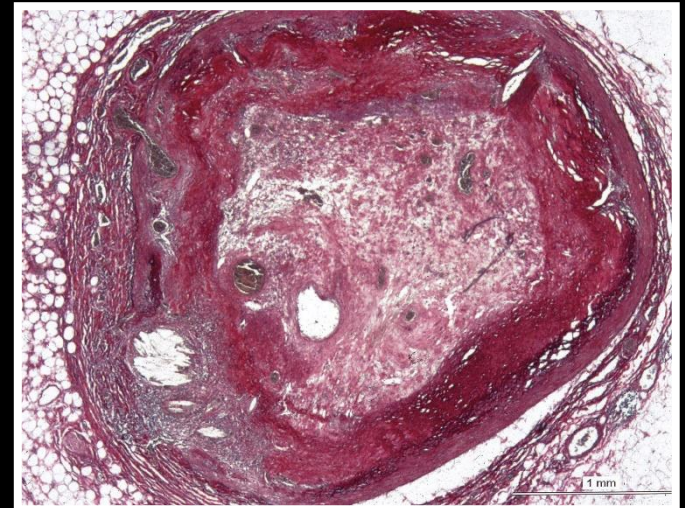
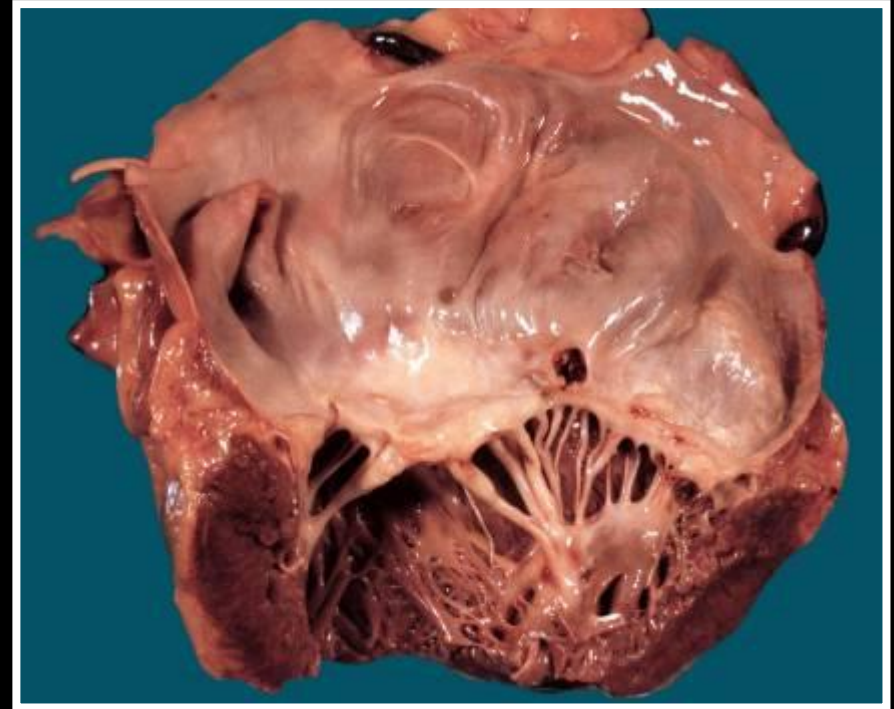

Patologie

Nemoci srdce
a cév.

Nemoci krve.

Jaroslava Dušková

Ústav patologie 1.LF a VFN, UK Praha

Nemoci srdce a cév

- Krevní oběh – historická poznámka
- Nemoci srdce
  - vrozené
  - získané
    - nemoci endokardu
    - nemoci myokard
    - nemoci perikardu
- Projevy srdečního selhání
  - v srdci
    - akutní
    - chronické
  - mimo srdce
    - akutní
    - chronické
- Šok a kolaps
- Nemoci cév - degenerativní, zánětlivé, nádorové
  - arterií
  - žil
  - kapilár

Nemoci krve a krvetvorby

- krvácivé stavy
- anémie
  - posthemoragické
  - hemolytické
  - dyserythropoetické
- ikterus
  - prehepatální
  - hepatální
  - posthepatální
- leukopenie a agranulocytóza
- nádory z krevních buněk
  - lymfomy a leukémie
    - definice
    - klinické projevy
    - makroskopický nález
    - prognóza

EXERCITATIO
ANATOMICA DE
MOTV CORDIS ET SAN-
GVINIS IN ANIMALI-

BVS,
GVILIELMI HARVEI ANGLI,
*Medici Regii, & Professoris Anatomie in Col-
legio Medicorum Londinensi.*

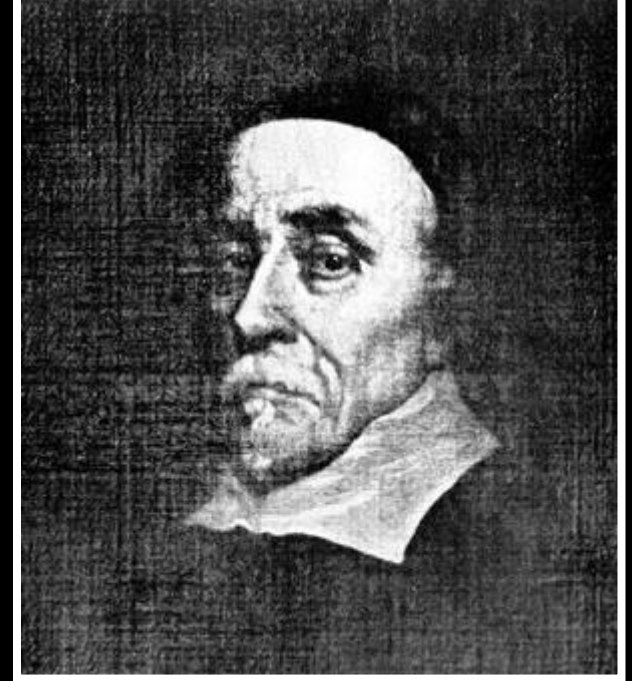
FRANCOFVRTI,

Sumptibus GVVILIELMI FITZERI.

© Science Museum Library / Science & Society Picture Library

ANNO M. DC. XXV. D.

Viewed by Guest on 10/31/2004

W. Harwey

(1578-1657)

1628

Exercitatio
anatomica
de motu cordis et
sanguinis in
animalibus

Fig. 1.

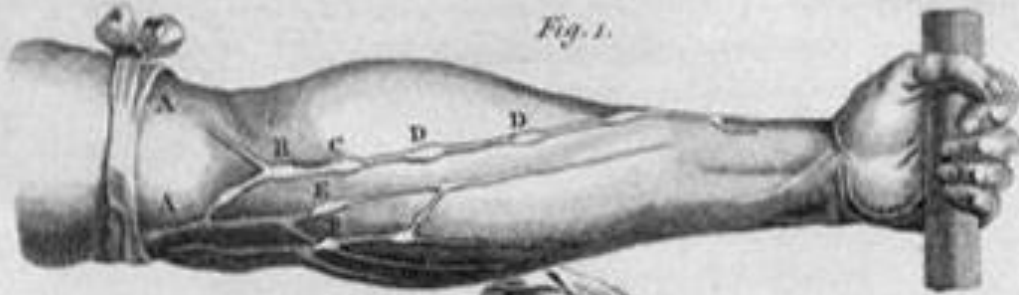

Fig. 2.

Fig. 3.

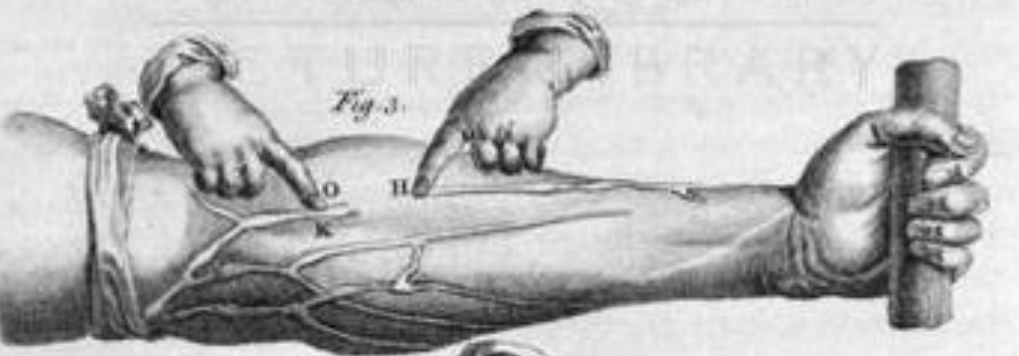

Fig. 4.

William Harvey

objev cirkulace 1616
publikován
'De Motu Cordis' (1628).

z 1. vydání 'Opera Omnia'
(*'Complete Works'*, 1766)

JAN PURKYŇE

Profesor w léčitelstwj na uniwersitě Wrańslawské (Breslau).

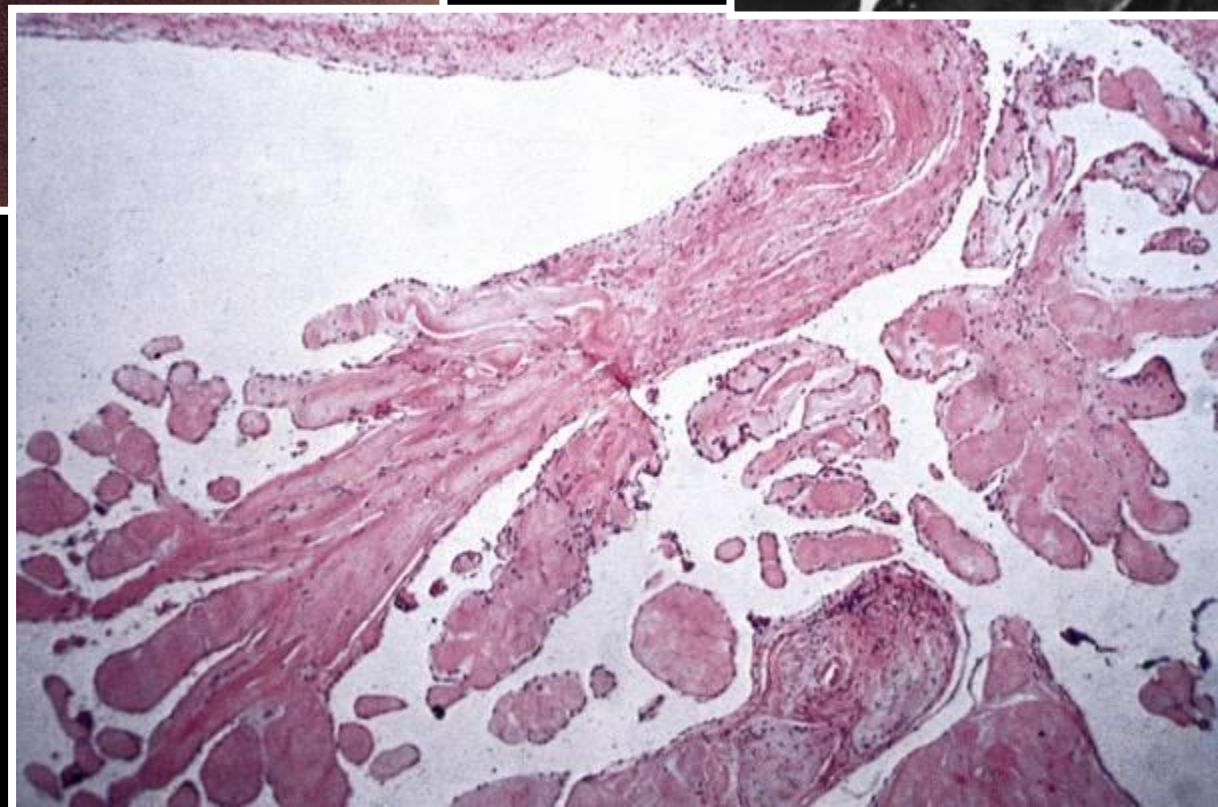
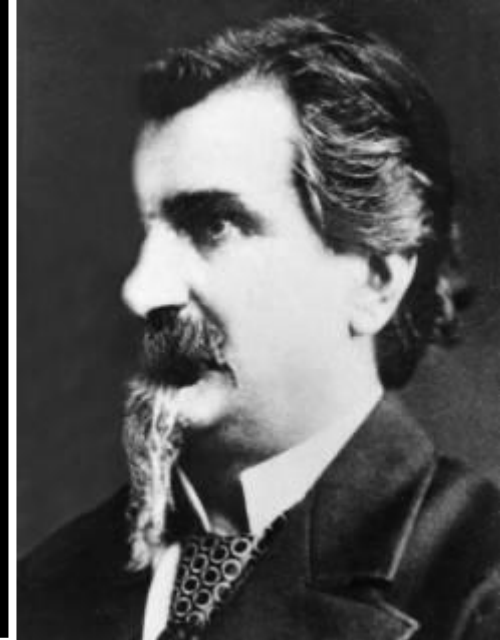
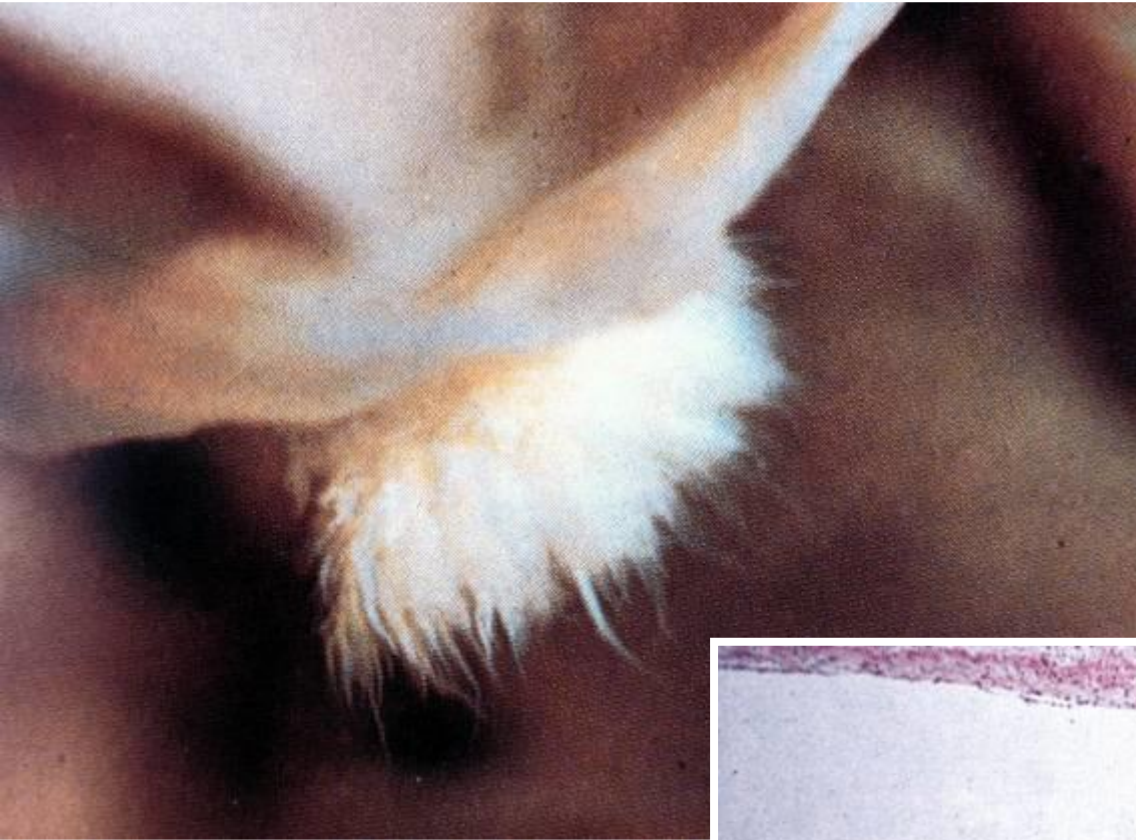
Narozen 1787, 17 prosince w Libochovicích.

Od jeho zřídla.

*Dokud i zde Bůh žije poselch,
Bůd wíren wlasti, wjře, přijeti.
Jan Purkyně*

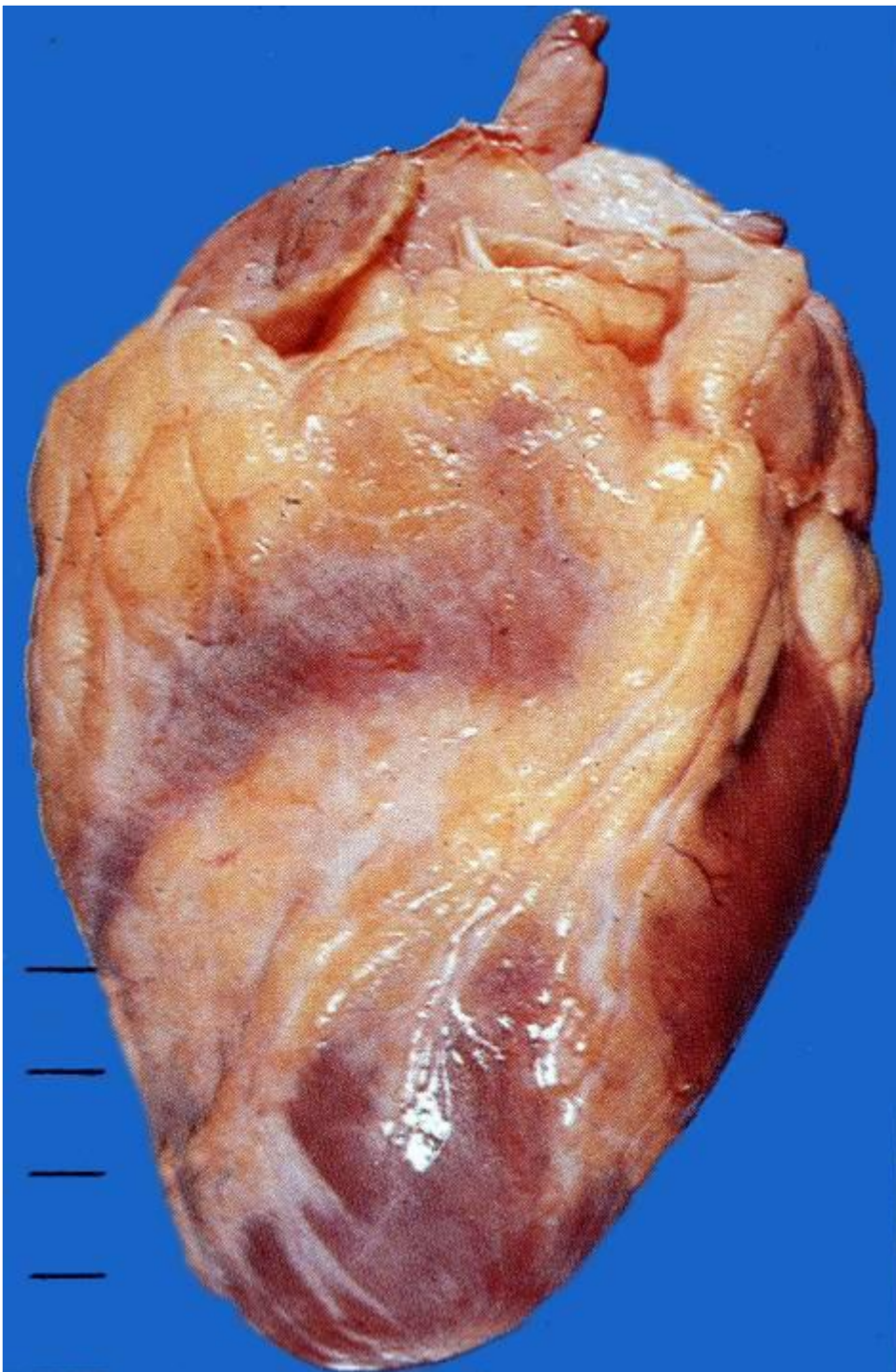
Jan Evangelista Purkyně

objev
převodního
systému
srdce

Lamblovy výrůstky
(sasankovité)

avaskulární
hyalinní nitky
endot. kryt

Nemoci srdce

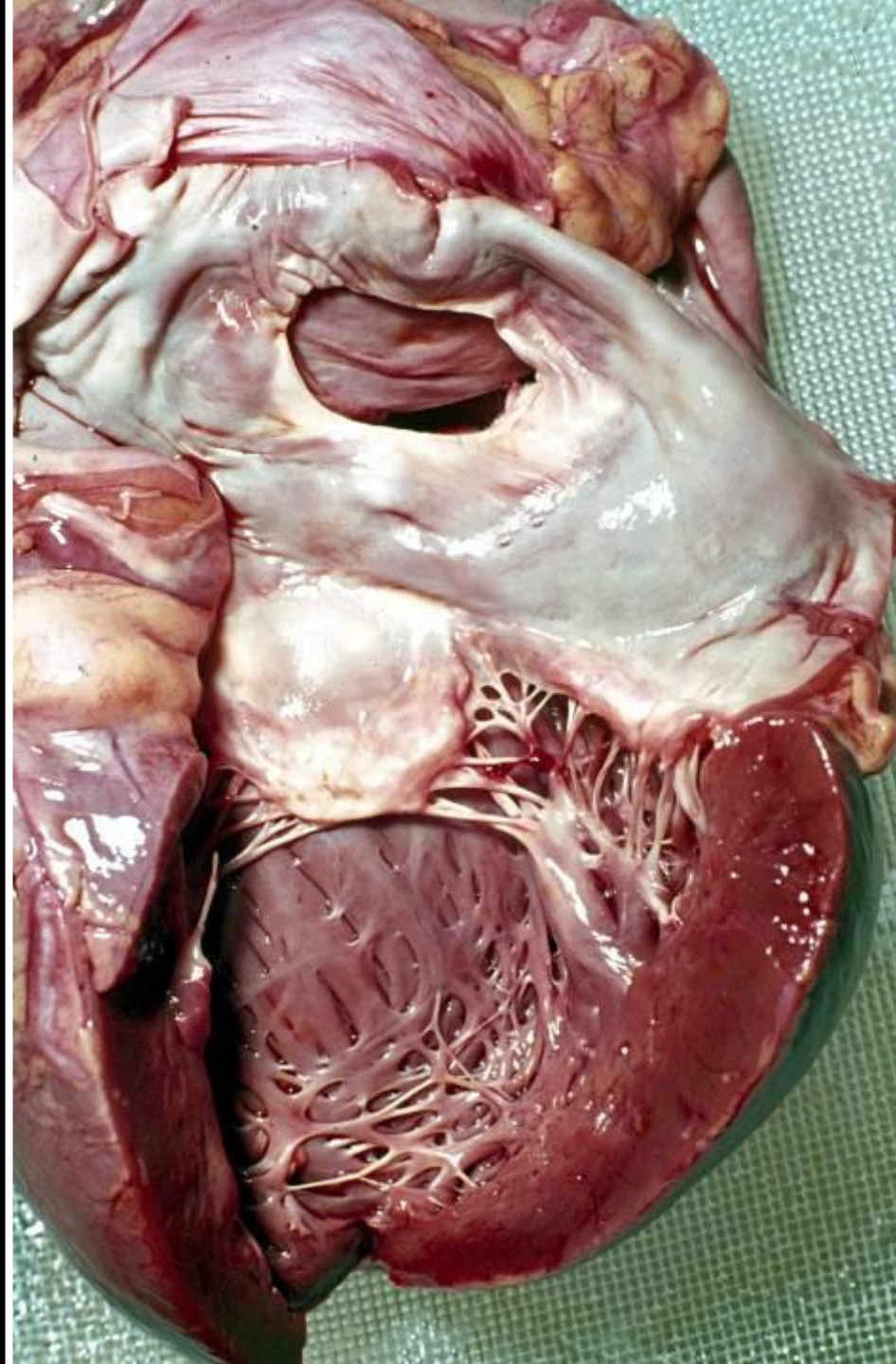
- vrozené: malformace, metab. vady
- získané:
  - endokard
  - myokard
  - epikard

dextrocardia
ectopia

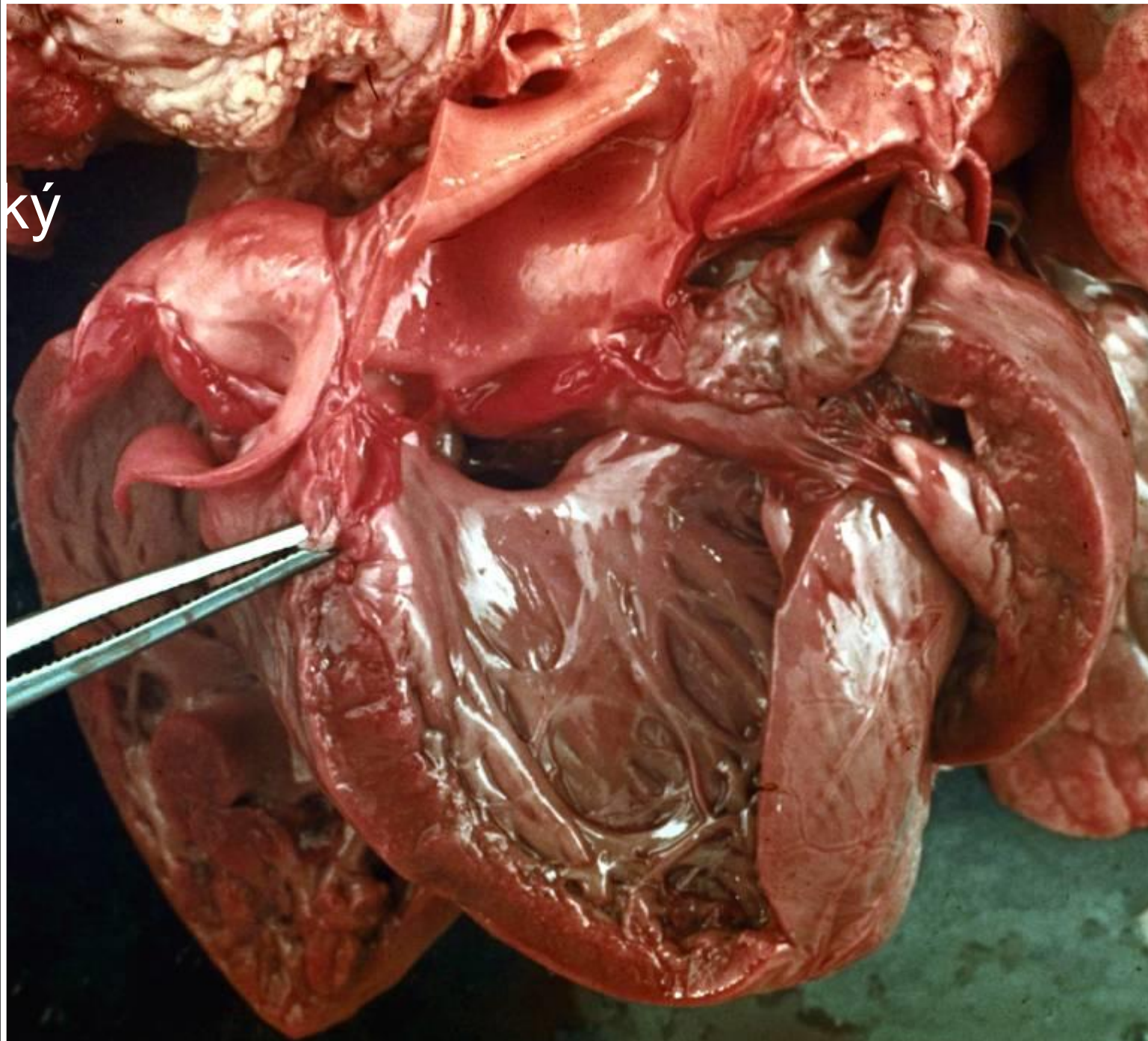
Ectopia cordis nuda

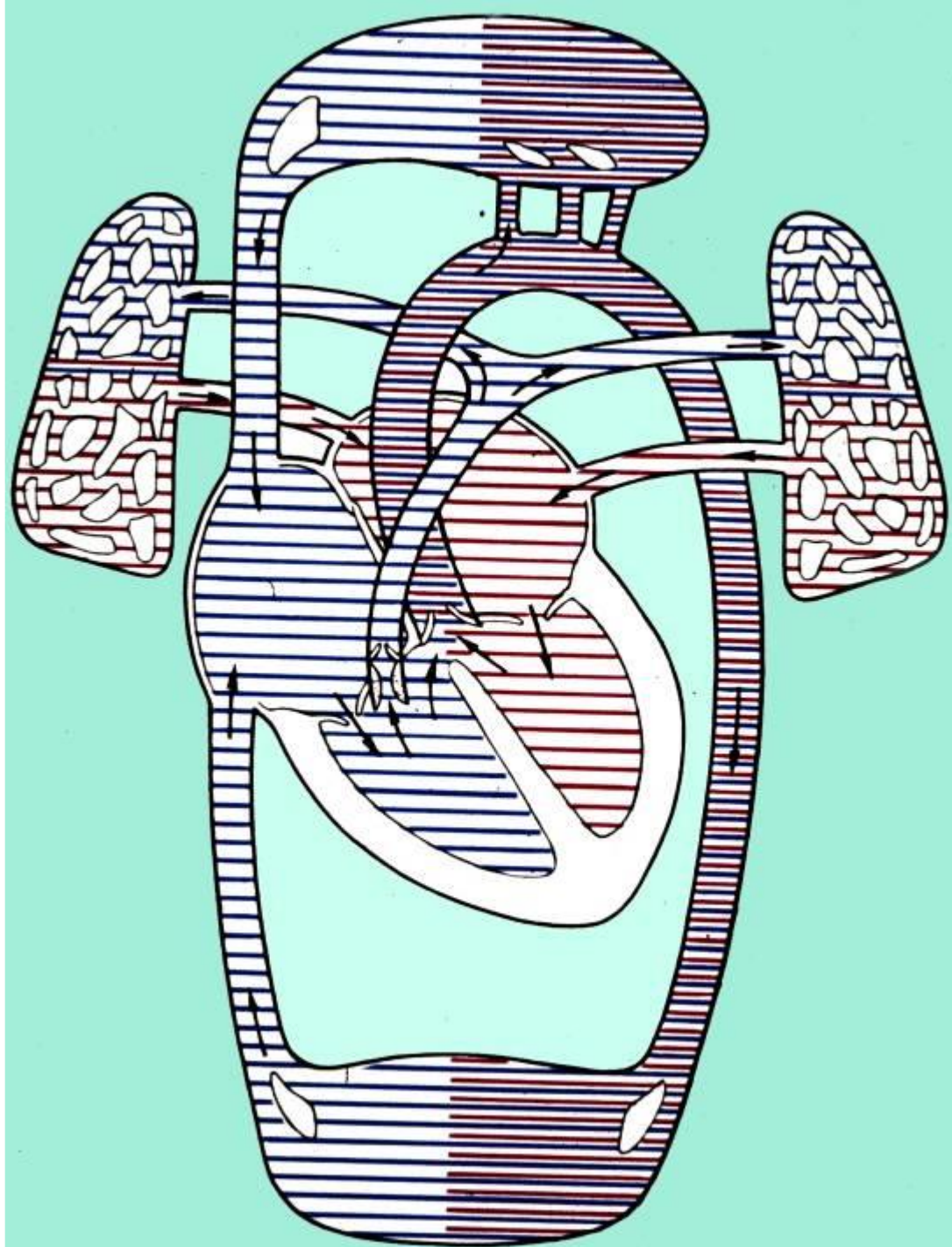
Foramen ovale
zející

Subaortický
defekt

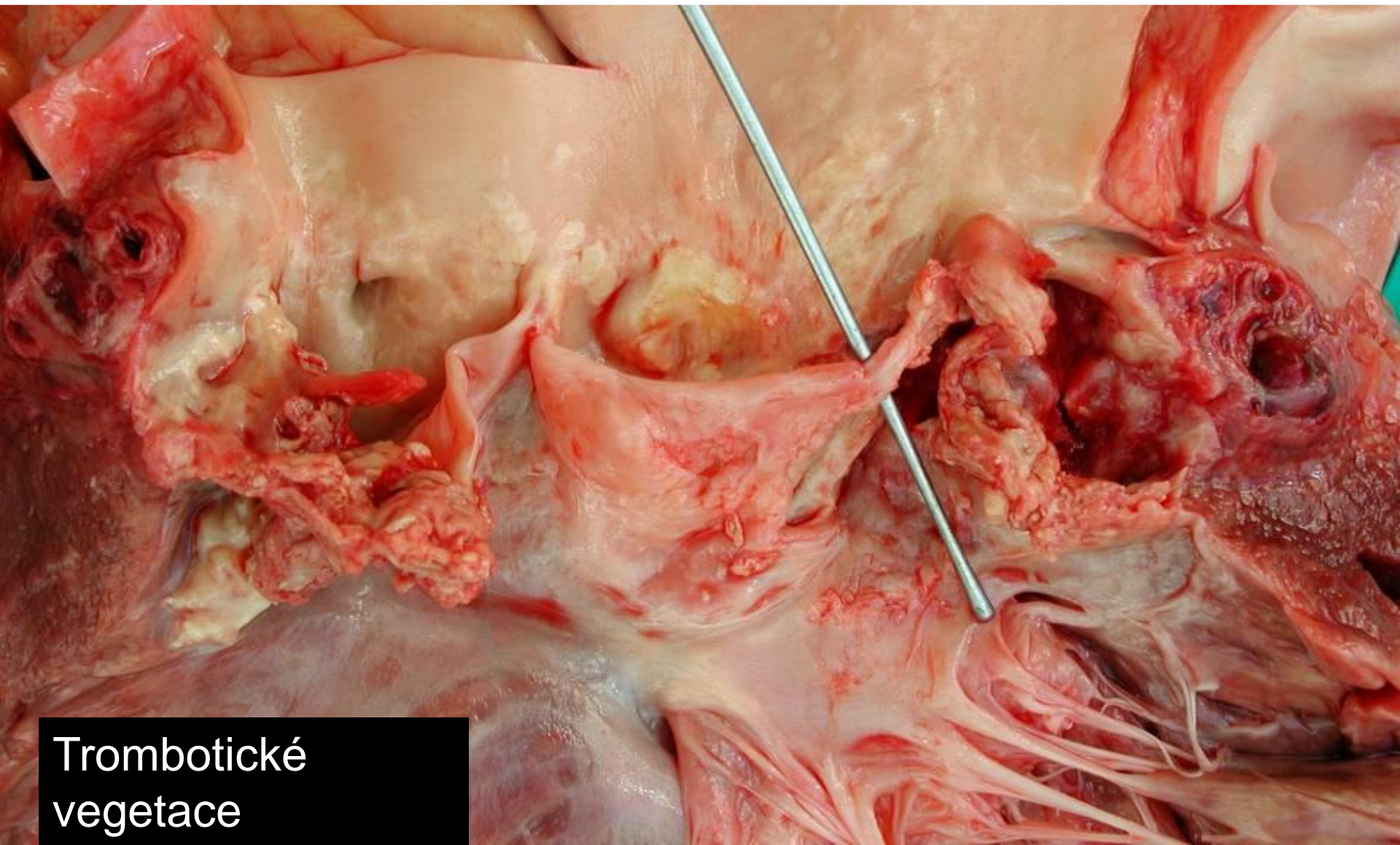
Fallotova tetralogie

4 cípá aortální chlopeň

Endocarditis bakteriální akutní

Trombotické
vegetace

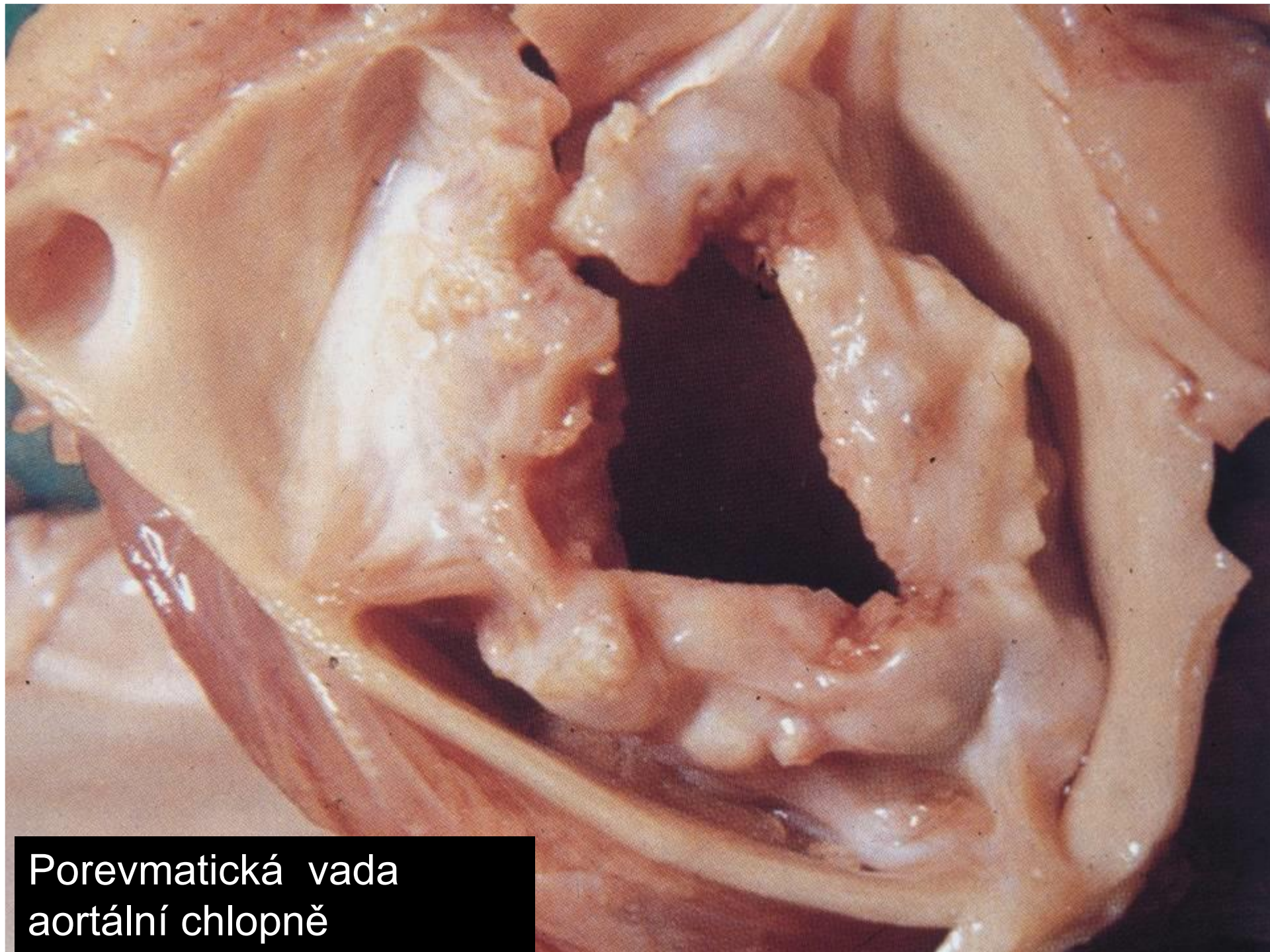

Endokarditis
bakteriální

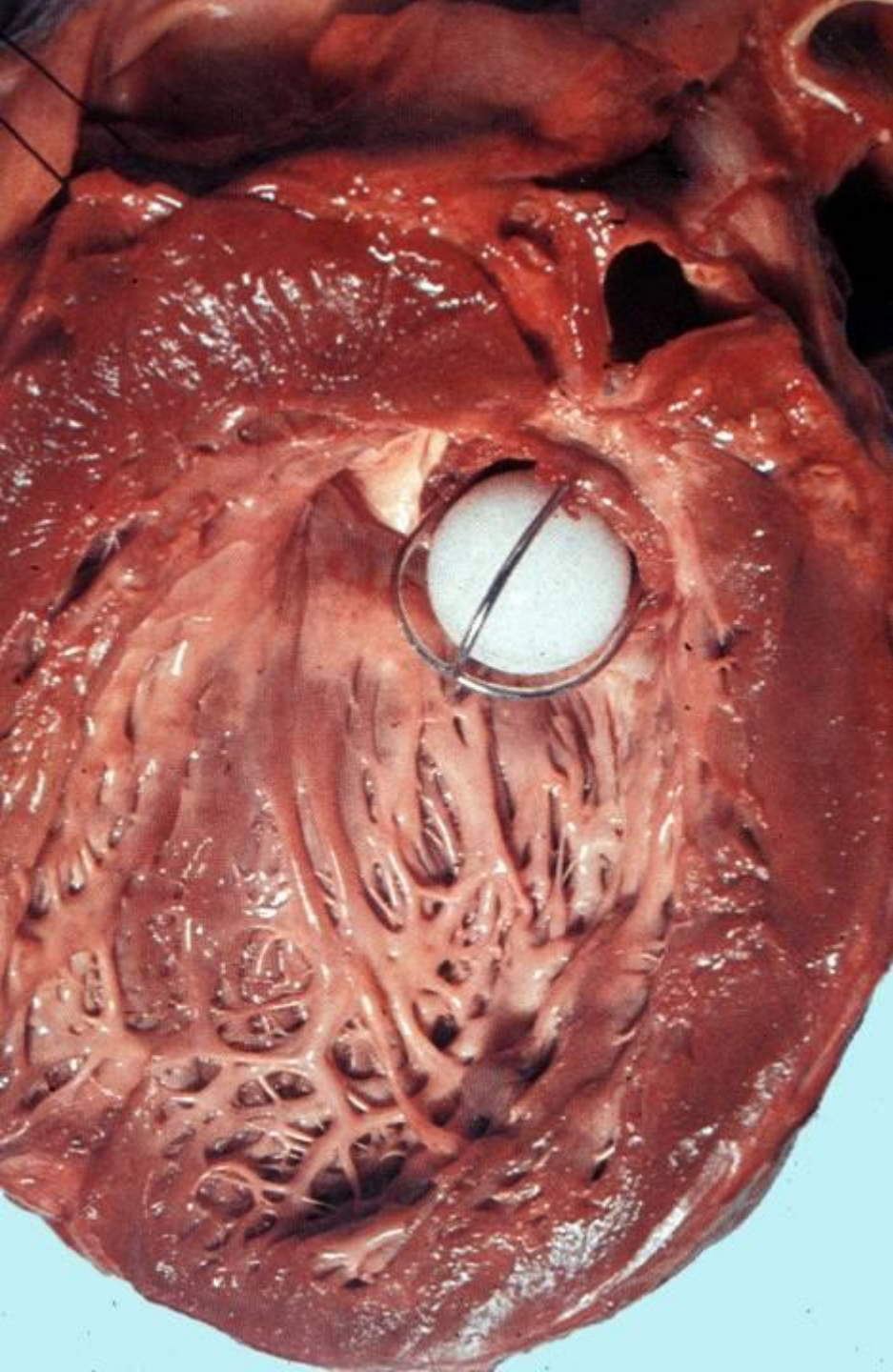
Absces
myokardu

3 cm

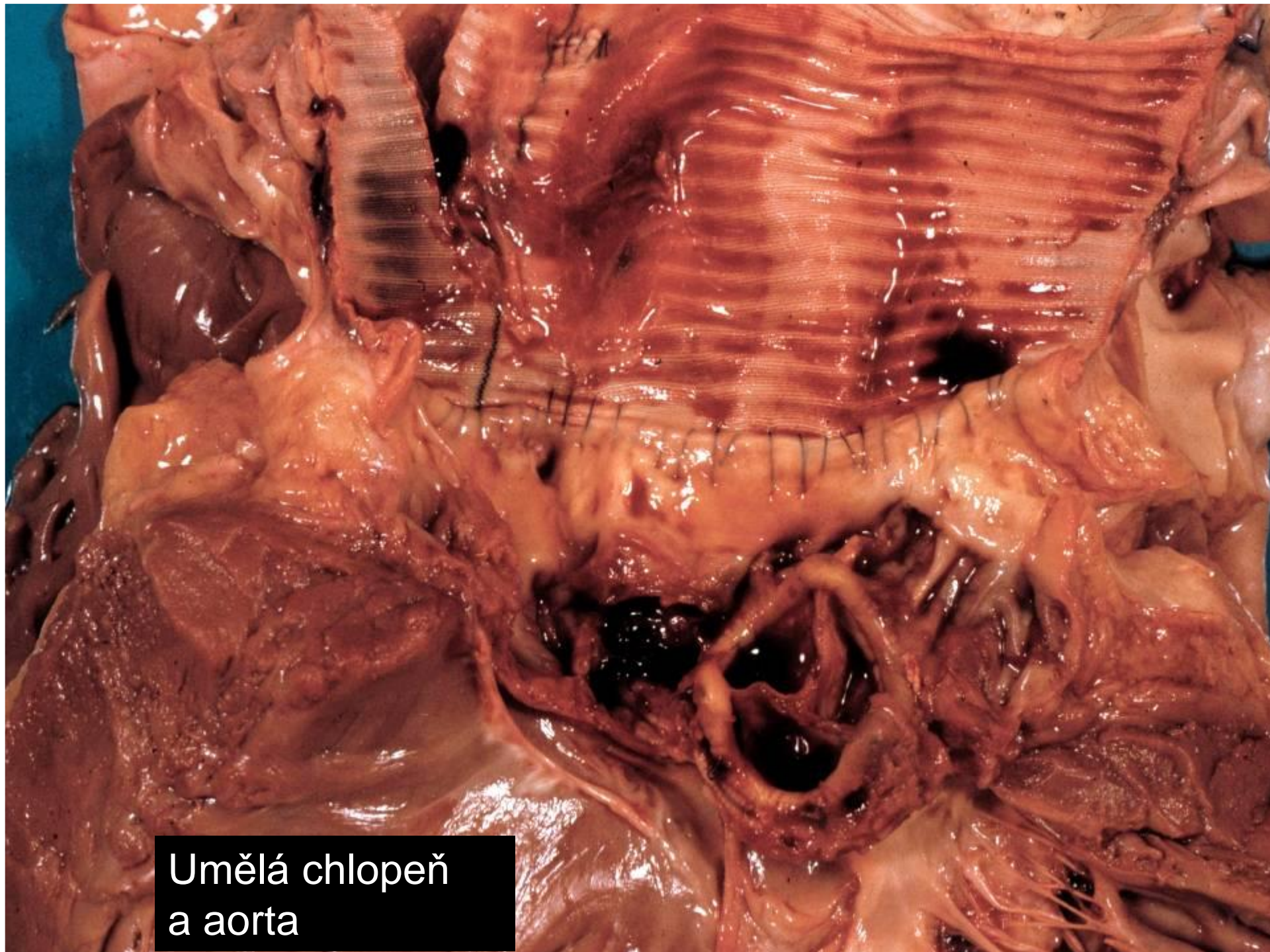

Porevmatická vada
aortální chlopně

Fibróza endokardu po
implantaci umělé mitrální
chlopně

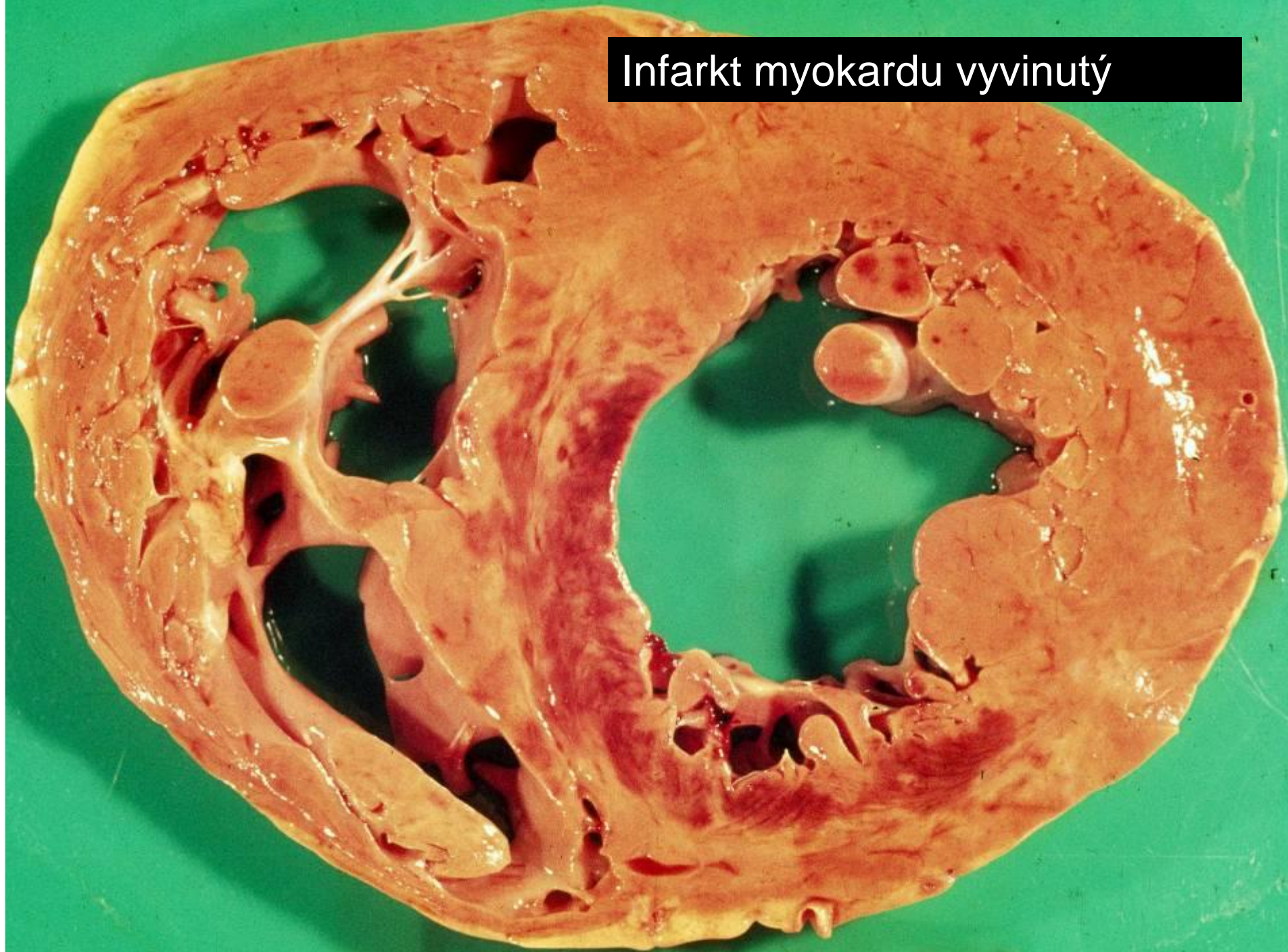

Umělá chlopeň
a aorta

Myxom levé
srdeční síně

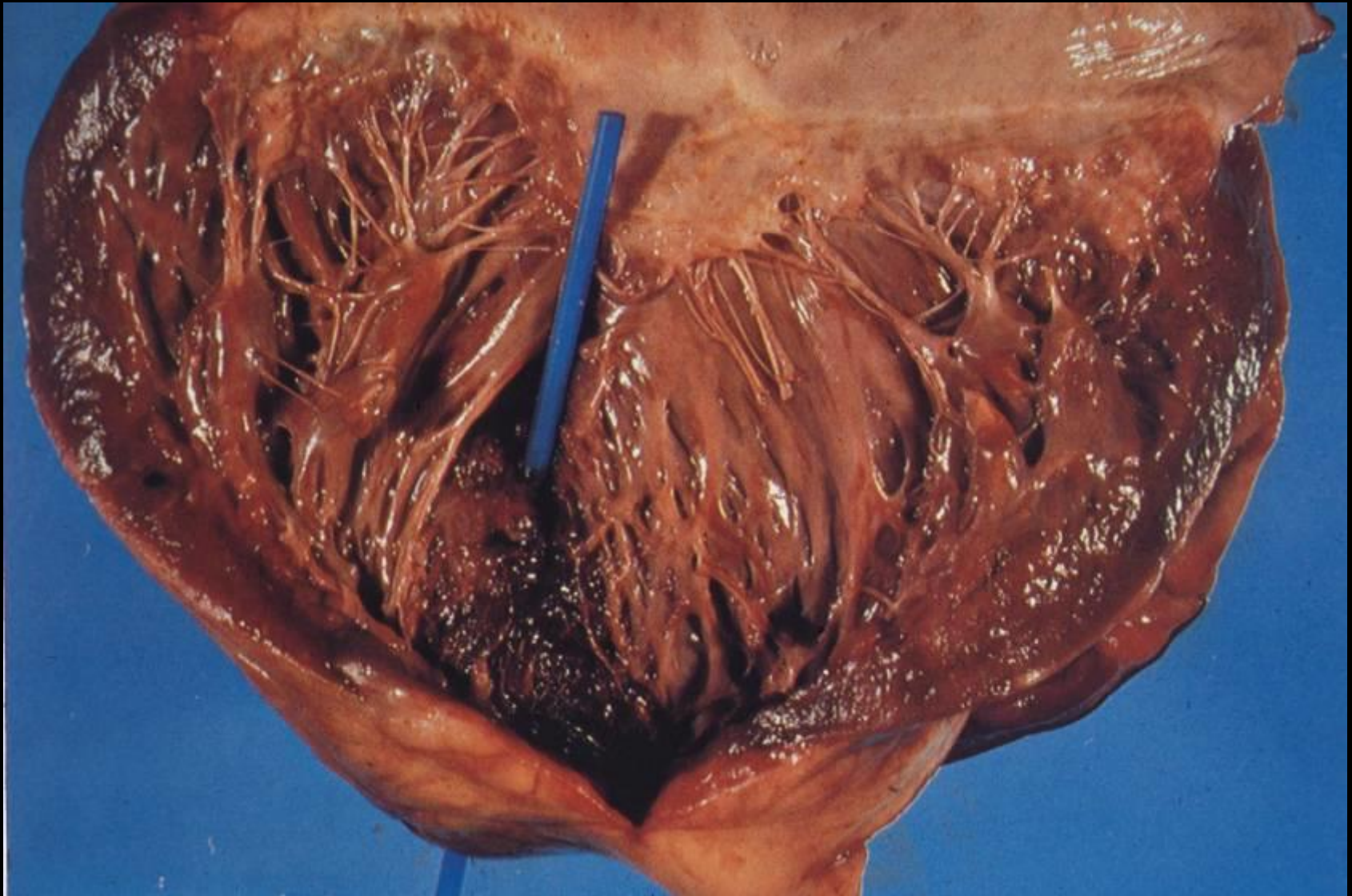

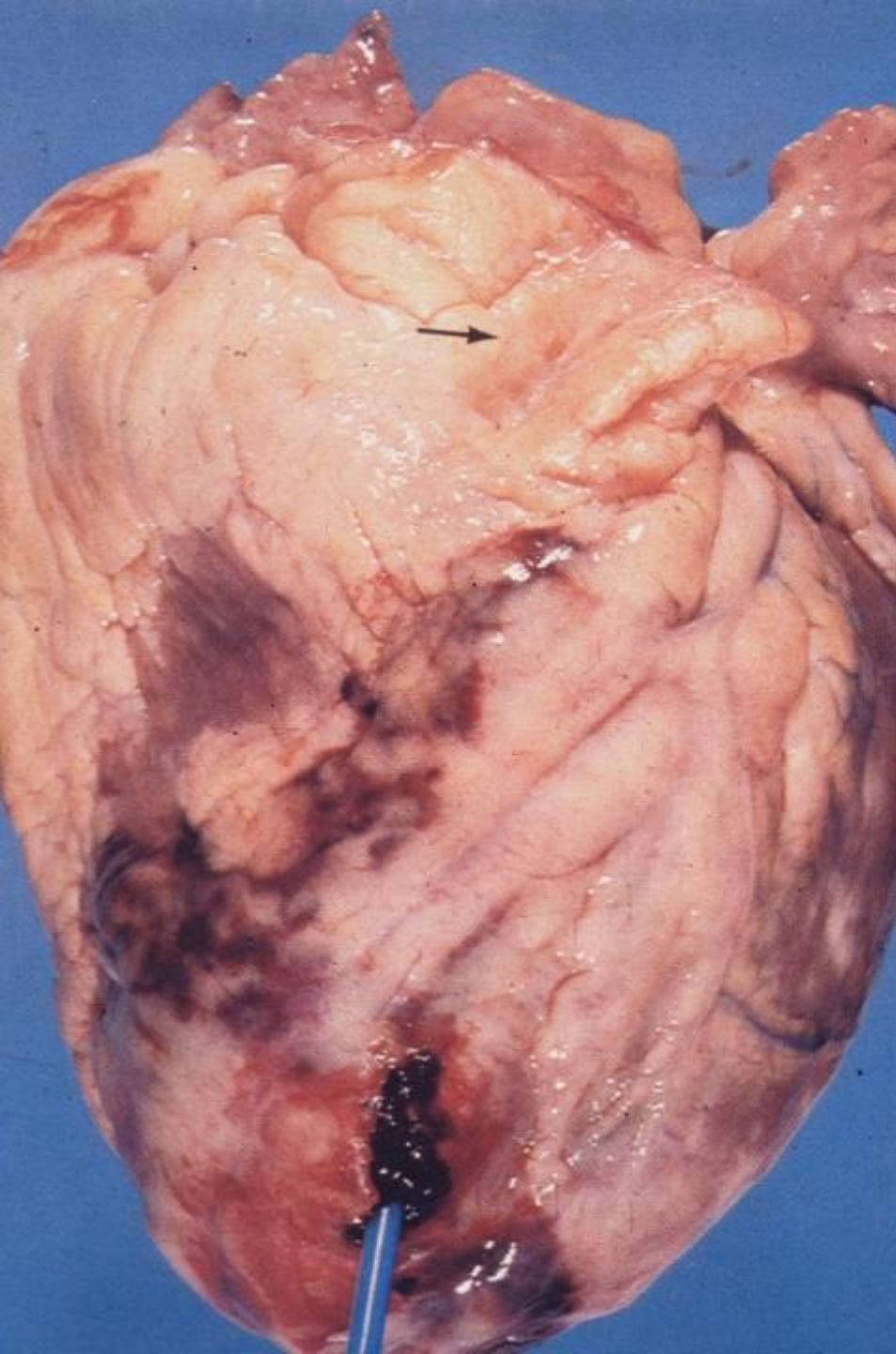
Infarkt myokardu vyvinutý

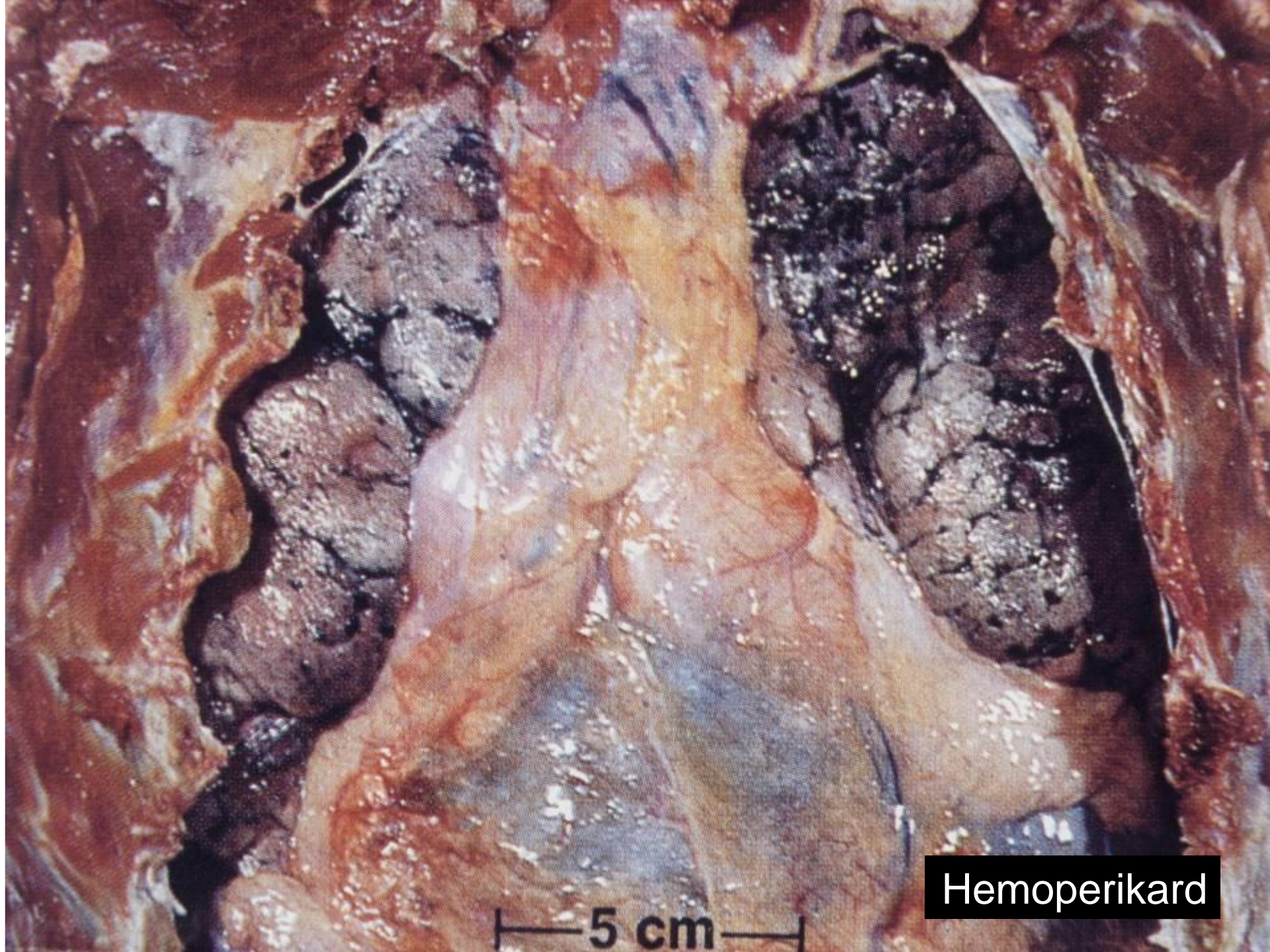
Jizva po infarktu

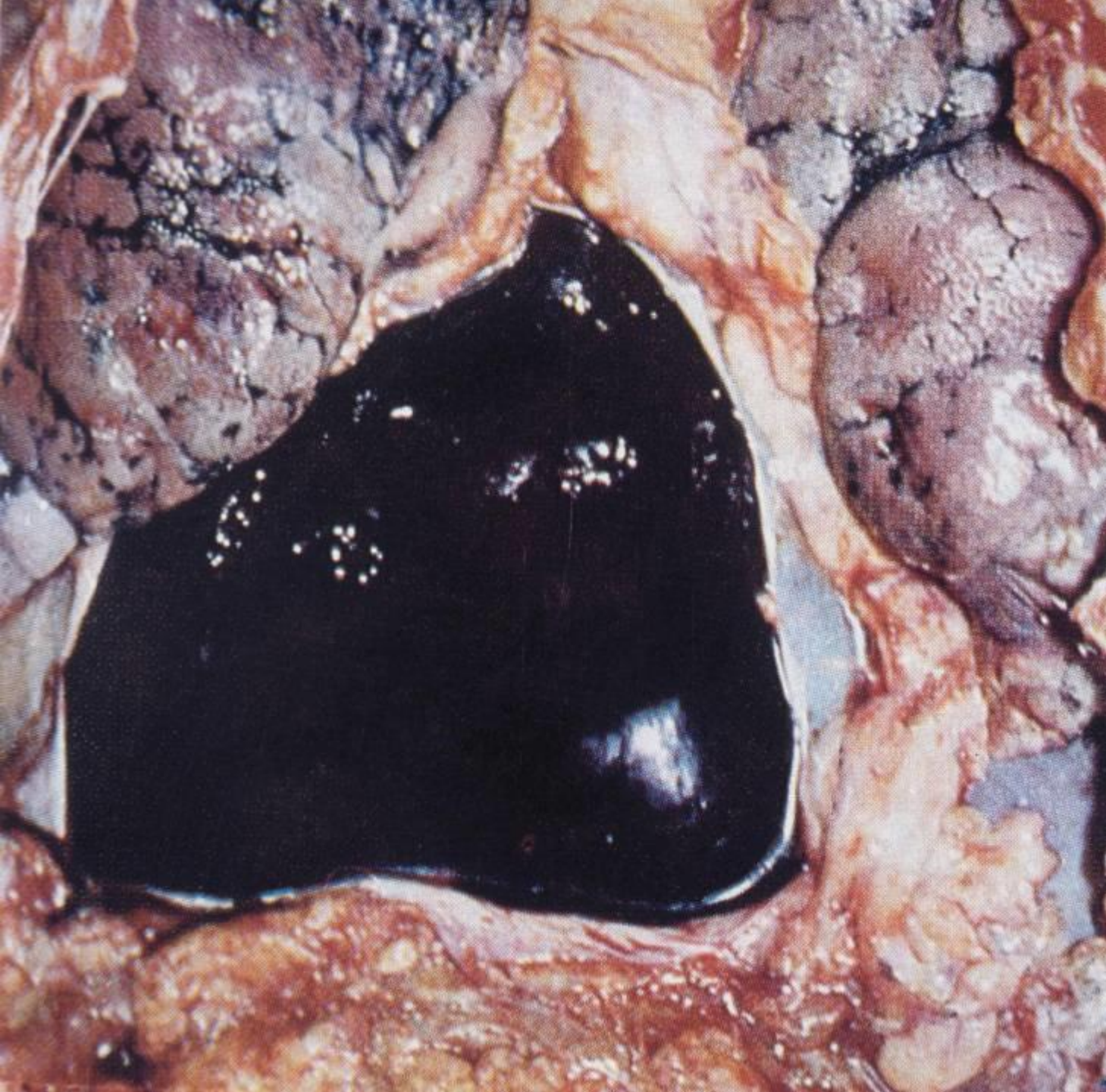
Infarctus
myocardii
ruptura

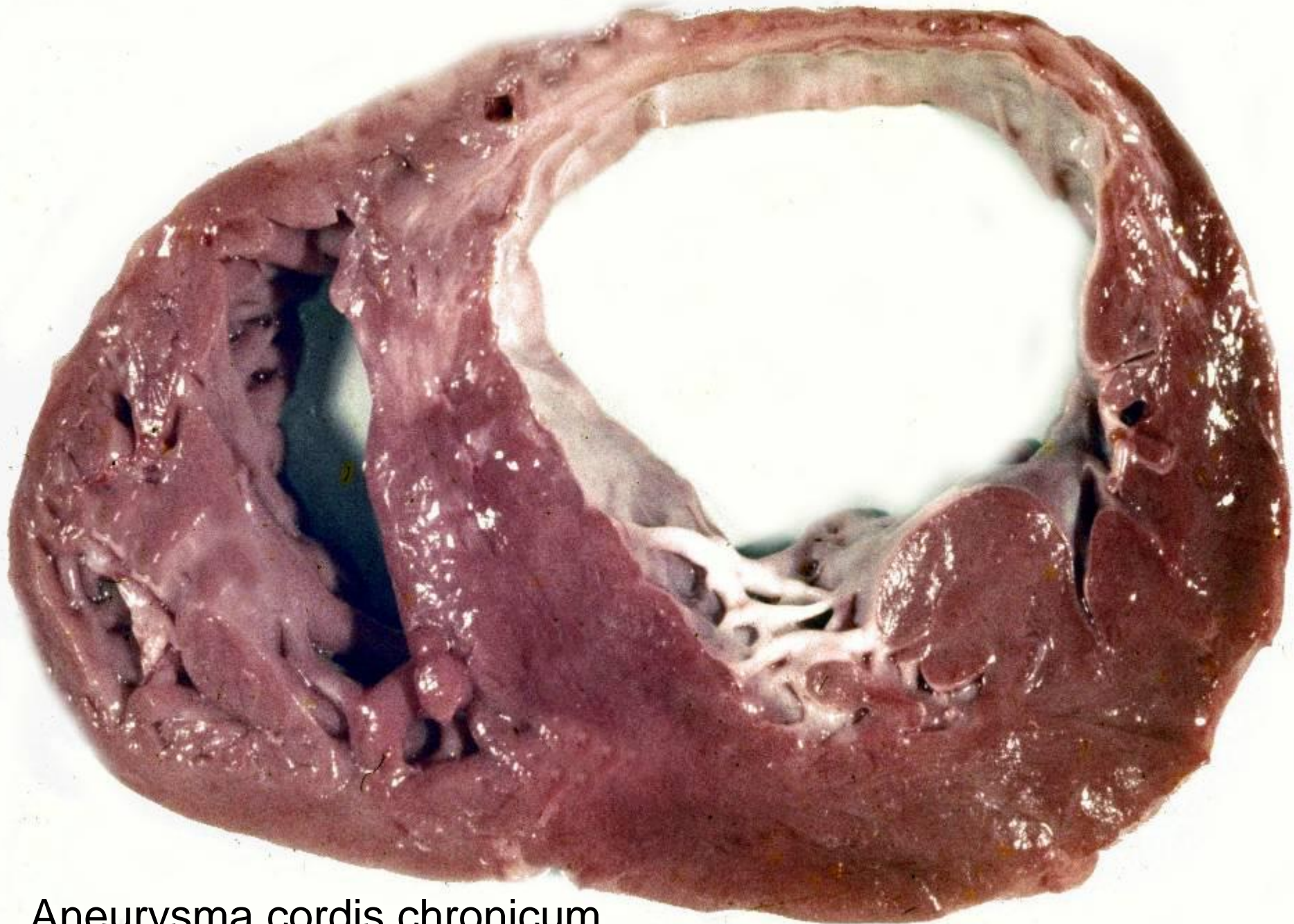
Hemoperikard

5 cm

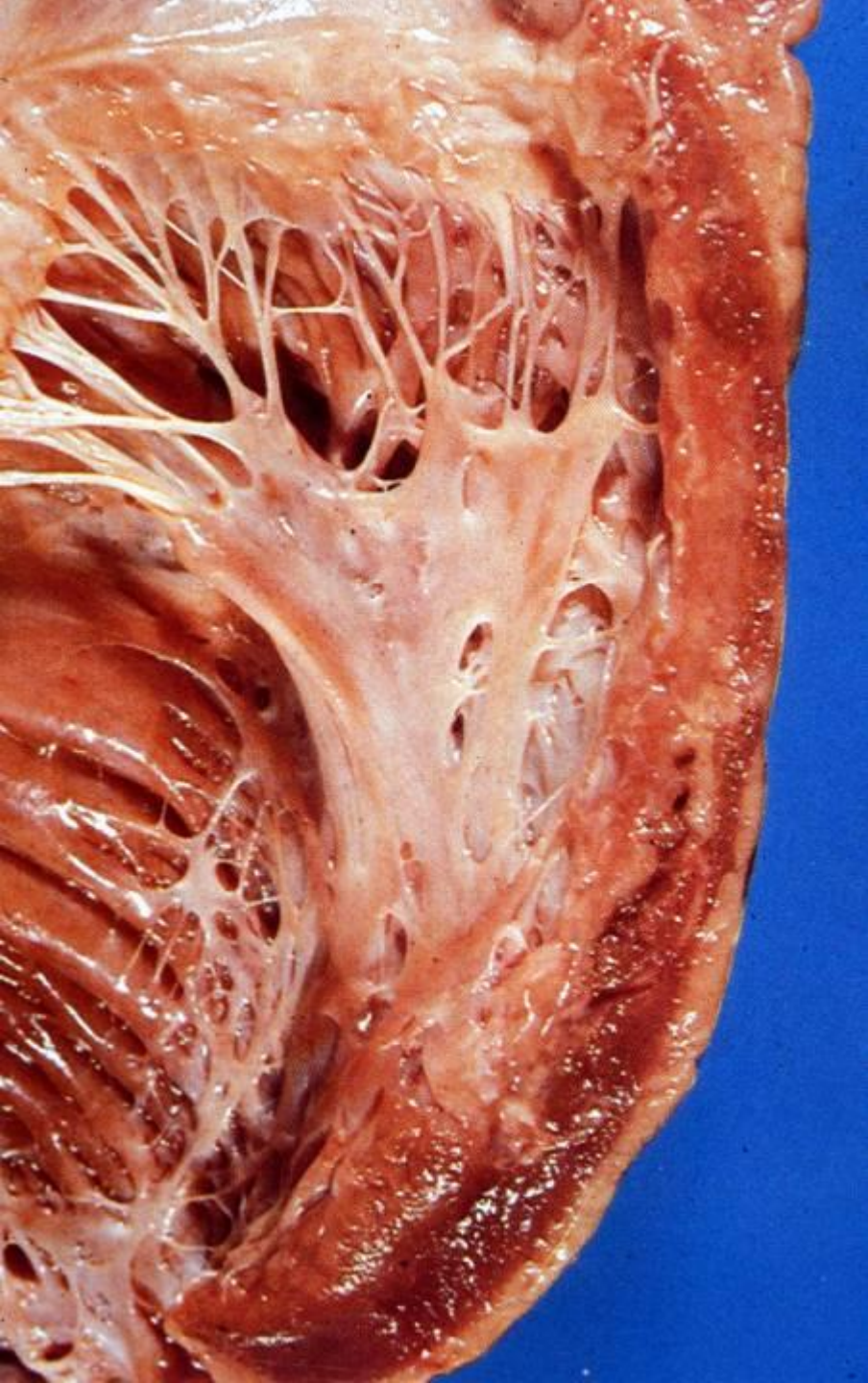

Hemoperikard

Aneurysma cordis chronicum

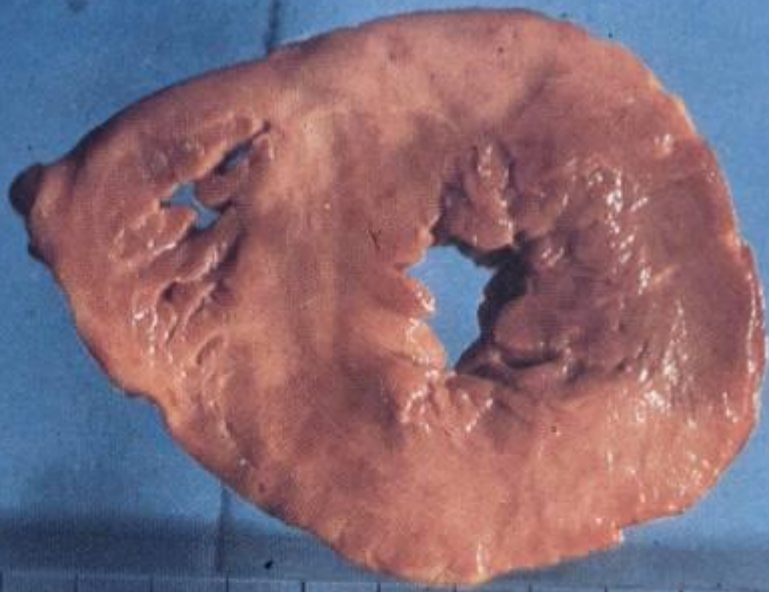
Jizva zadní stěny
srdeční a papilárního
svalu

Kardiomyopatie

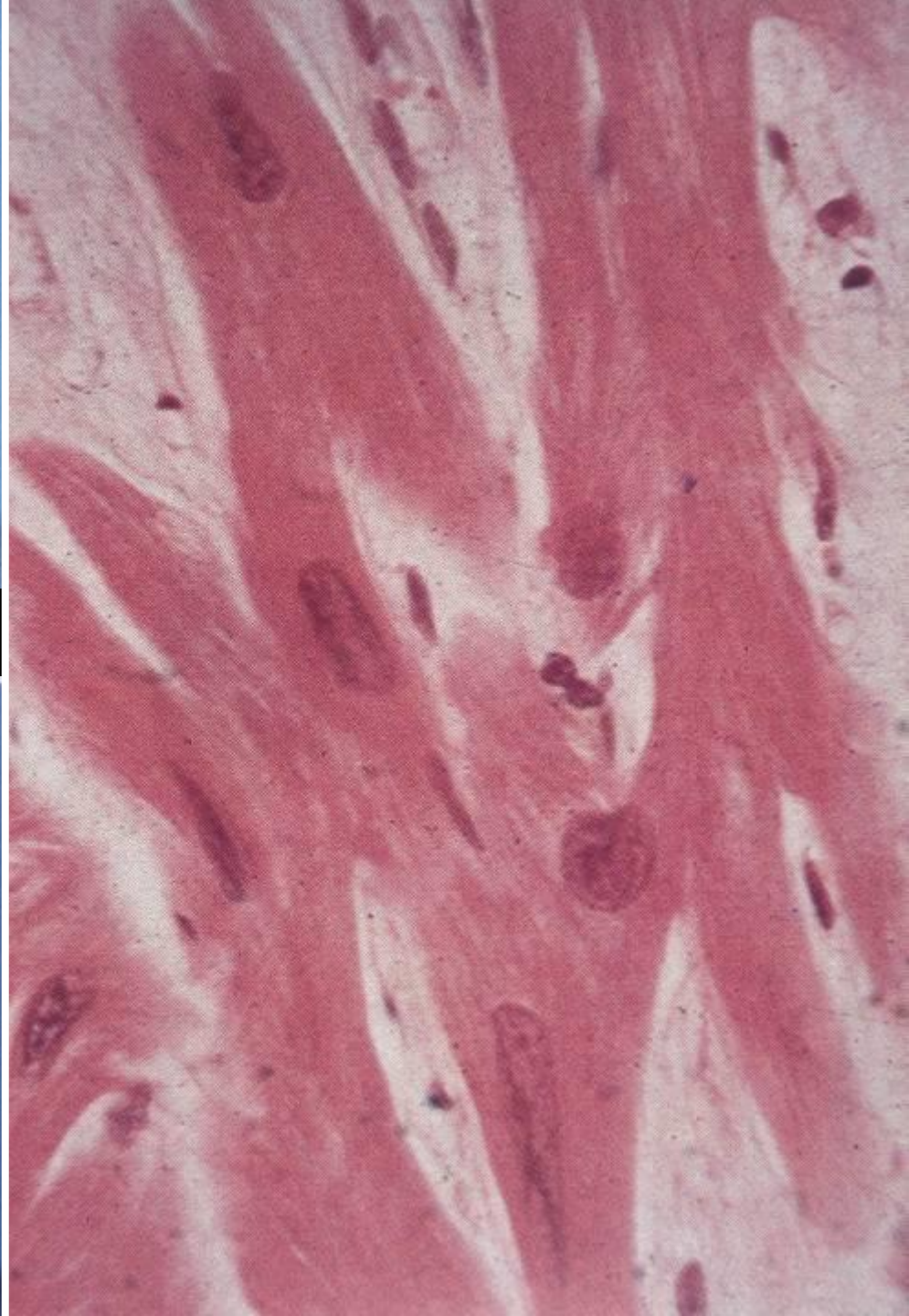
Def.:

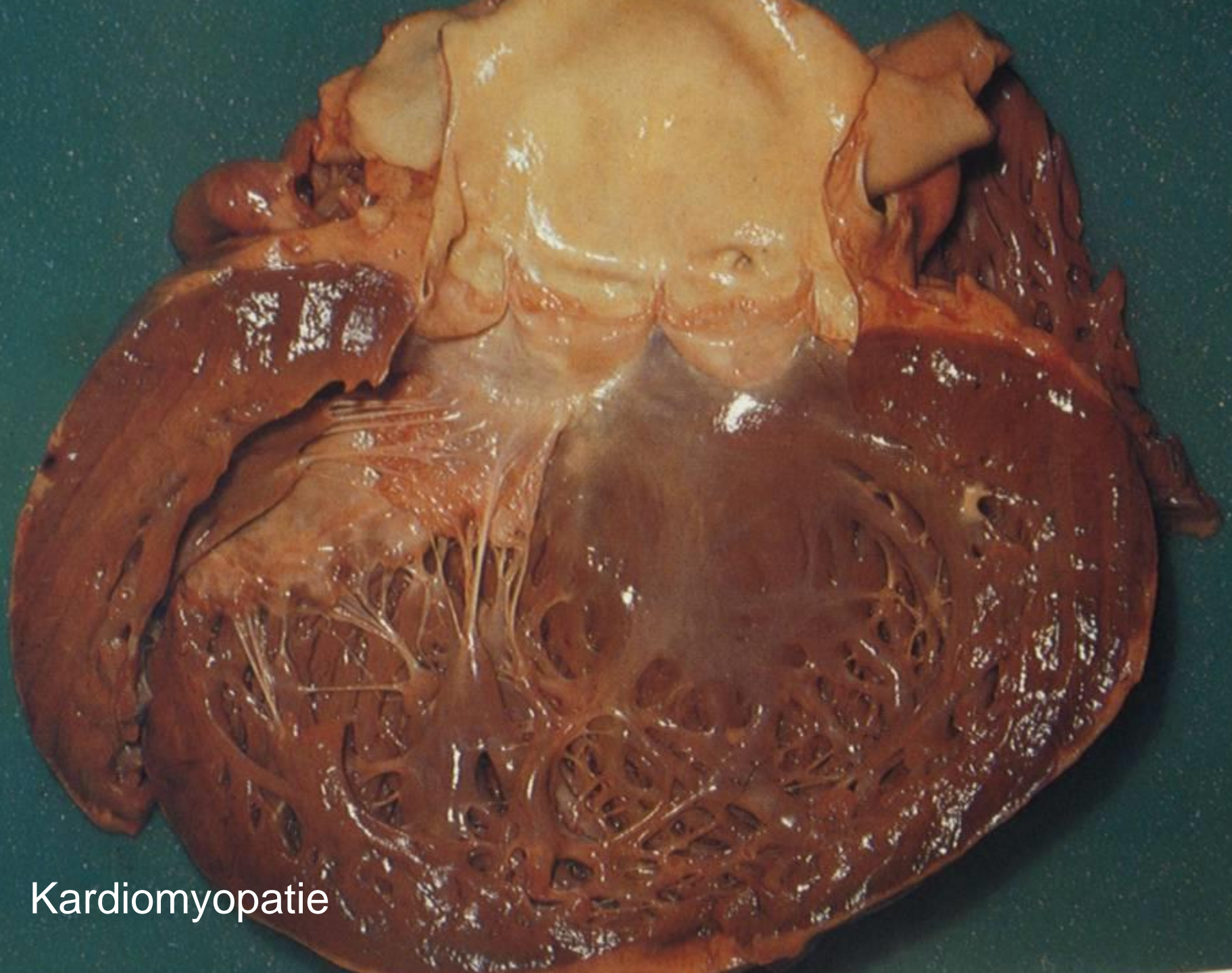
specifické (non ischaemické, nezánettivé onemocnění myokardu vedoucí k selhání srdce

- hypertrofická (obstruktivní)
- dilatační (congestivní)
- restriktivní (obliterující)

Obstrukční kardiomyopatie

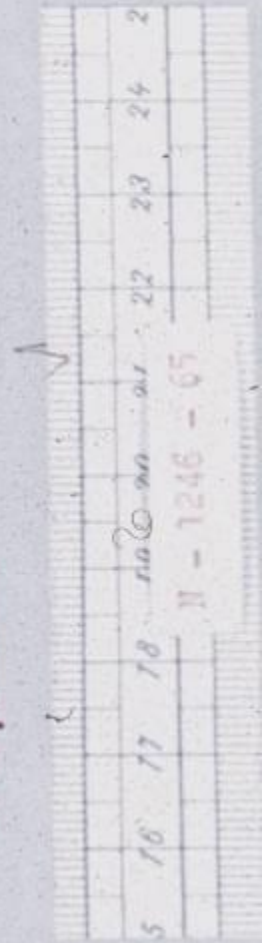
Kardiomyopatie

Pericarditis fibrinosa

— 5 cm —

Pericarditis
serodfibrinosohaemorrhagica

Projevy cirkulačního selhání

- v srdci

- mimo srdce

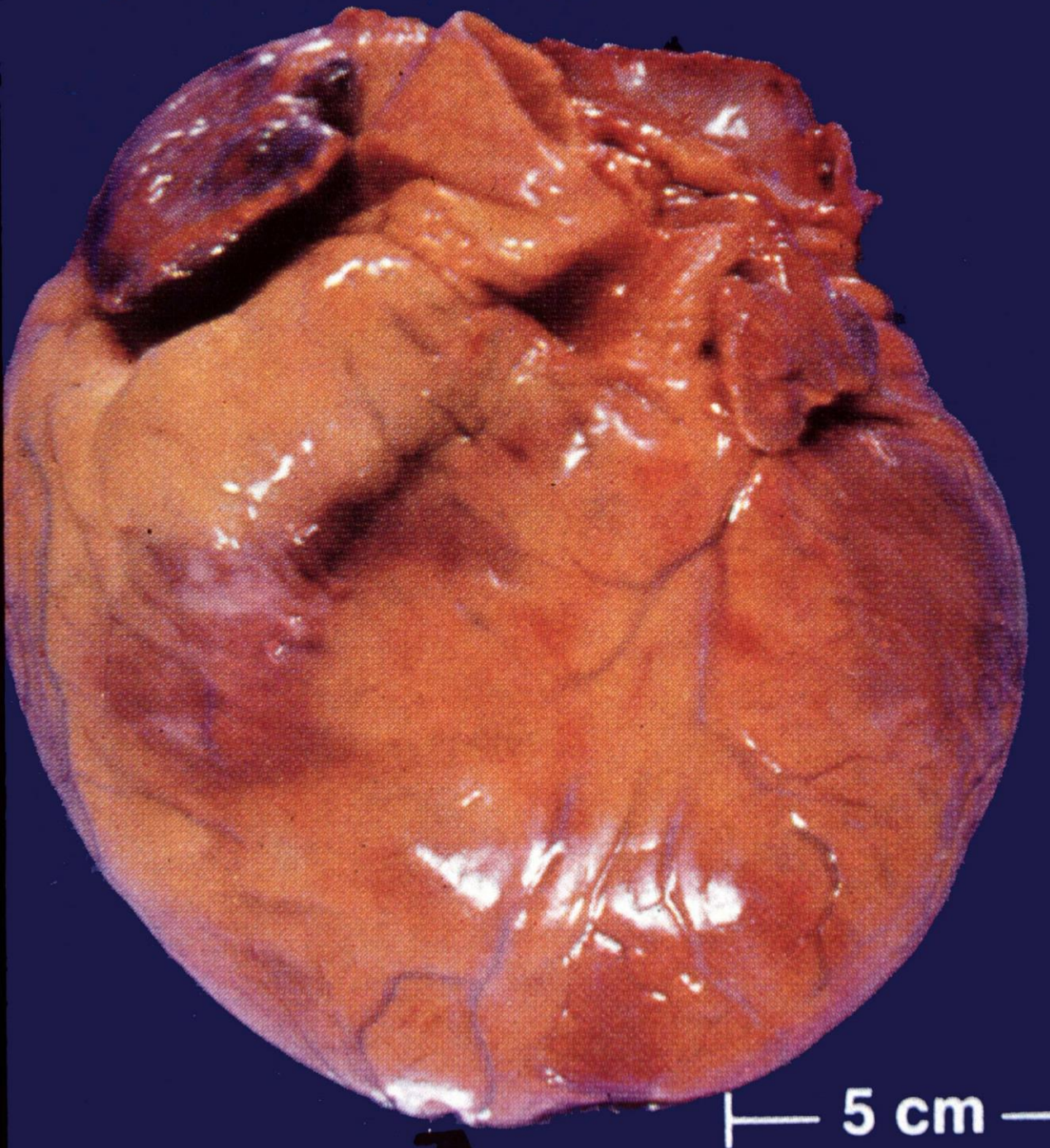
Projevy cirkulačního selhání

□ v srdci

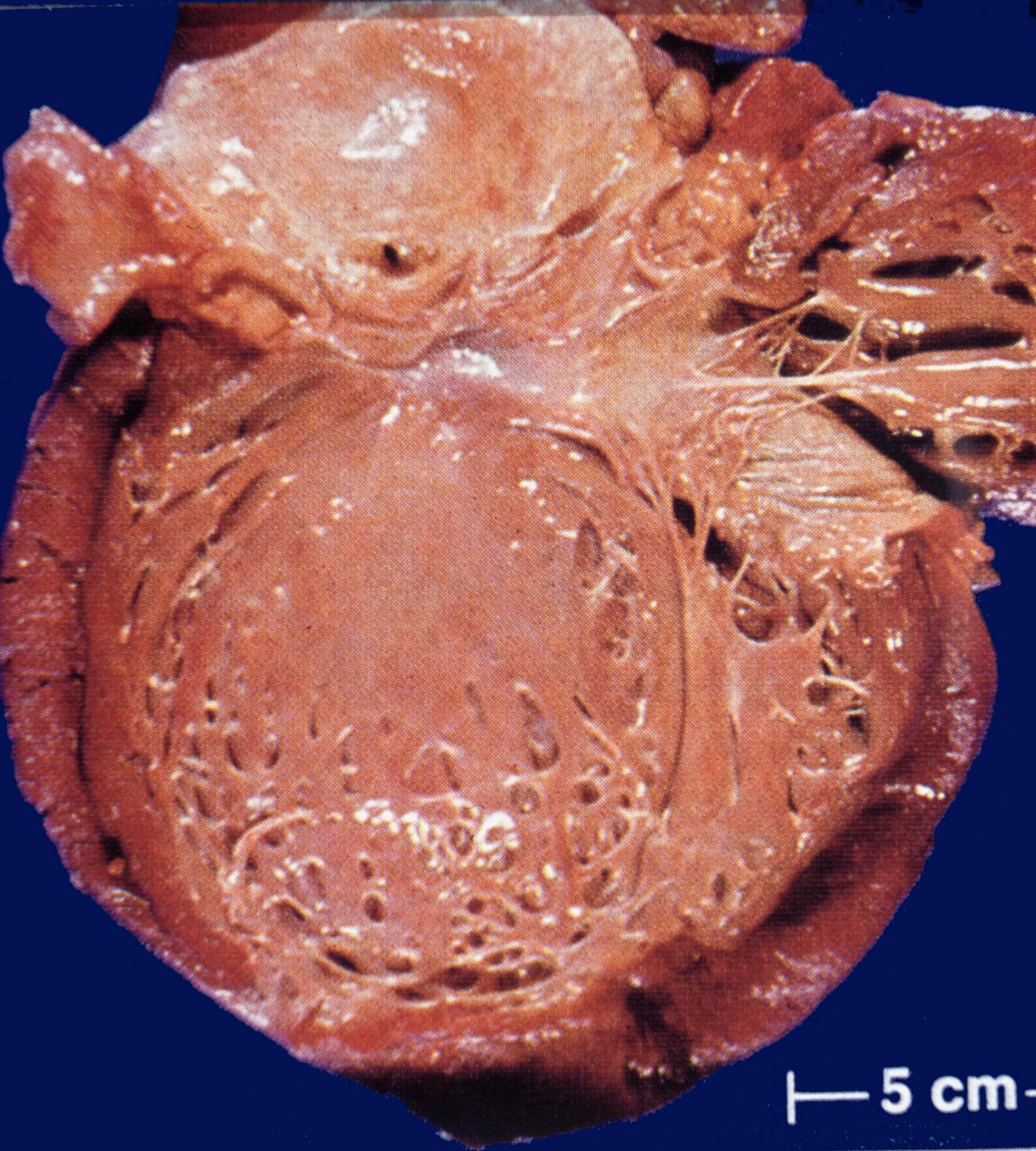
- akutní - dilatace
- chronická insuficience - hypertrofie
koncentrická, excentrická

□ mimo srdce

Dilatace levé
komory
srdeční

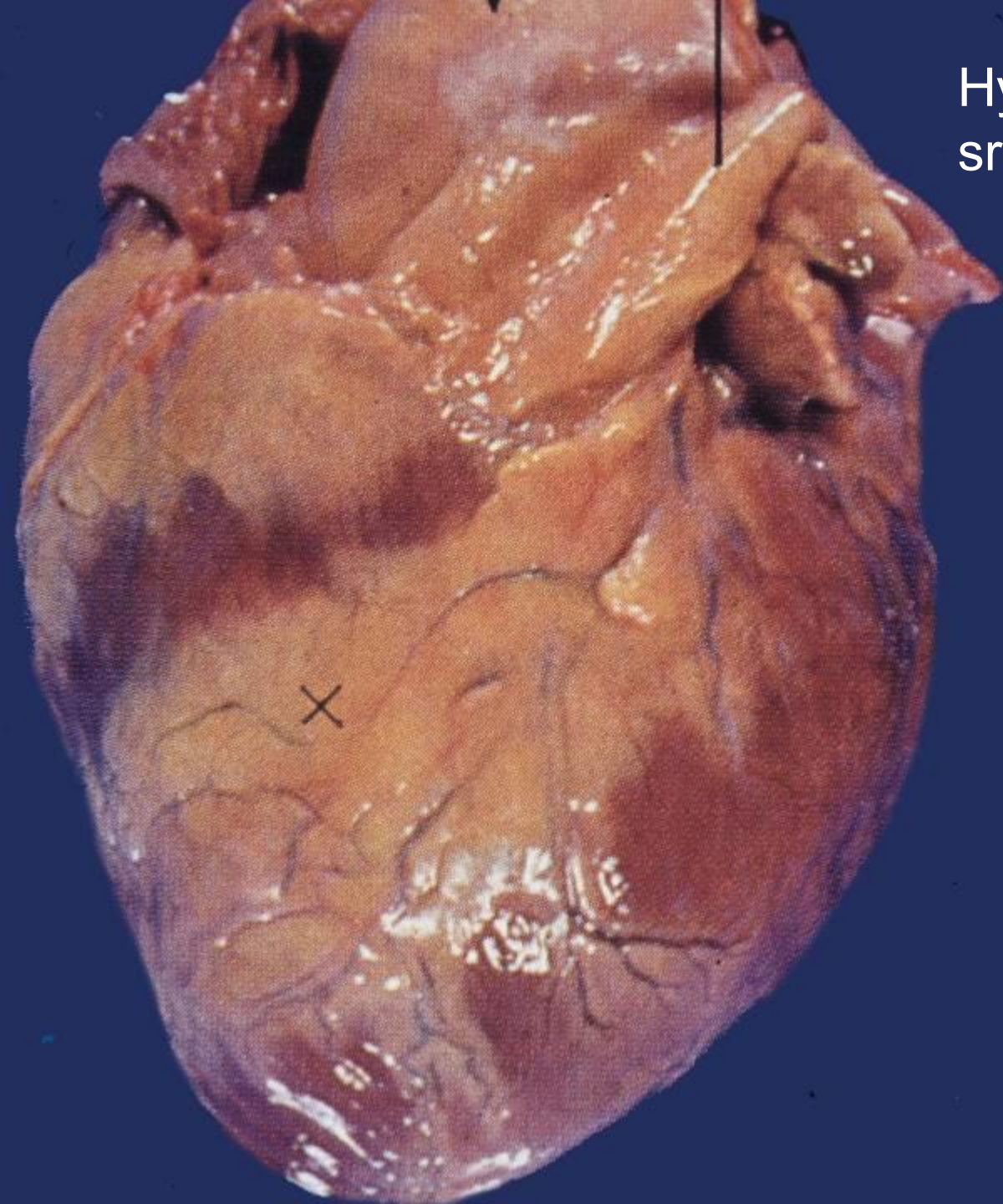

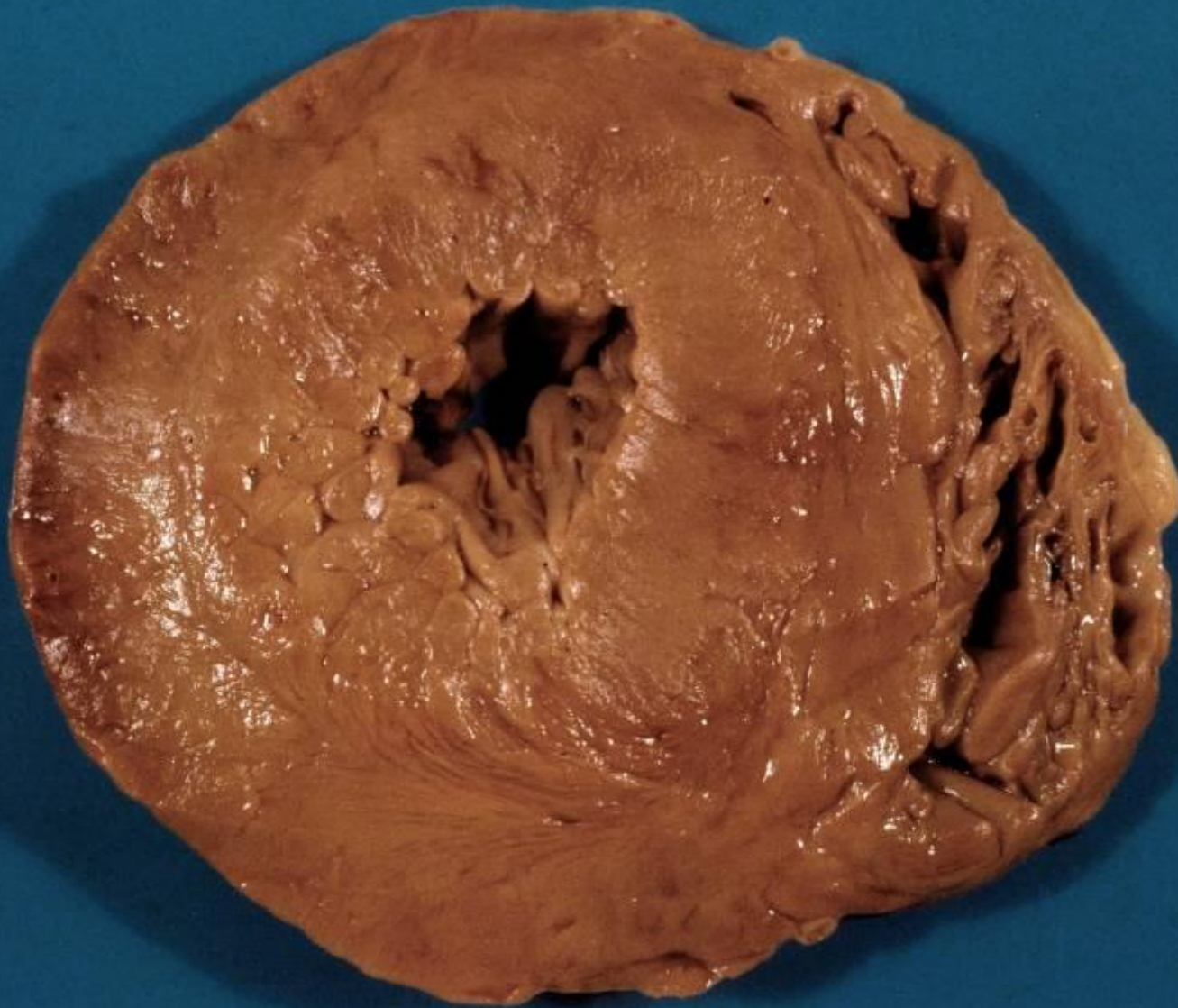
Dilatace levé
komory
srdeční

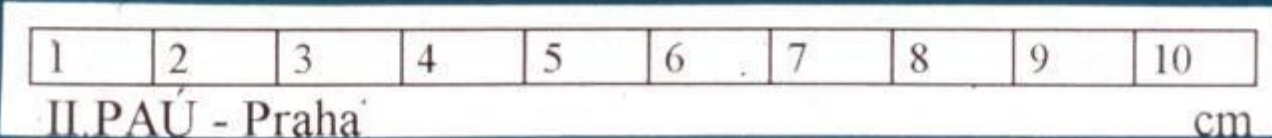
— 5 cm —

Hypertrofie levé komory
srdeční – excentrická

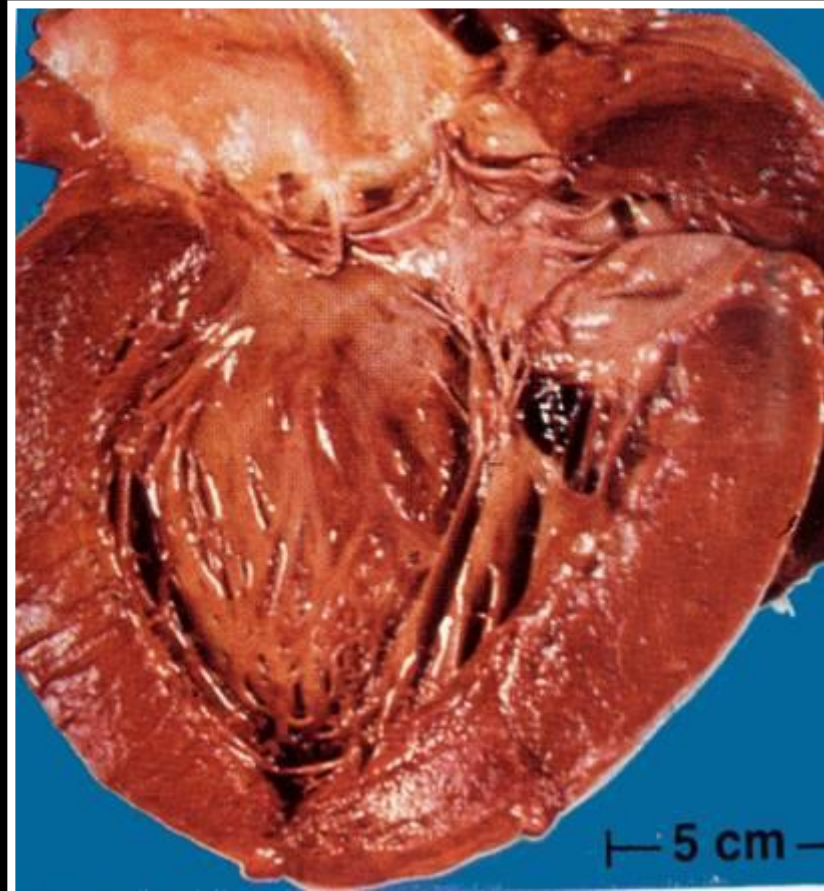
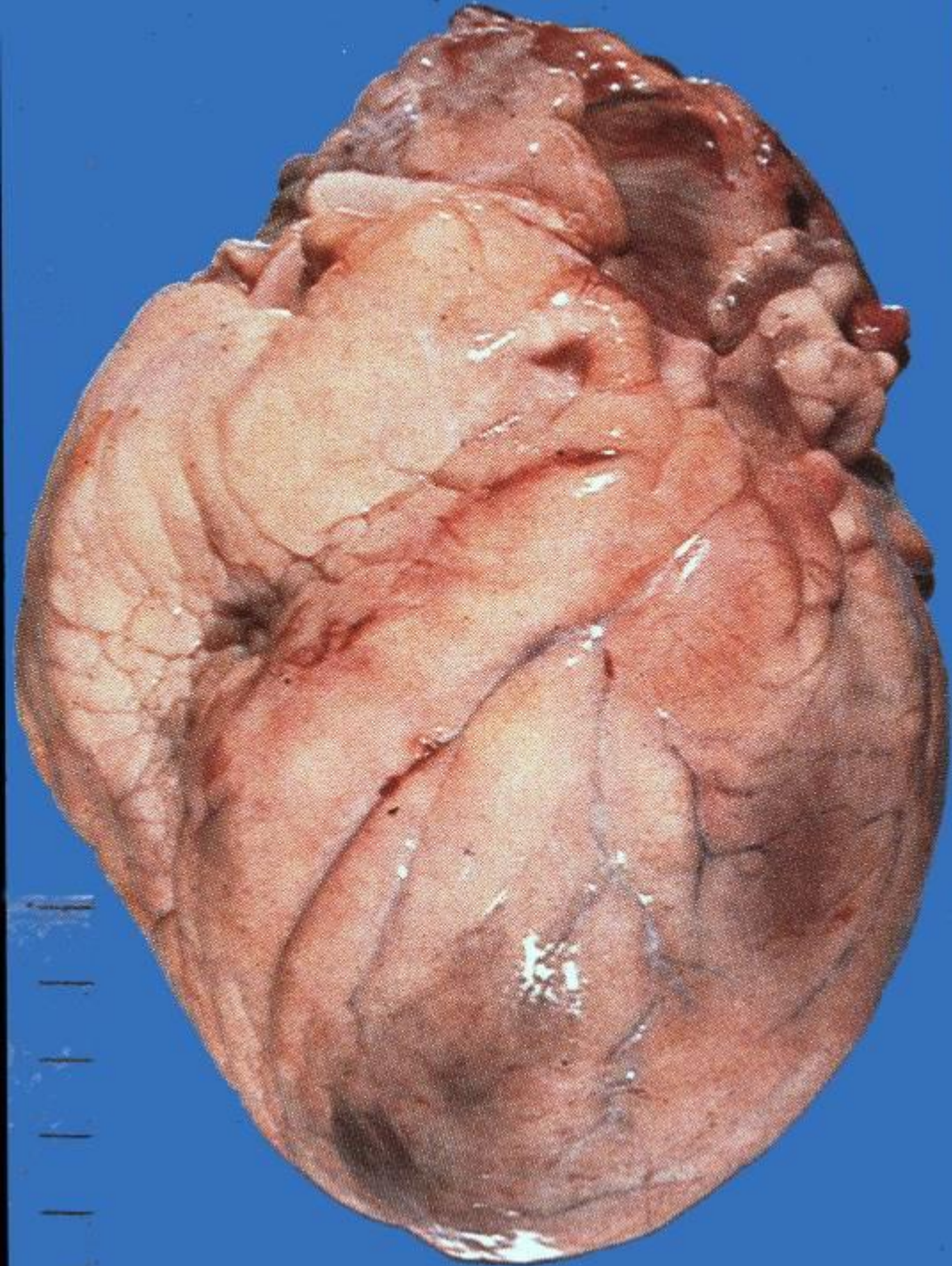
Hypertrophia
concentrica
ventriculi sin.
cordis

95 / 01

Hypertrofie levé komory
srdeční – excentrická

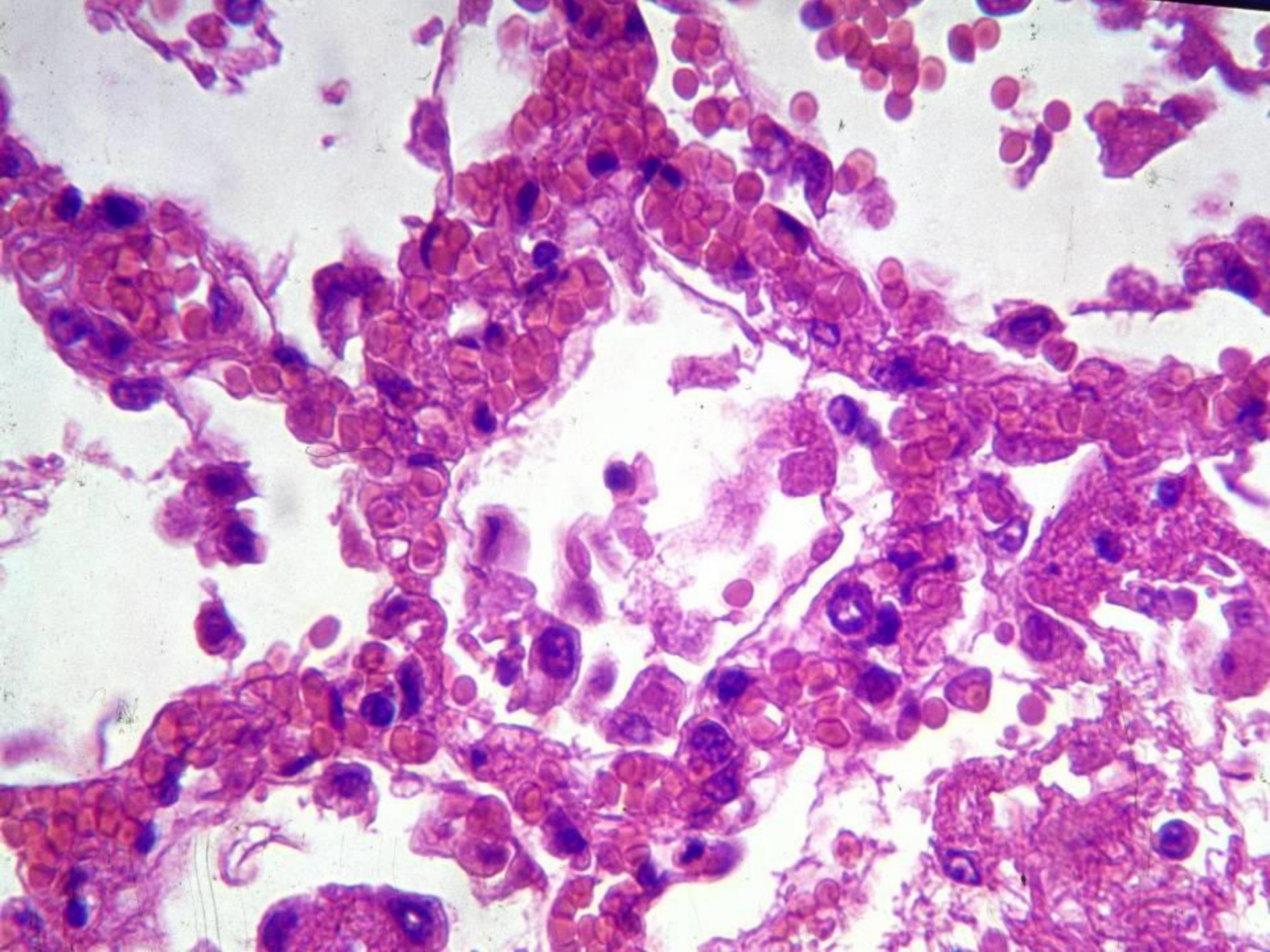
Projevy cirkulačního selhání mimo srdce

Akutní

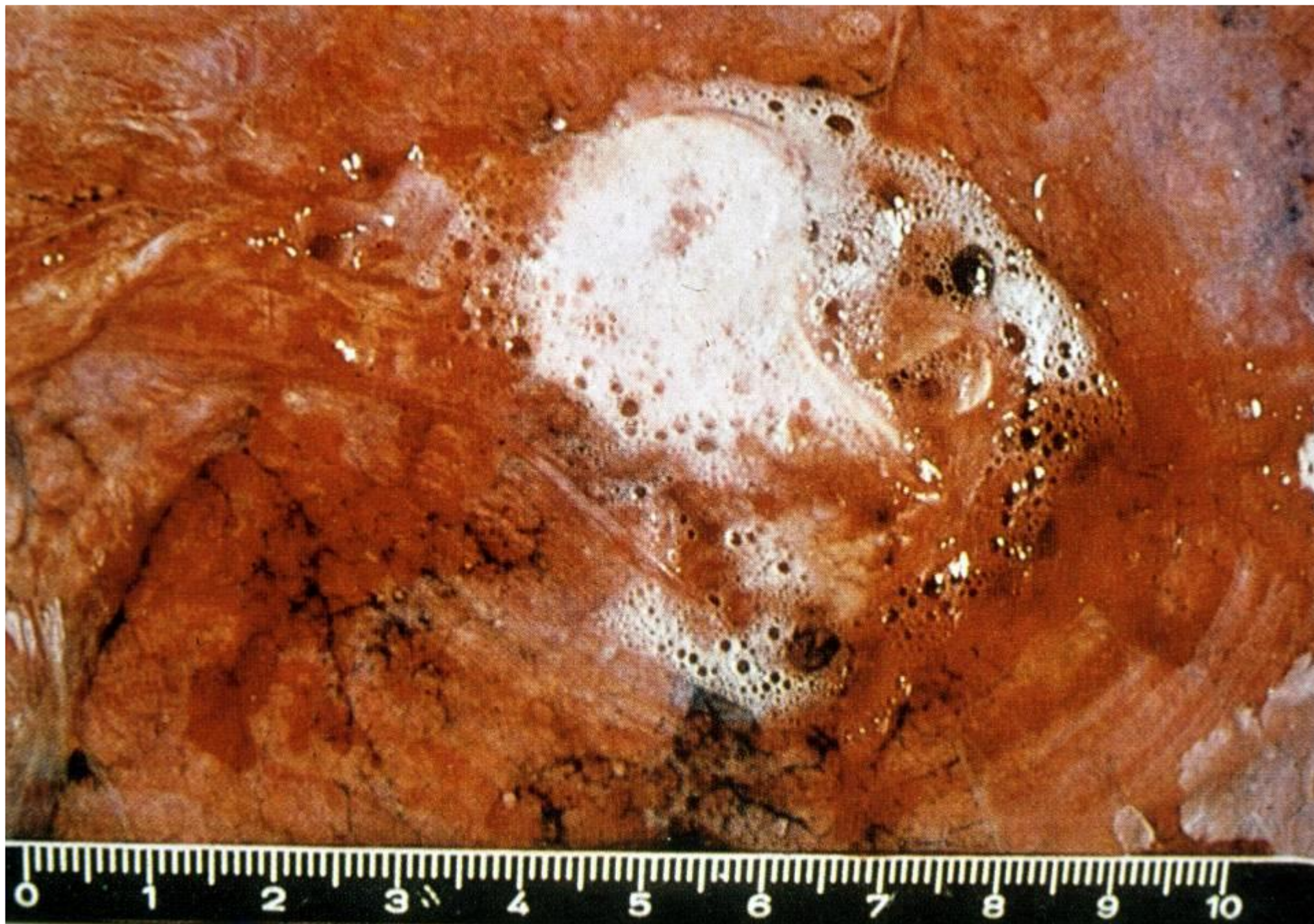
- kapilarovenózní městnání
- akutní venostáza
- cyanóza (5g% red. hemoglobinu!)
- kardiální hydrops edém

Chronické

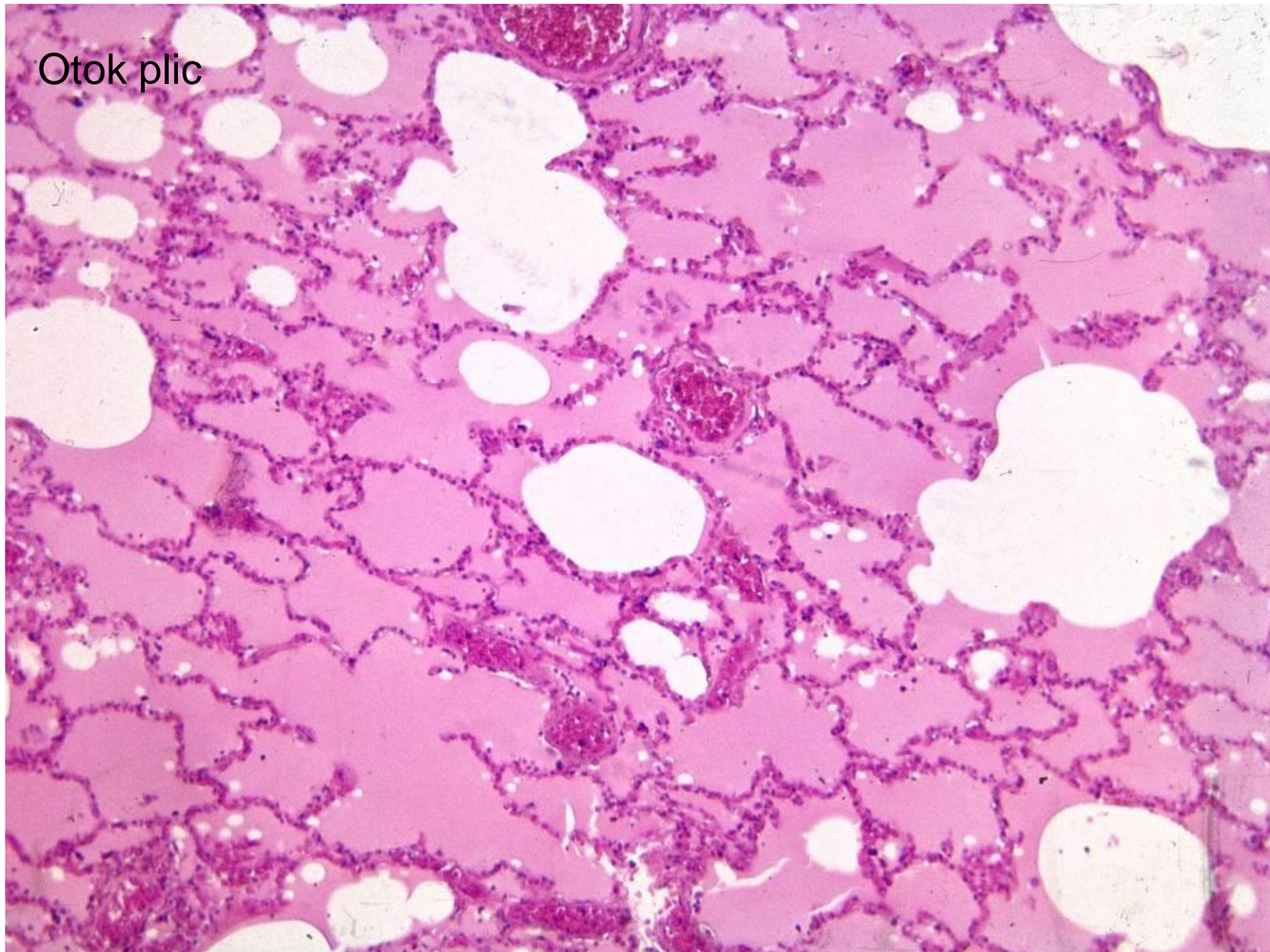
- cyanotická indurace (*slezina, játra, ledviny*)
- rezavá indurace (*plic*)
- venostatický katar
- hypertrofie cév
- kardiální hydrops edémy

Kardiogenní šok. Otok plic.

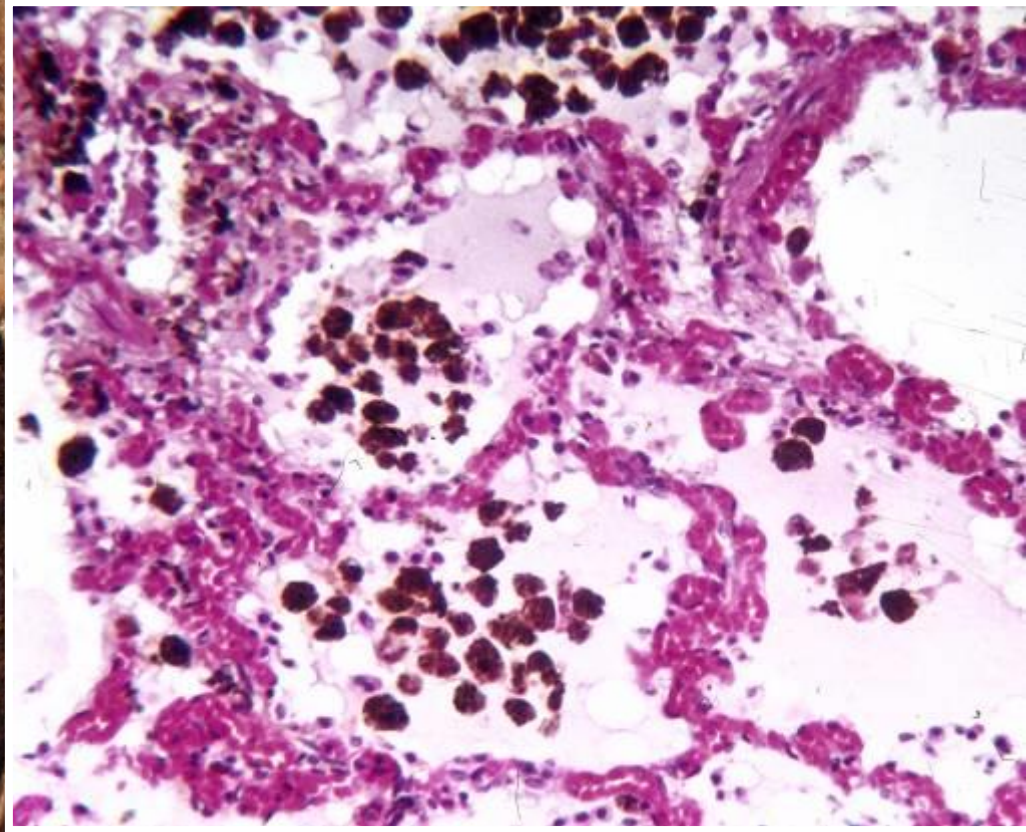
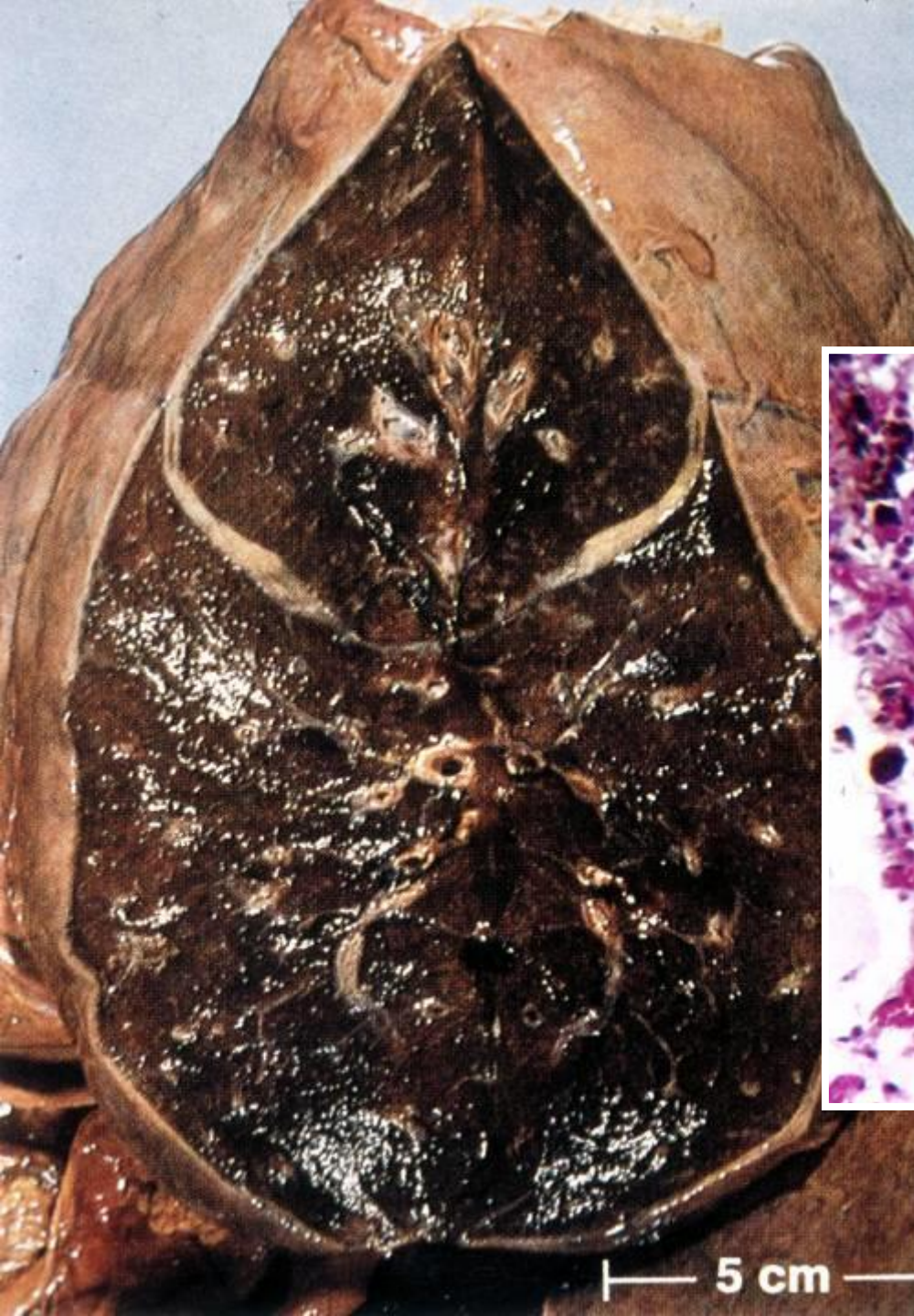

Otok plic

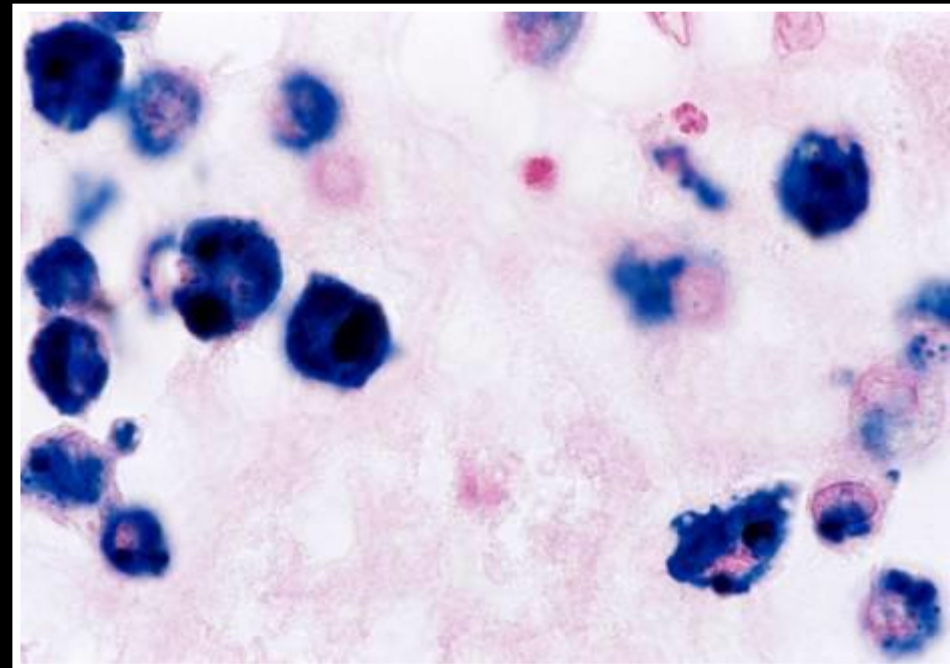
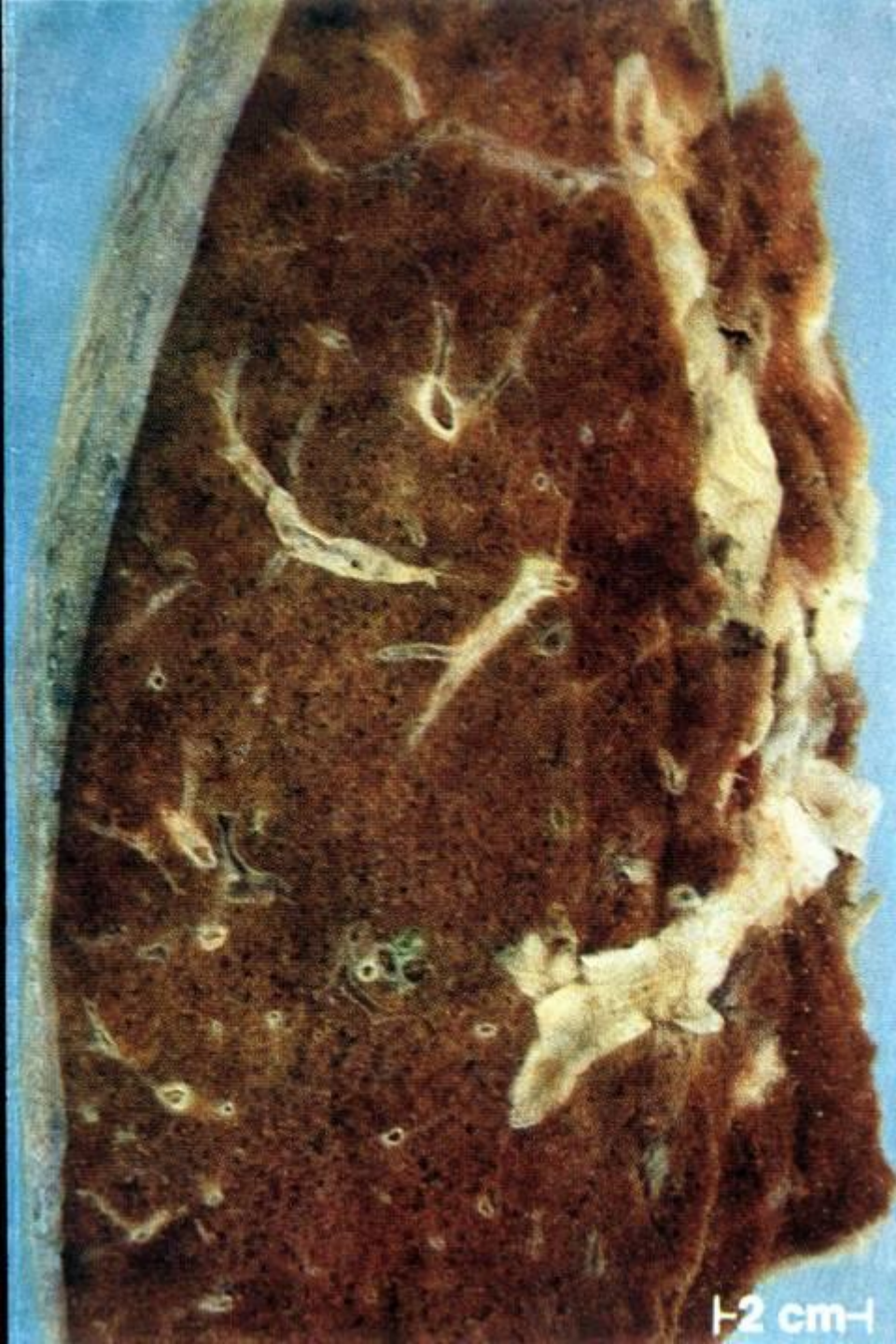
Chronické městnání

v plicích – venostatická
indurace

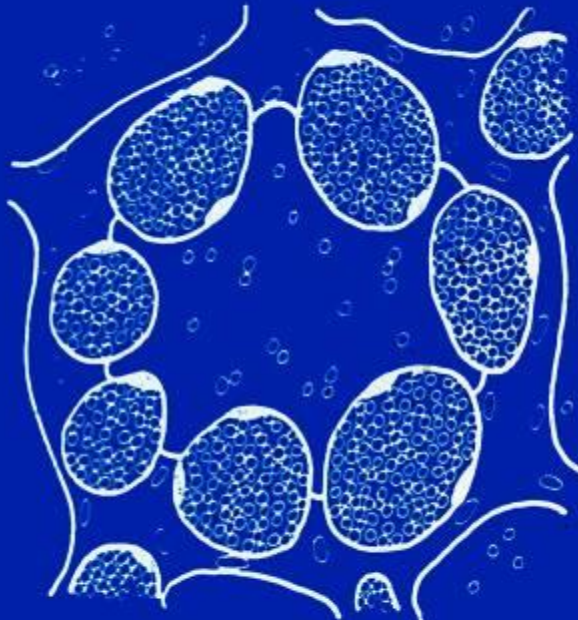

Chronické městnání

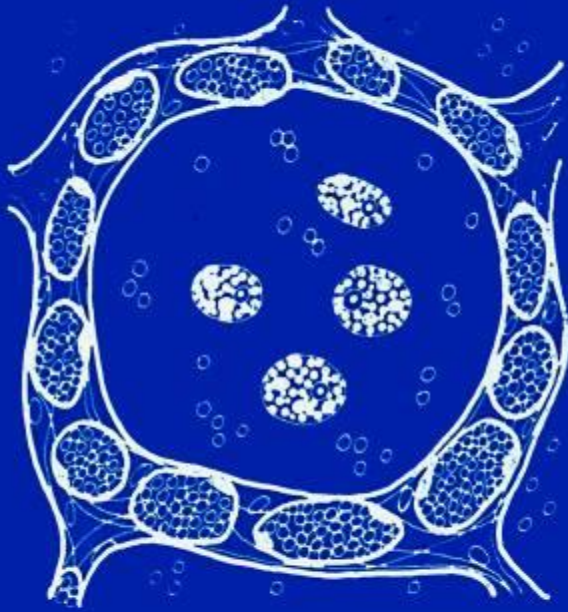
v plicích – venostatická
indurace

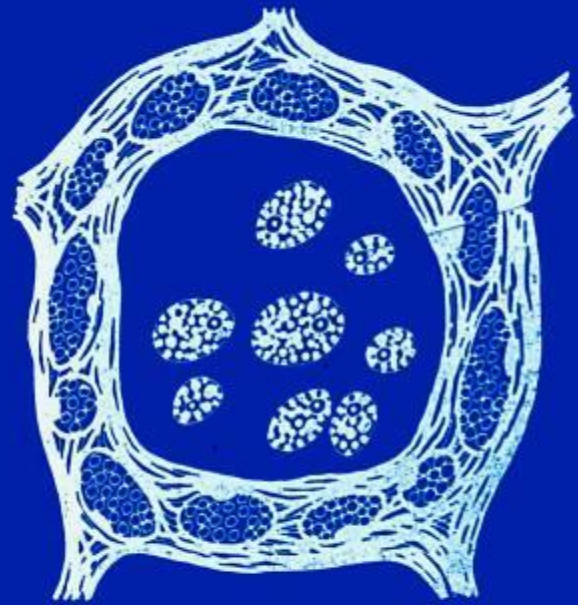
Congestion of the Lungs

Hyperemia
Acute

Beginning induration
Subacute

Chronic congestion
(Stasis) of lung

Fig. 106. Different stages of congestion of the lung.

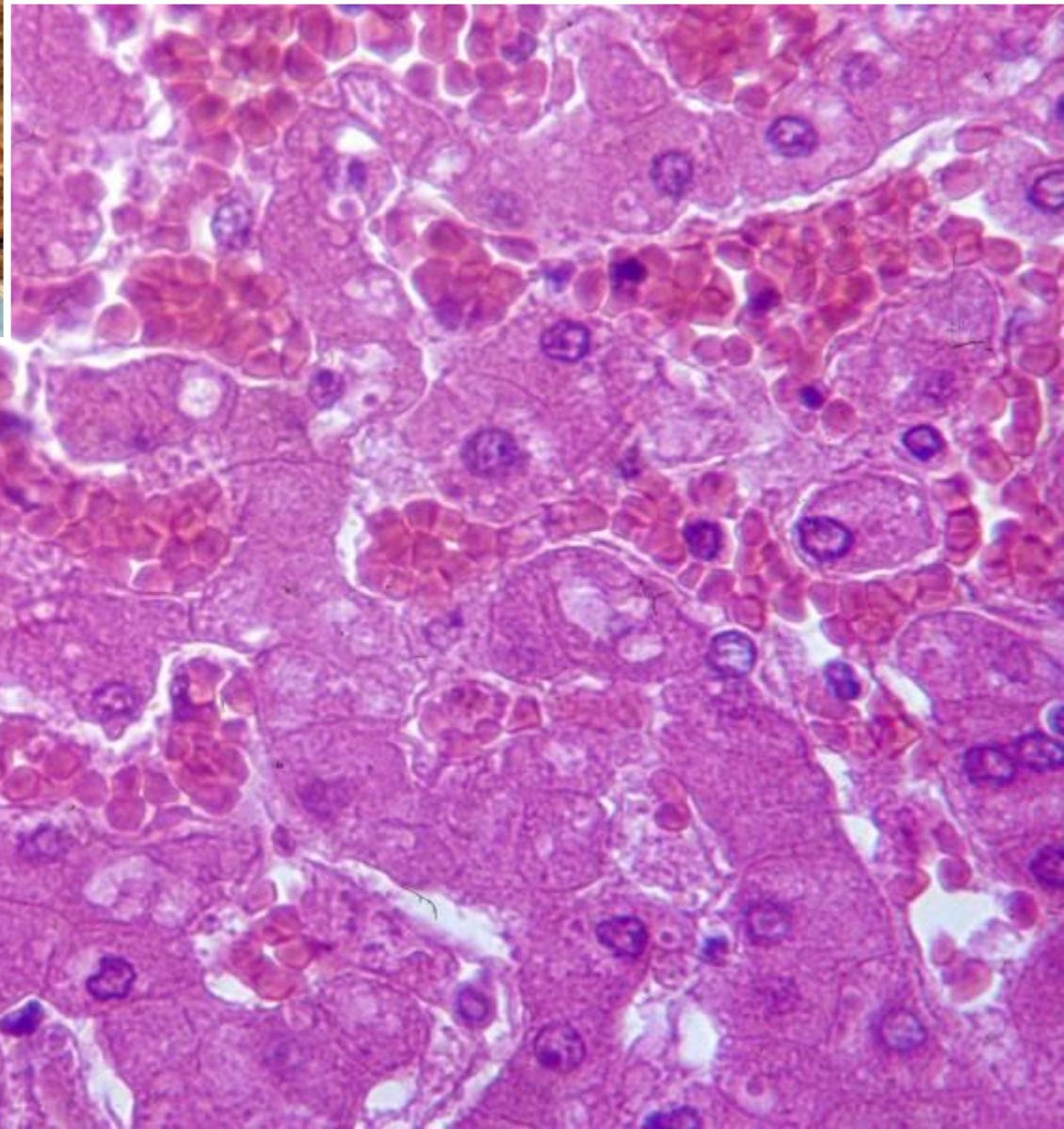
Paličkovité
prsty u
chronické
nedostatečnosti
srdce

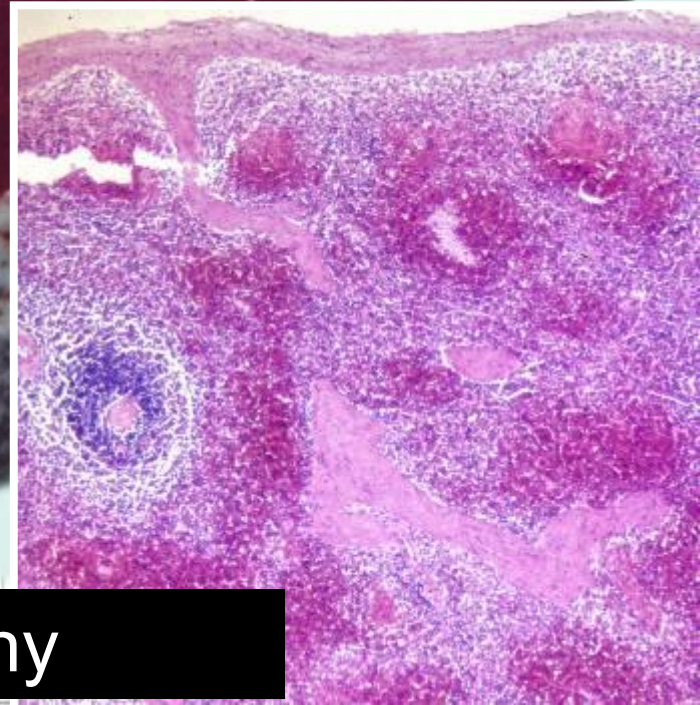
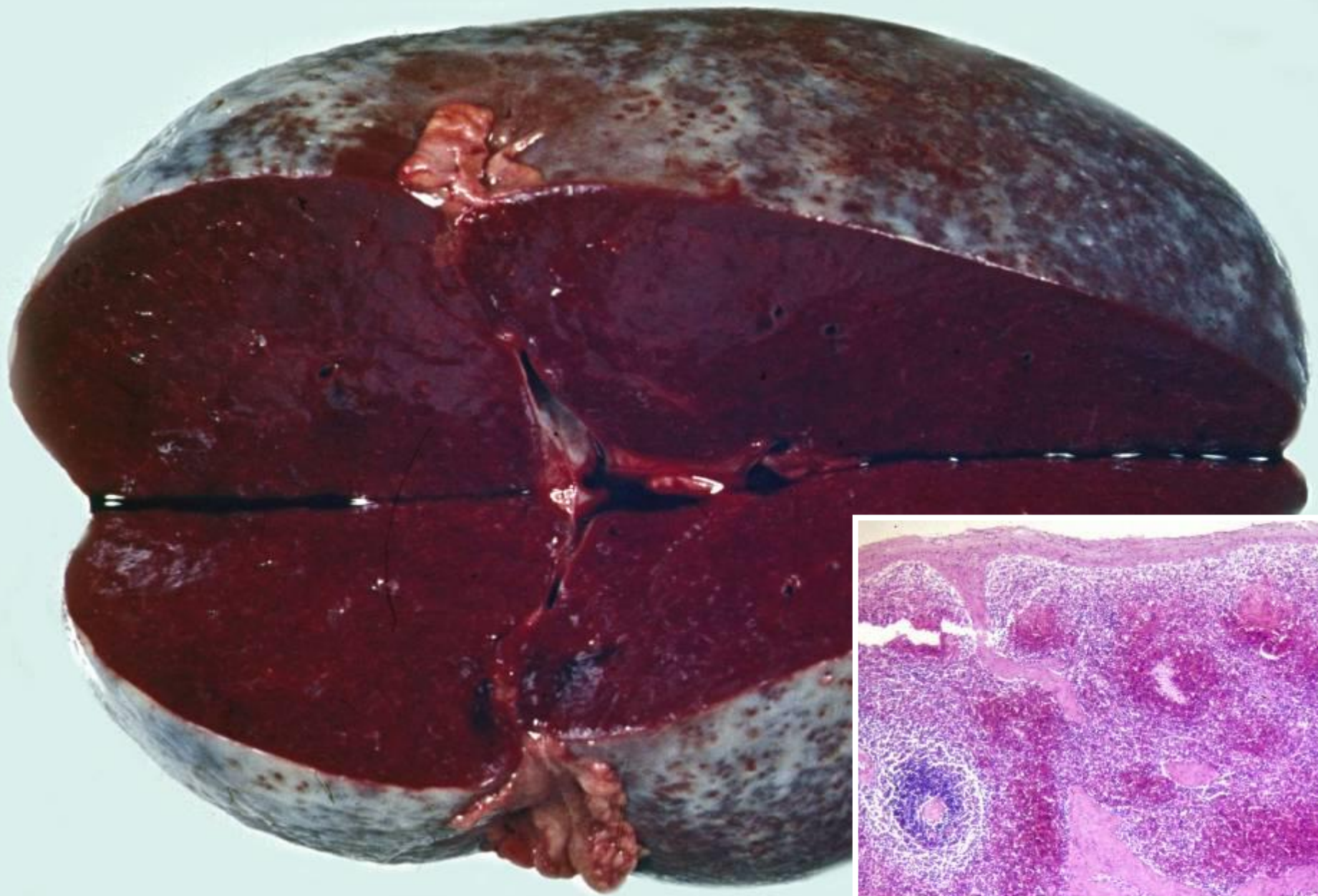

muškátov
oříšek

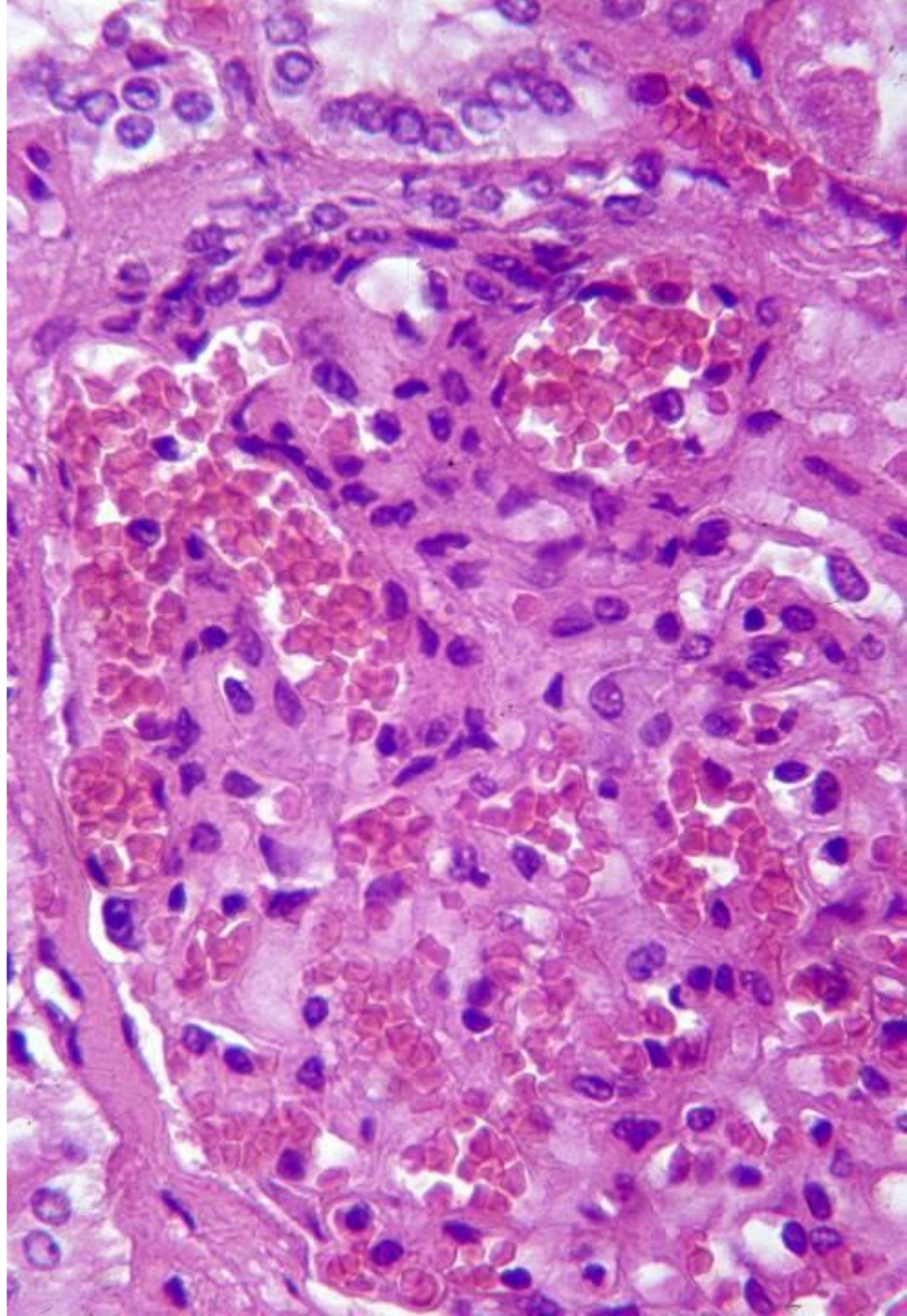

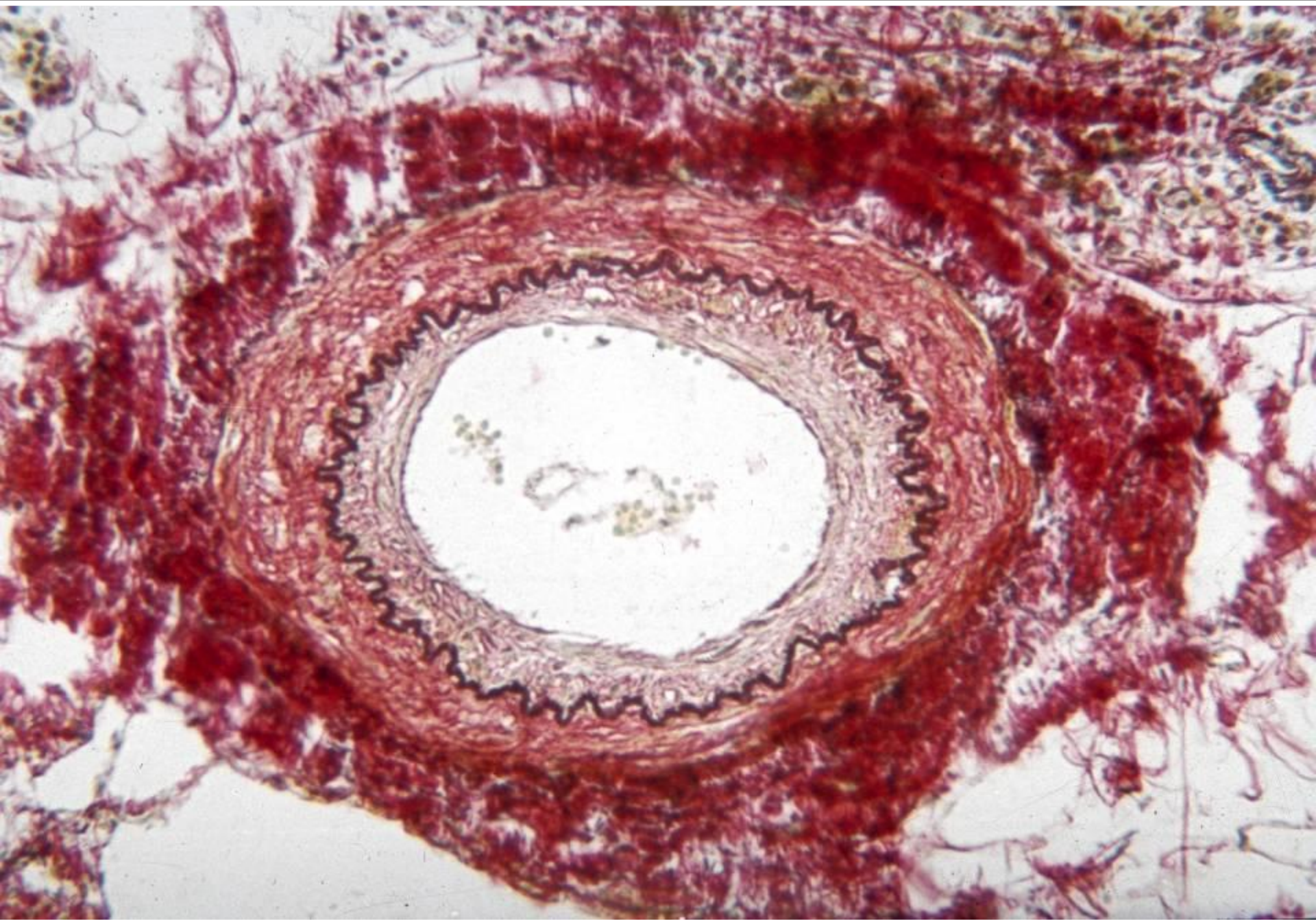
„muškátová“ játra

Venostatická indurace sleziny

Venostatický katar žaludeční sliznice

Šok

Def.:

hypoperfuze buněk a tkání v
důsledku sníženého efektivního
objemu cirkulující krve

Šok - *patogeneze*

- snížené množství krve
- snížený srdeční výdej
- redistribuce krve

Šok — *typy & příčiny*

- **kardiogenní**
- hypovolemický (*hemoragie, ztráta tekutin – popáleniny, zvracení*)
- septický (*bakteriální infekce*
G- endotoxinový, G+ septikemie)
- neurogenní (*anesthesie, poranění míchy*)

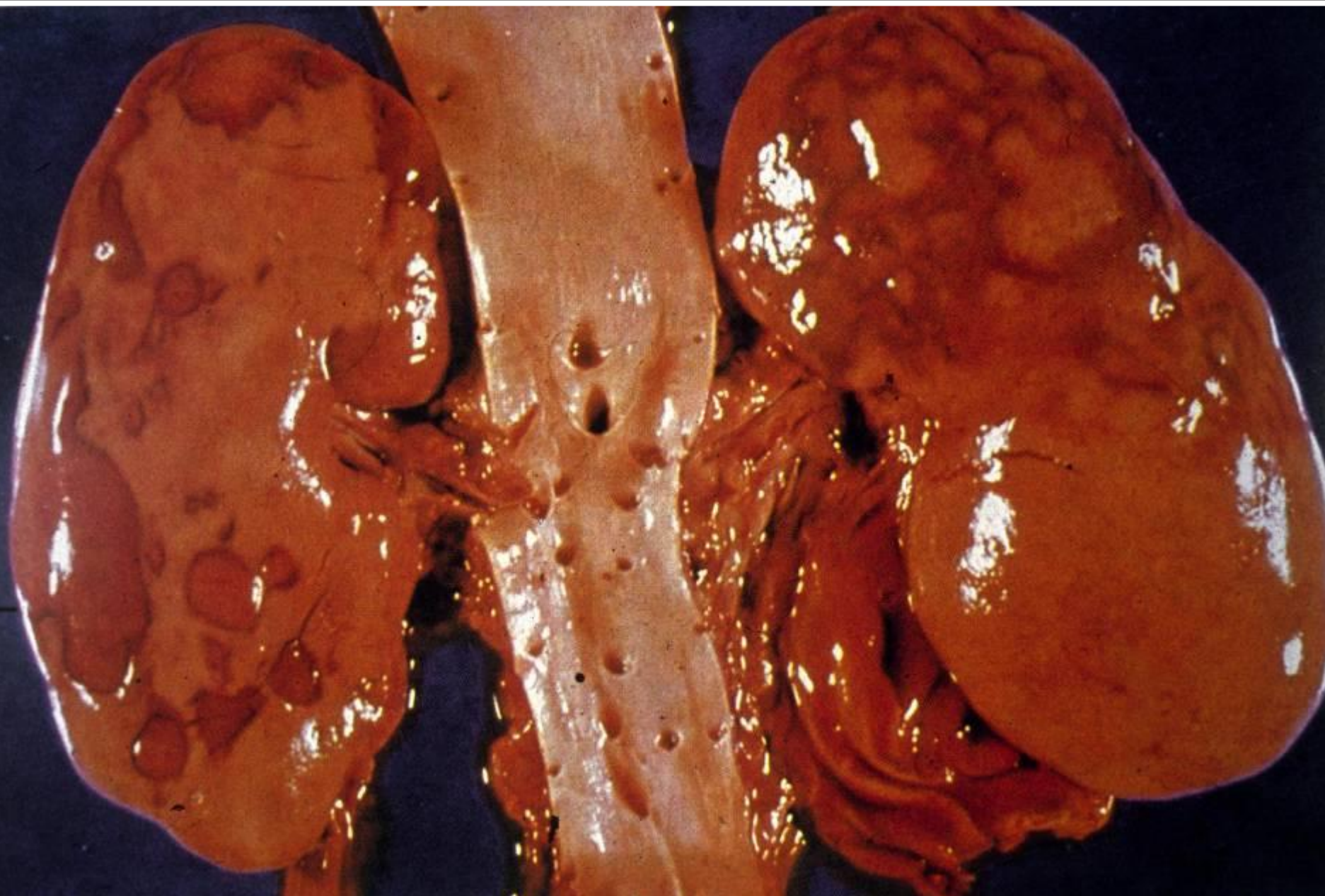
Šok - *stadia*

- *časné (nepokračující reversibilní)*
- progresivní – poškození buněk
- irreversibilní – smrt buněk

Šok - *morfologie*

- ischemická encephalopatie
- šoková plíce
- šoková ledvina
- adrenální hypolipoidóza
- játra – centroacinární nekrózy
- pankreas fokální nekrózy

Šok – nekrózy kůry ledvin

Kolaps

Def.:

krátkodobá disproporce objemu krve & cév z důvodu vasodilatace (teplo, psychogenní podněty...)

většinou se sama upraví, může progredovat do šoku

Nemoci cév

- arterie
- žíly
- kapiláry
- DEGENERATIVNÍ
- zánětlivé
- nádorové

Ateroskleróza

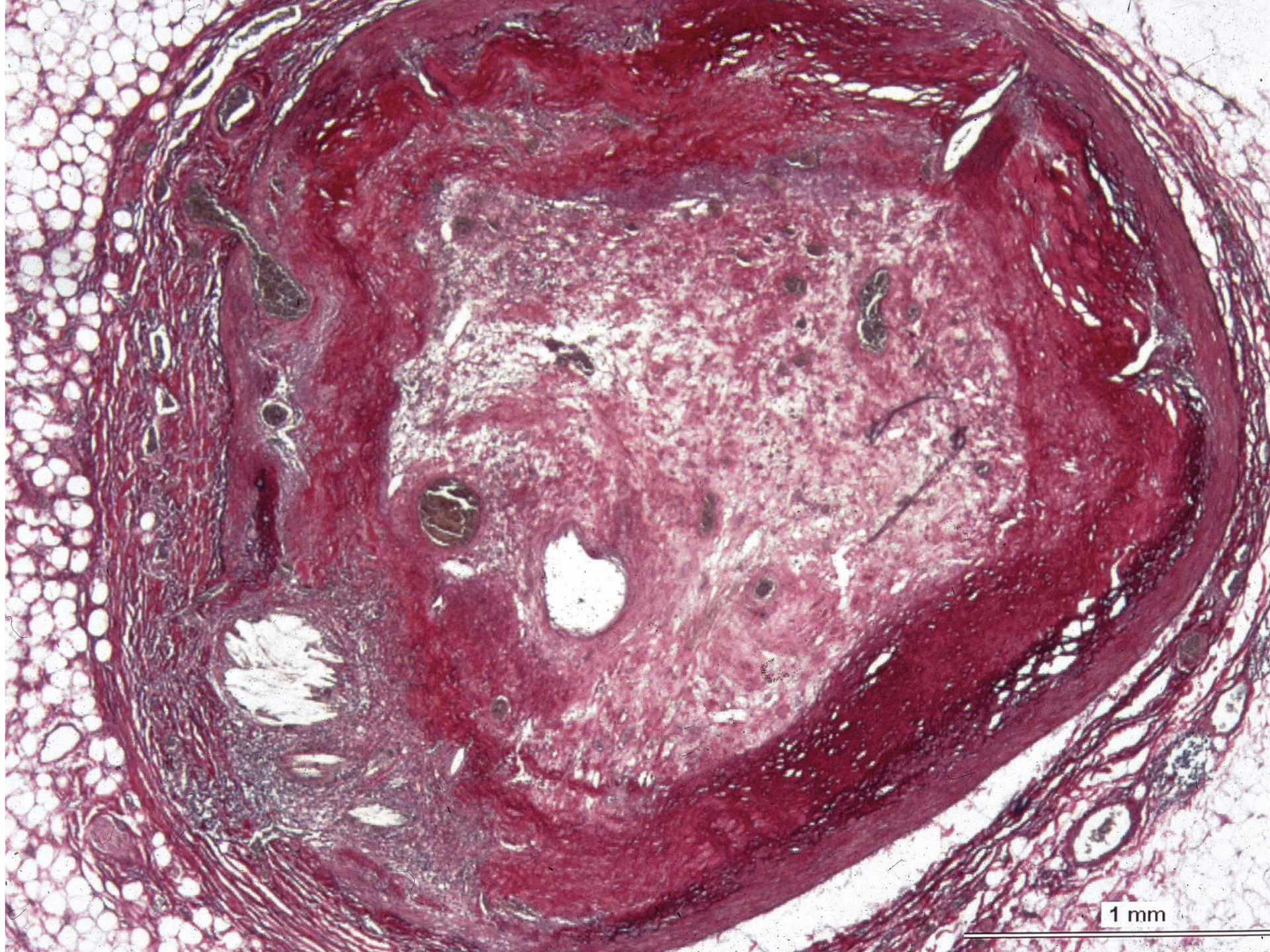
Atherosclerosis aortae initialis

Lipid streaks

Sudan Red

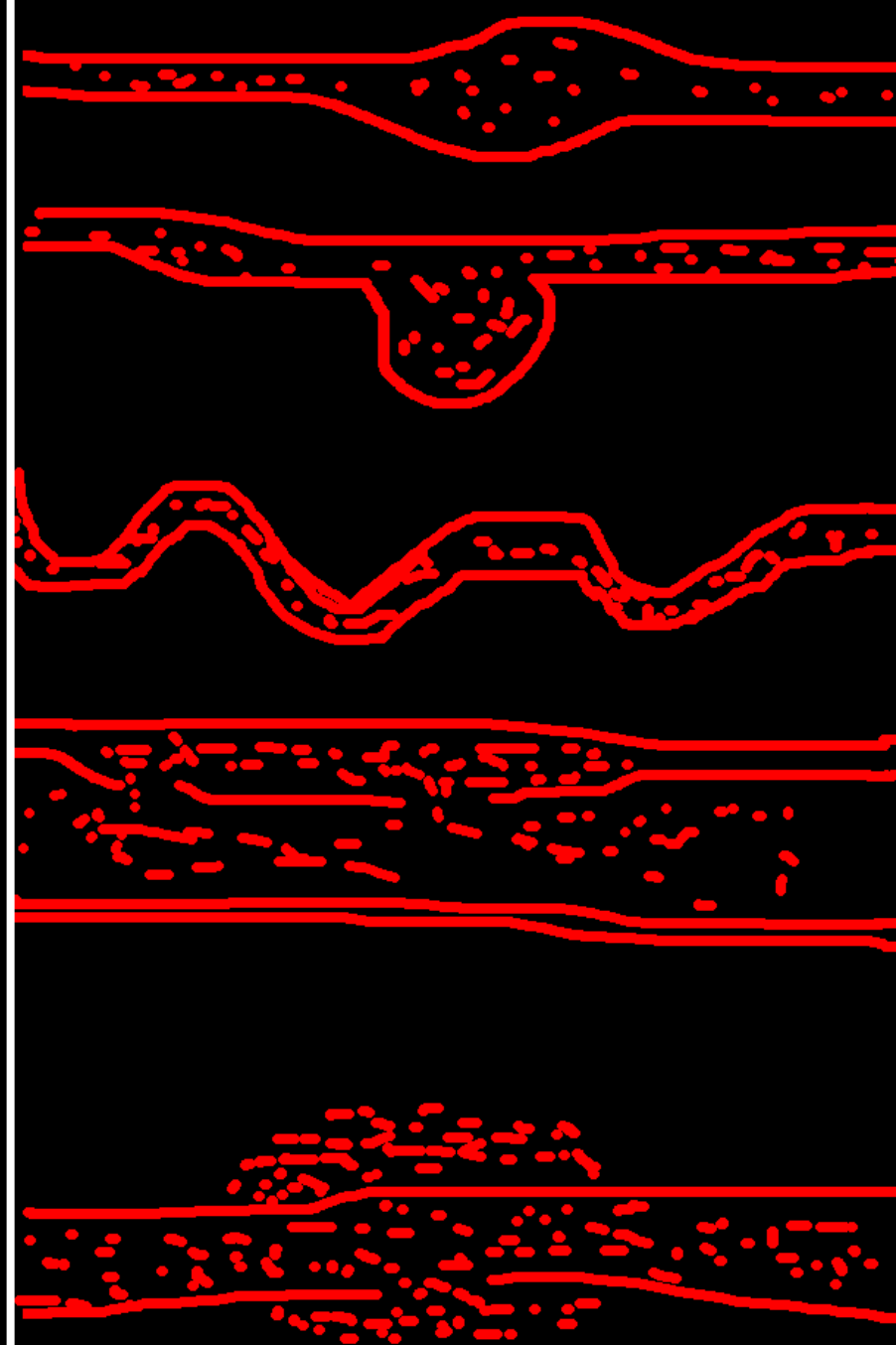
1 mm

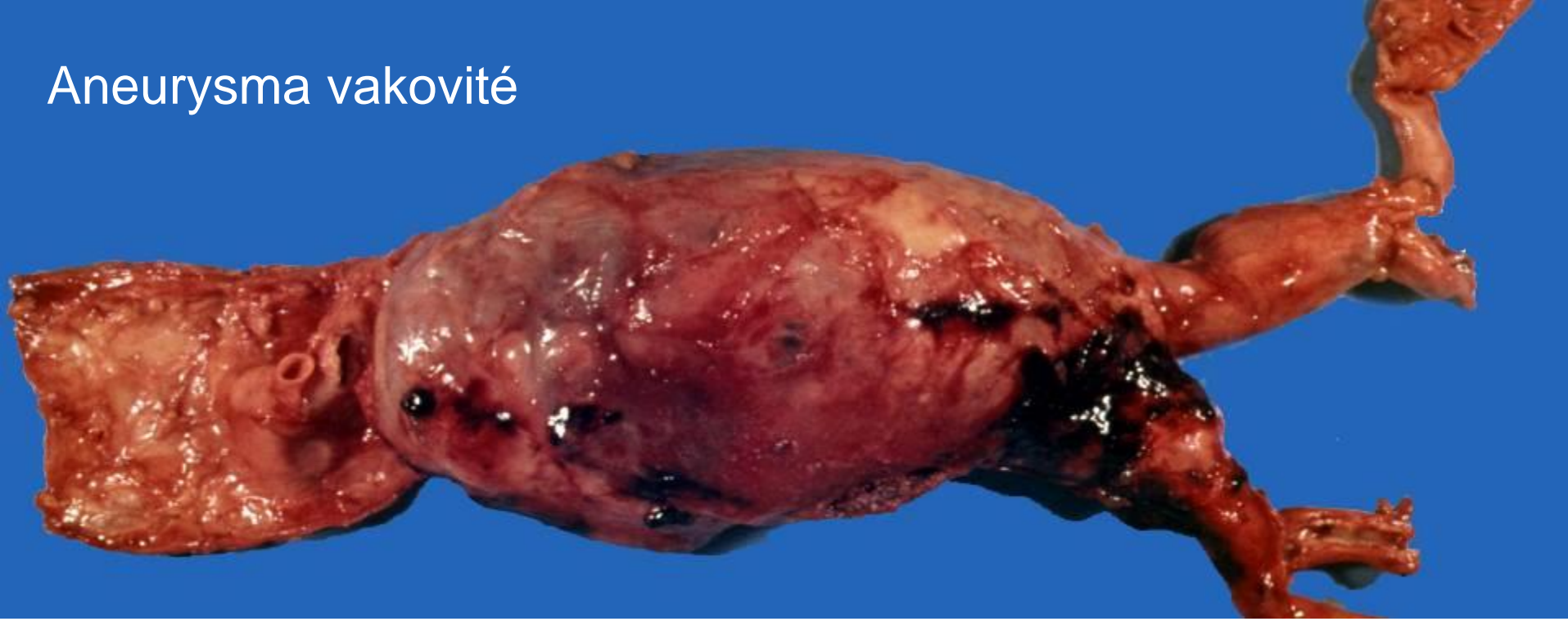
Ateroskleróza

Aneurysma - výdut'

- verum
  - fusiforme
  - sacciforme
  - serpentinum
- dissecans
- spurium
(periarteriální haematom)

Aneurysma vakovité

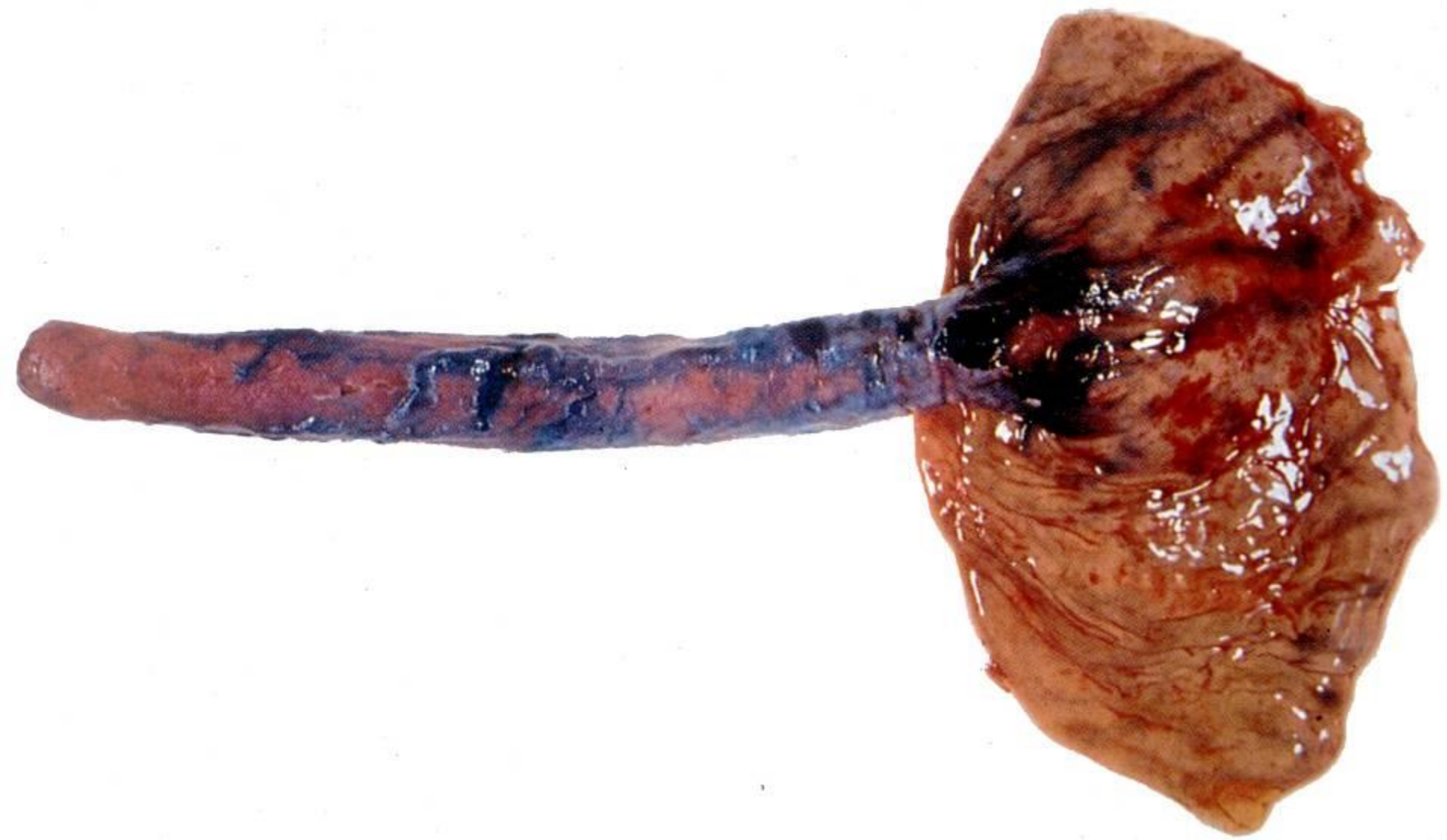

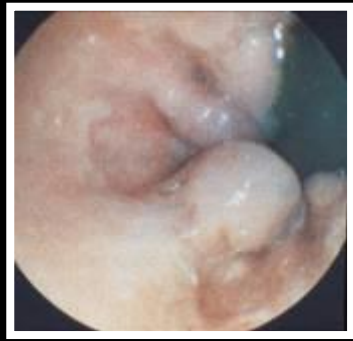
Complexus
varicosus cruris

Jícnové varixy

(Otočen naruby. Smrt vykrvácením)

Hemoroidální uzly

Trombosa

Def.:

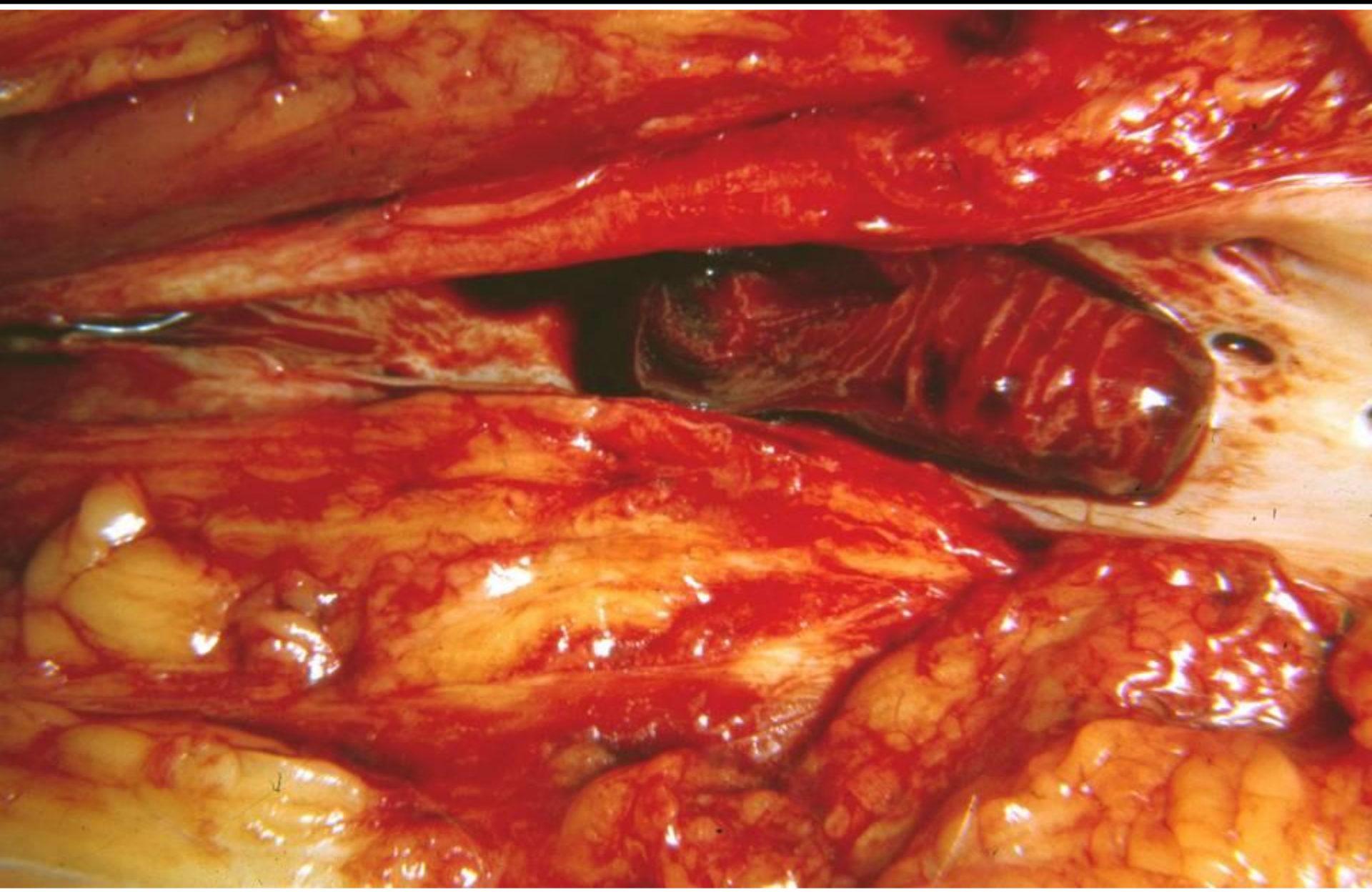
intravitální intravaskulární
srážení krve

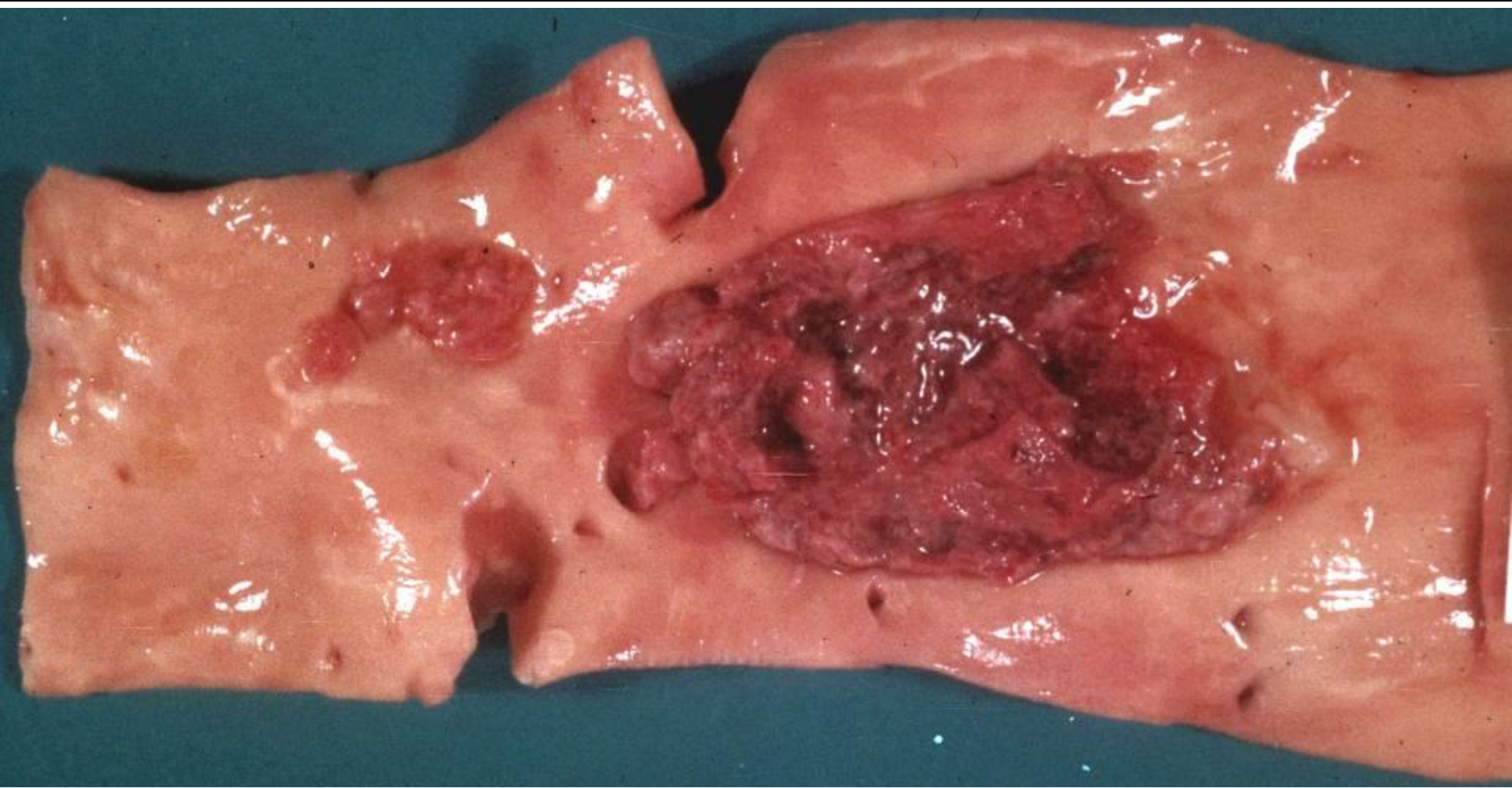
Rozsah:

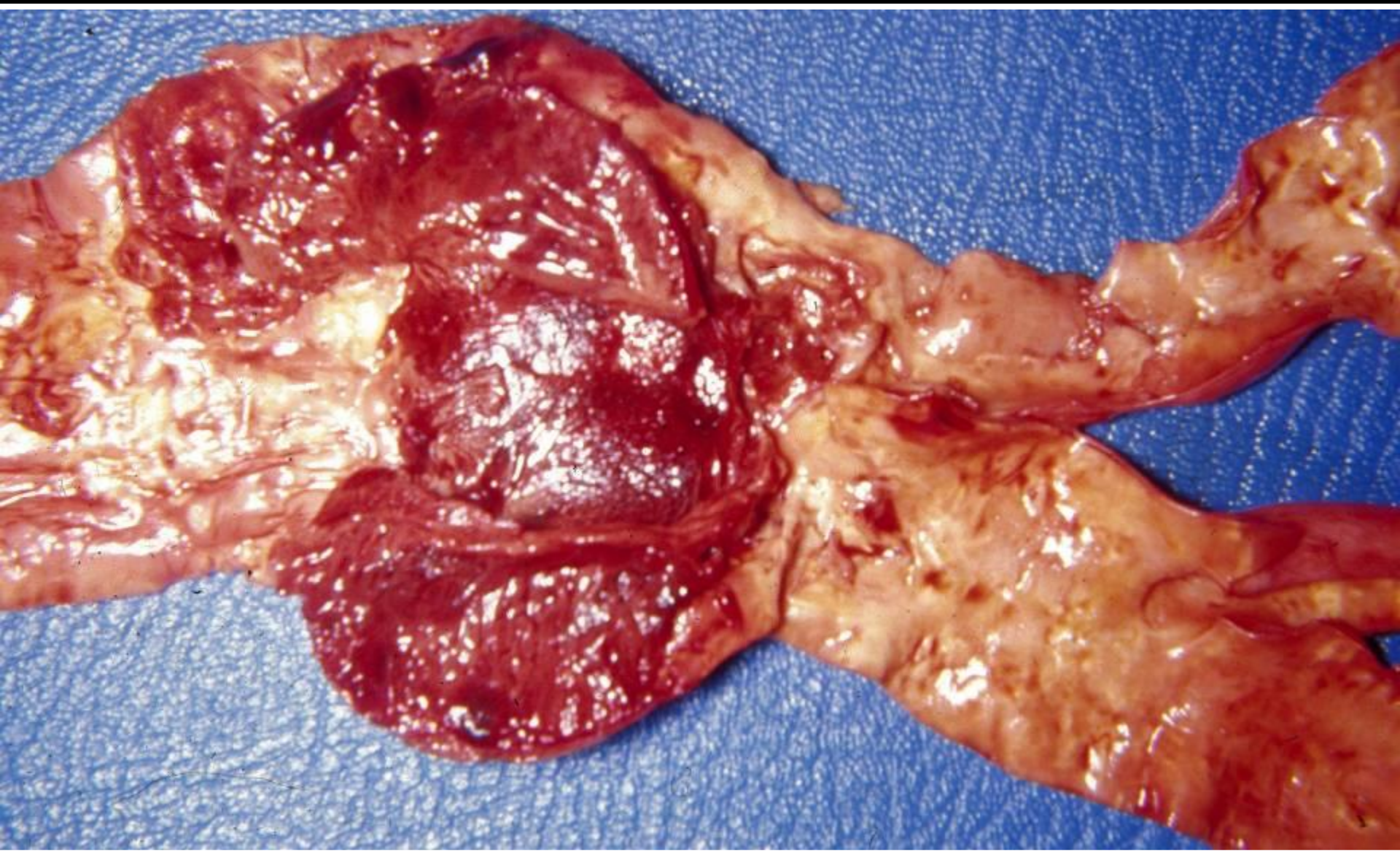
nástěnná
obturující

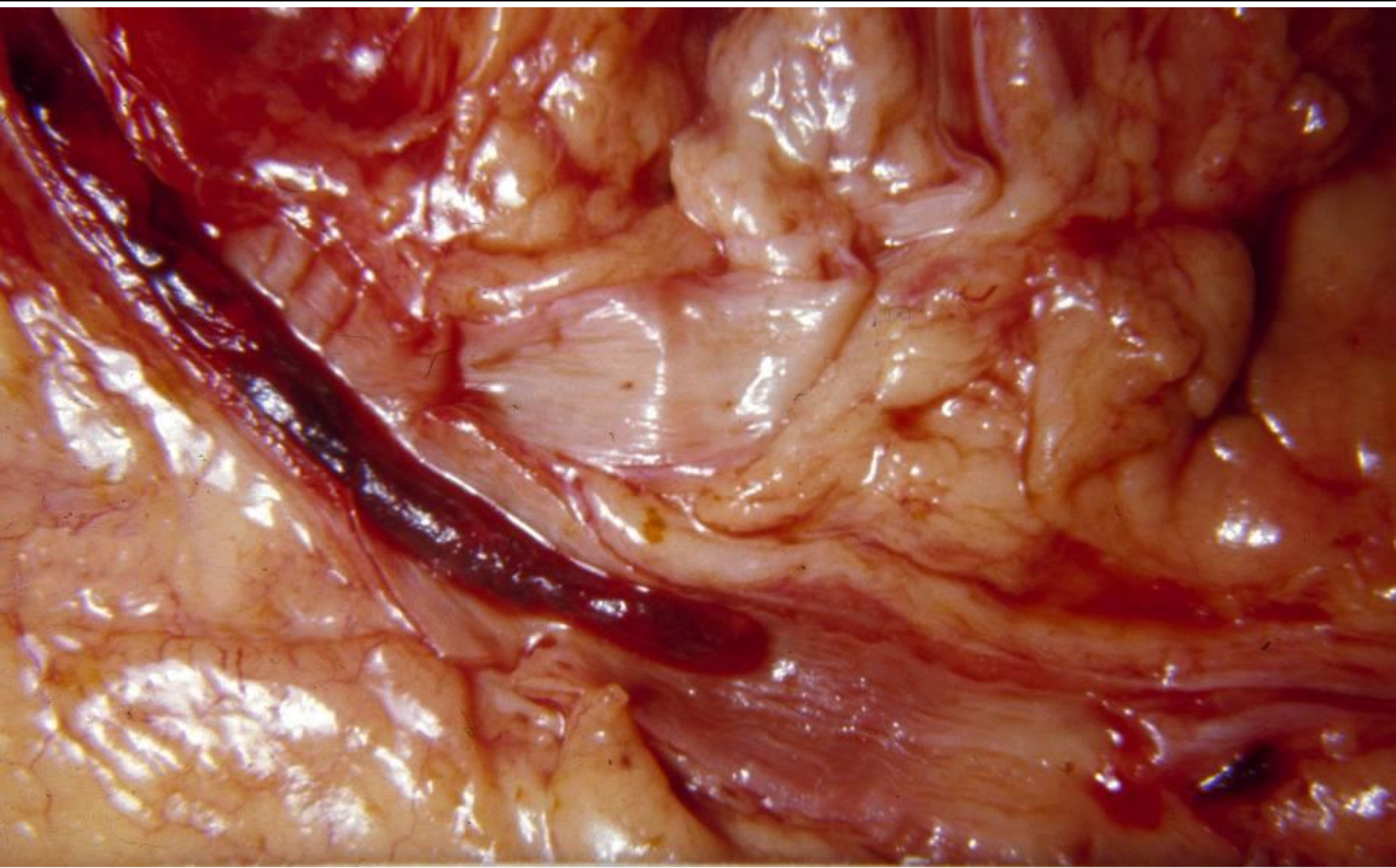
Typy trombů

- červený   stagnační
- bílý   fluxní
- smíšený
- hyalinní

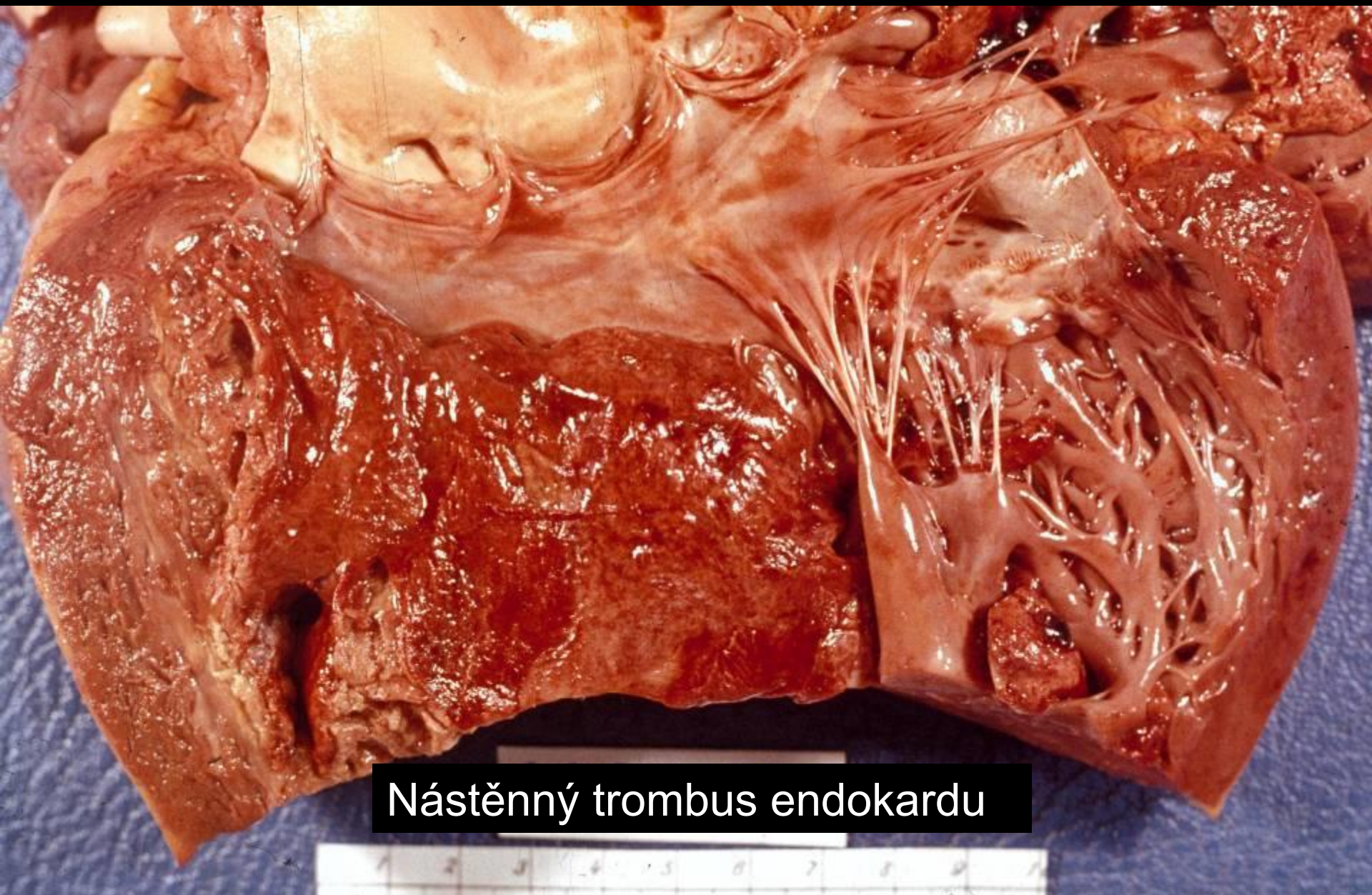

Nástěnný trombus endokardu

Infarsatio haemorrhagica intestini tenuis

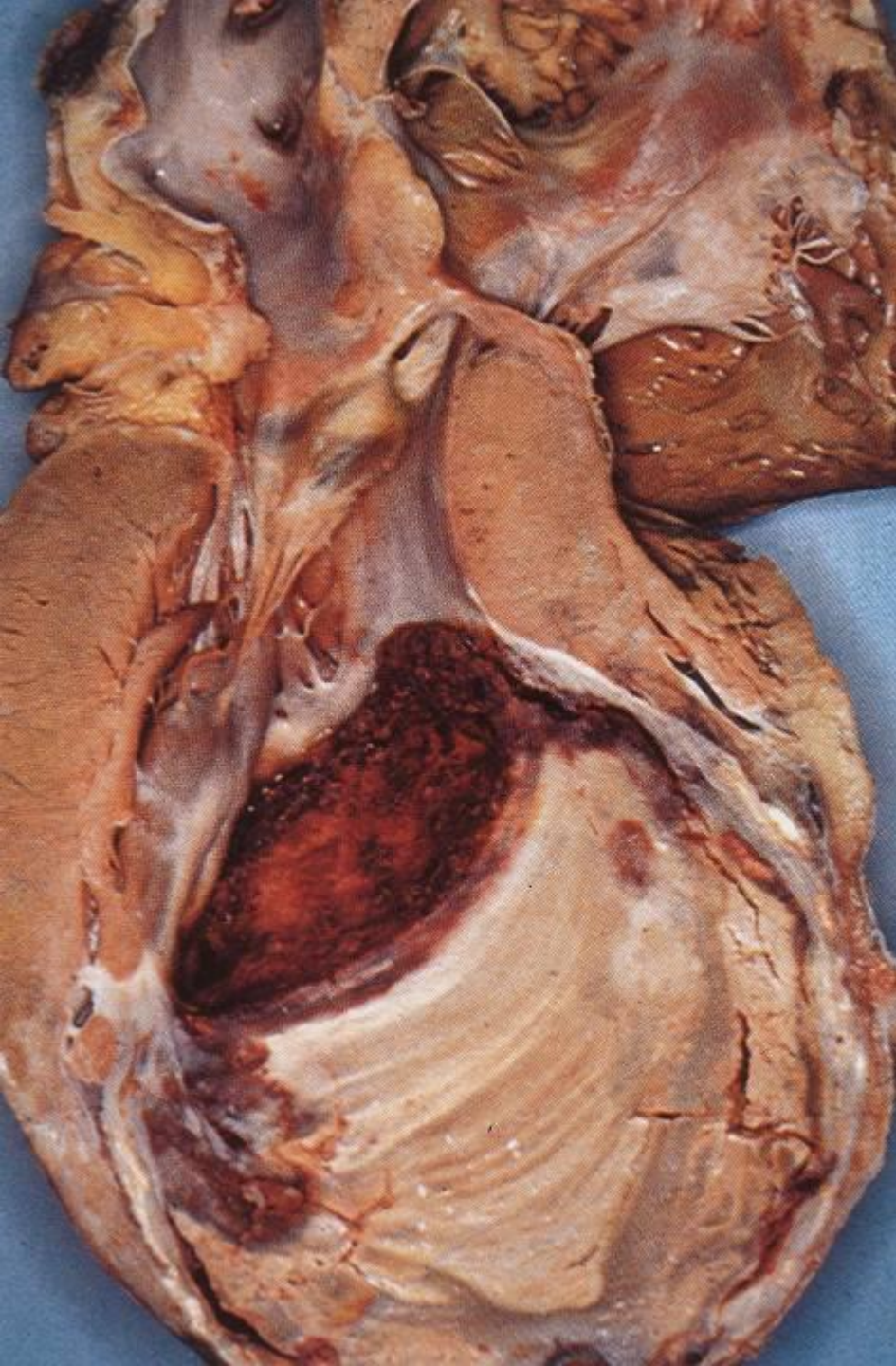
Embolie

Def.:

transport kompaktní částice
krevním oběhem a její uchycení
v místě anatomického zúžení

Embolie – typy

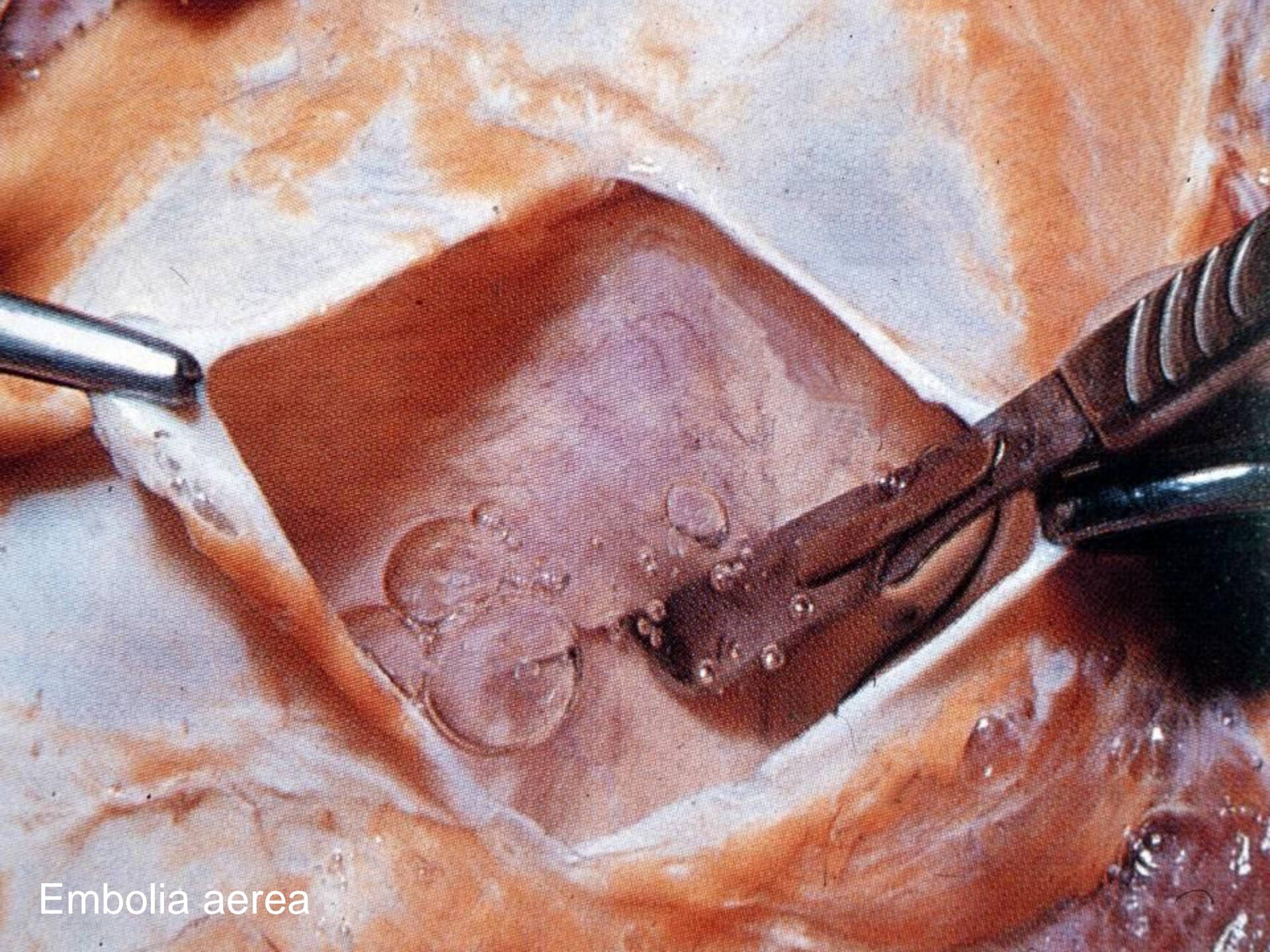
- ▣ **trombotická**
- ▣ tuková
- ▣ vzduchová
- ▣ amniové tekutiny
- ▣ **buněčná** (*nádorová, bakteriální
trofoblastická*)
- ▣ *cizí těleso*

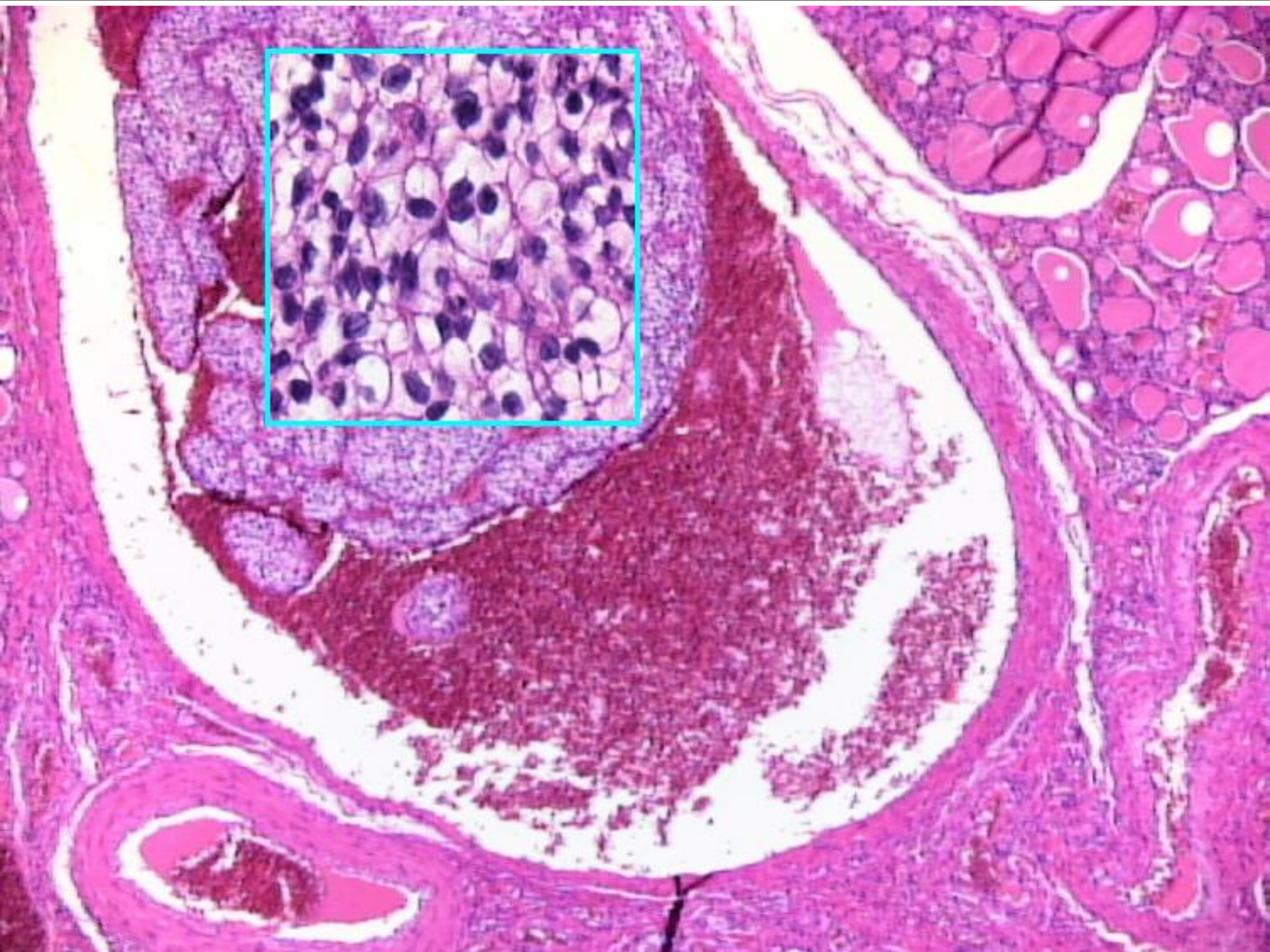
Chronické aneurysma srdce –
nástěnná trombóza

(možný zdroj centrální
embolizace)

Embolia aerea

Embolie - vývoj

TROMBOTICKÁ

- žádný
- ❖ organizace
- ❖ lýza , resorpce
- ❖ progrese

- tuková
- vzduchová
- amniové tekutiny

ohrožení
života

Embolie – vývoj

BUNĚČNÁ

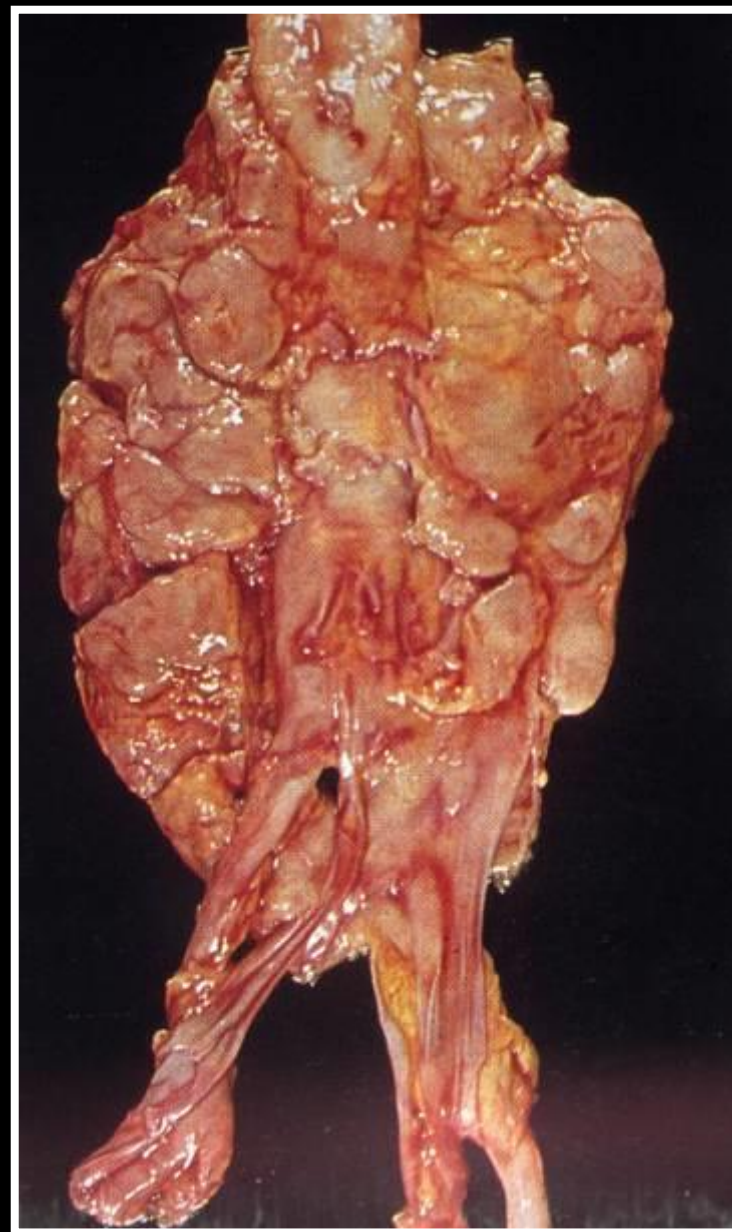
- lýza   trofoblastická
- progrese

nádorová   *METASTASES*

bakteriální   *metastatická sepse*

Patologie

Nemoci krve

Jaroslava Dušková

Ústav patologie 1.LF a VFN, UK Praha

Nemoci krve a krvetvorby

- anémie
- leukopenie a agranulocytóza
- krvácivé stavy
- nádory z krevních buněk – lymfomy a leukémie

Anémie - chudokrevnost

□ ze ztrát erytrocytů

– krvácení

□ zevní (např. zranění)

□ vnitřní (např. vřed žaludku nebo dvanáctníku)

– rozpad krvinek – hemolýza

□ z nedostatečné tvorby krvinek

– nedostatek Fe – sideropenická

– nedostatek vit. B12

Hemoragie

Def.:

výstup krve mimo cévu
(*extravasace*)

(*a přítomnost krve ve tkáni =
hematom*)

Hemostáza

1. poškození endotelu – sekrece vWF

2. adheze & agregace trombocytů

□ sekrece trombocytů

❖ serotonin, PDGF, thromboxan A_2 vasoconstriction

❖ fibronectin, vWF, fibrinogen $\Rightarrow$ aggregation

3. Plasmatické faktory - proteosynt. v hct,
(vit. K dependentní) $\Rightarrow$ kaskádová aktivace

Hemoragie – klasifikace

Lokalizace:

- *zevní*
- *vnitřní*

Zdroj:

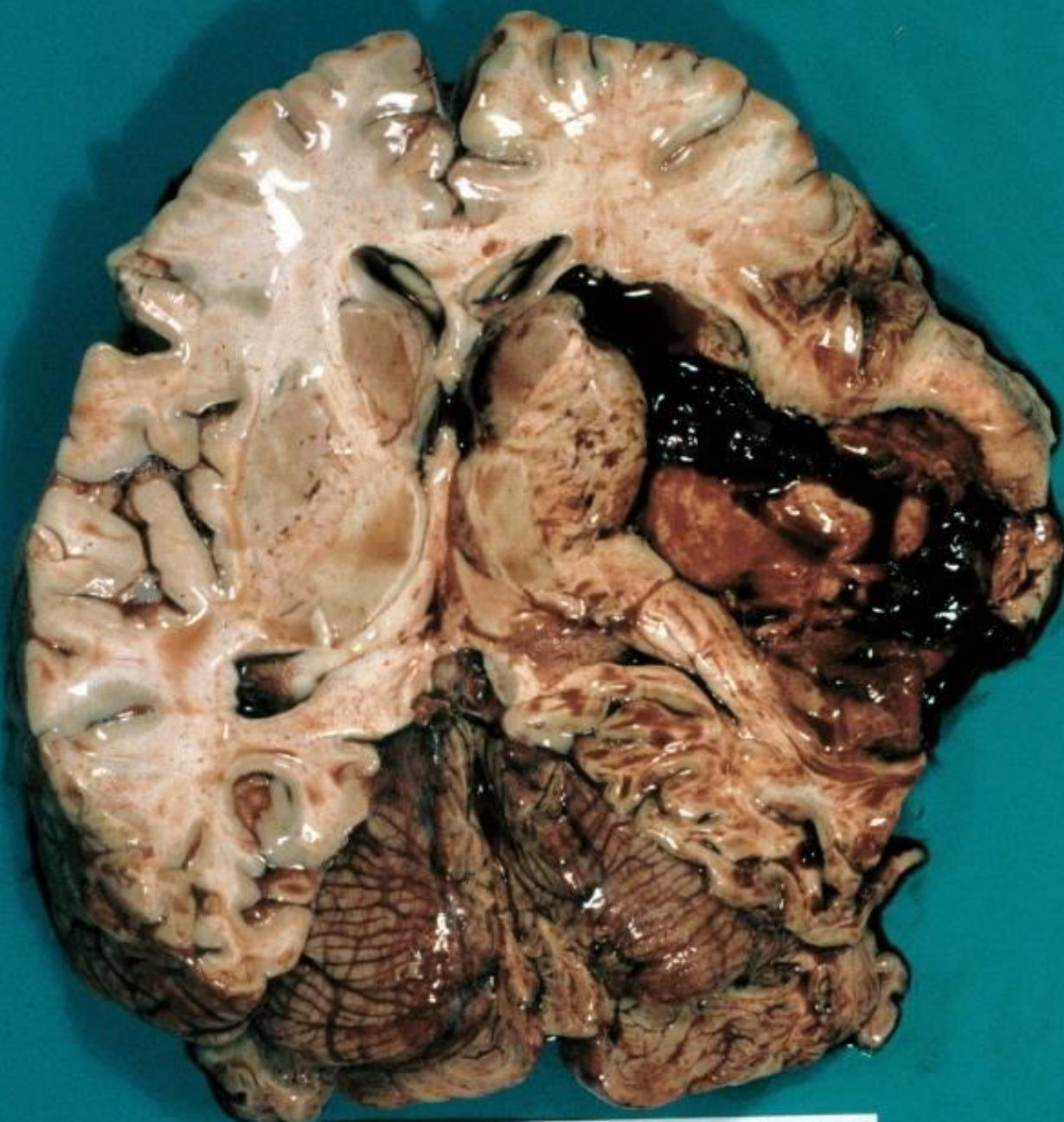
- *arteriální*
- *kapilární*
- *venózní*

Hemoragie - patogeneze

Haemorrhagia

- *per rhexin* (trauma – natržení cévní stěny)
- *per diabrosin* (nahlodání – vřed, nádor)
- *per diapedesin* (zvýš. propustnost prosakování)

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
II PAU -Praha cm

Hemoragické stavy

krvácivé stavy spojené

s nedostatečným

srážením krve

Hemoragické stavy

- **Thrombocytopenie** - nemoci destiček
thrombocytopenia, thrombasthenia
- **Koagulopatie** – poruchy plasmatických faktorů srážlivosti
hemofilia, hypoprothrombinemia, afibrinogenemia,
- **Vaskulopatie** – poruchy stavby cévní stěny
kurděje, m. Osler, m. Schönlein – Henoch

Ekchymózy

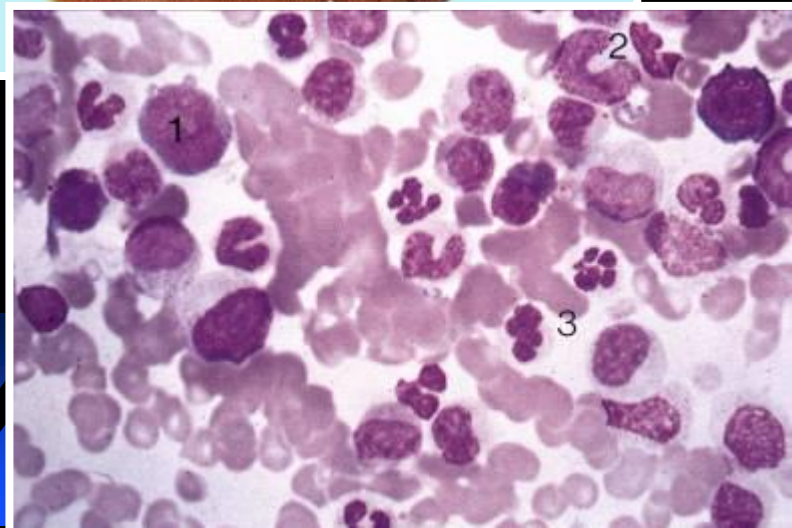

Scorbut - kurděje

W-F sy

Anaemia perniciosa (megaloblastická)

Icterus - žloutenka

Def.:

nažloutlé zbarvení orgánů a tkání v důsledku zvýšené koncentrace bilirubinu v plasmě (norm. 1mg% nekonj. vázaného na albumin)

Icterus – žloutenka

□ *generalizovaná*

– prehepatální

□ **flavinový**

– hepatální

□ **rubínový**

– posthepatální

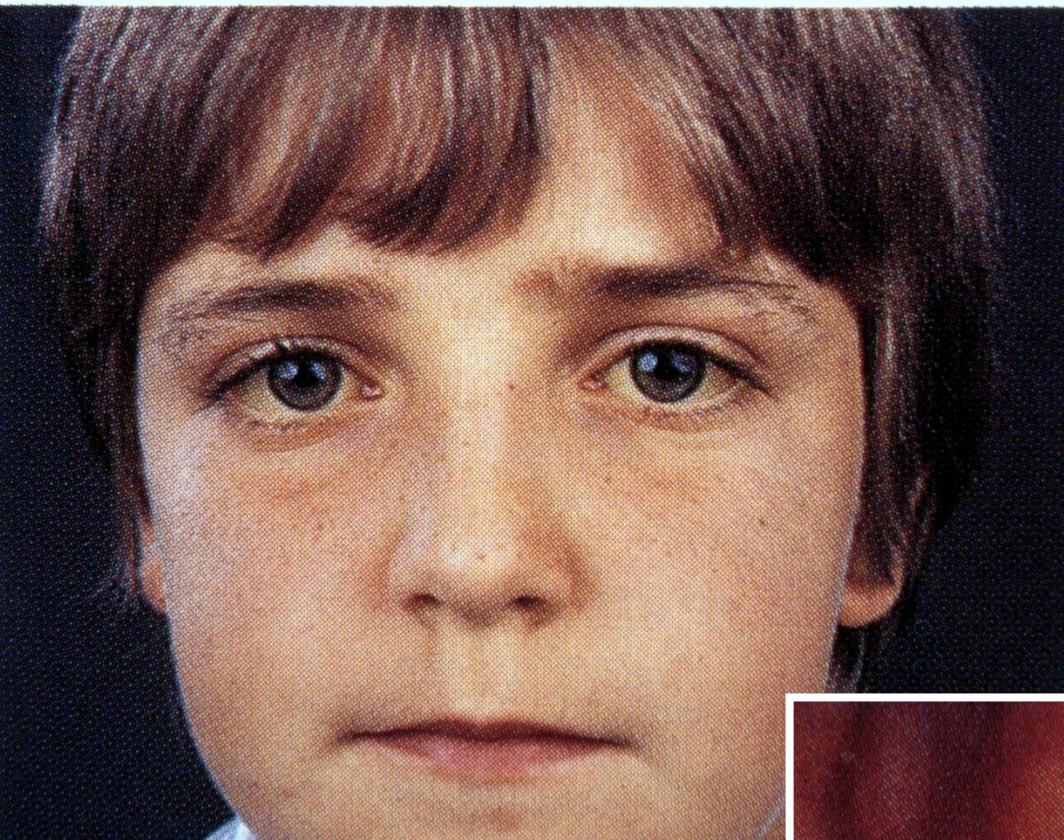
□ **verdinový**

□ **icterus
melas**

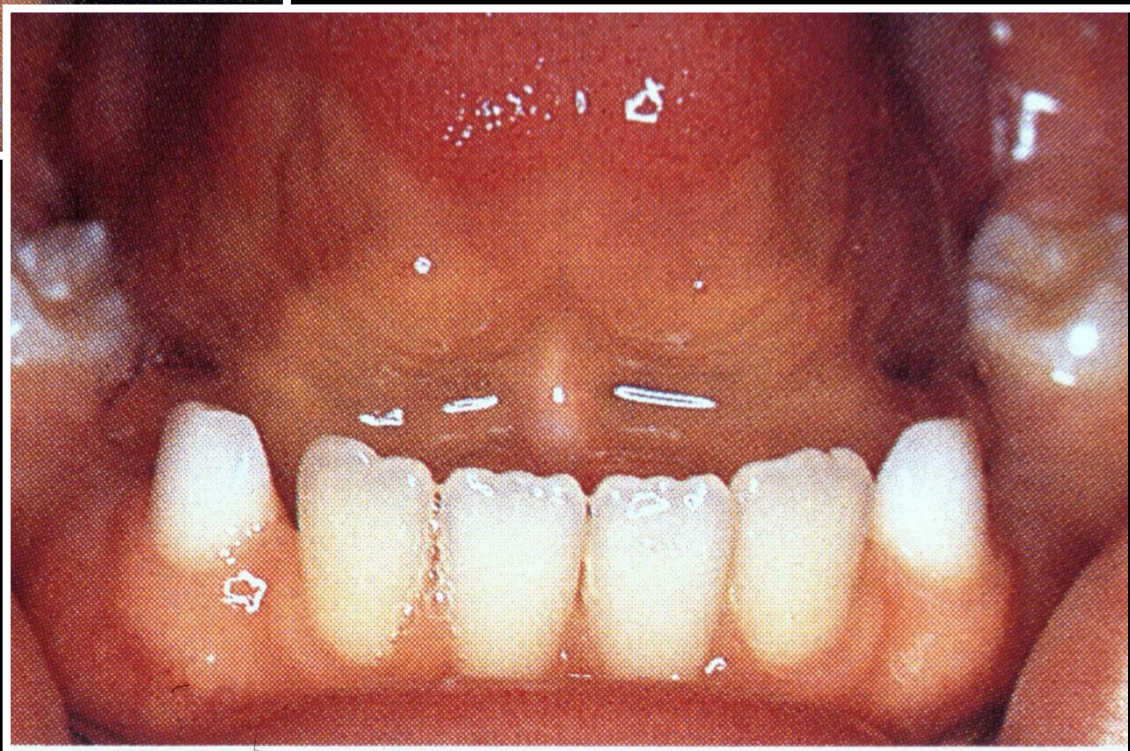
□ *lokální*

– kolem

hematomu

**Ikterus kůže,
sklér, sliznice**

Ikterus

- *hemolytický (dynamický)*
- *hepatocelulární (disociovaný)*
- *obstructive (resorpční)*
- *smíšený*

**Ikterus kůže
a sklér**

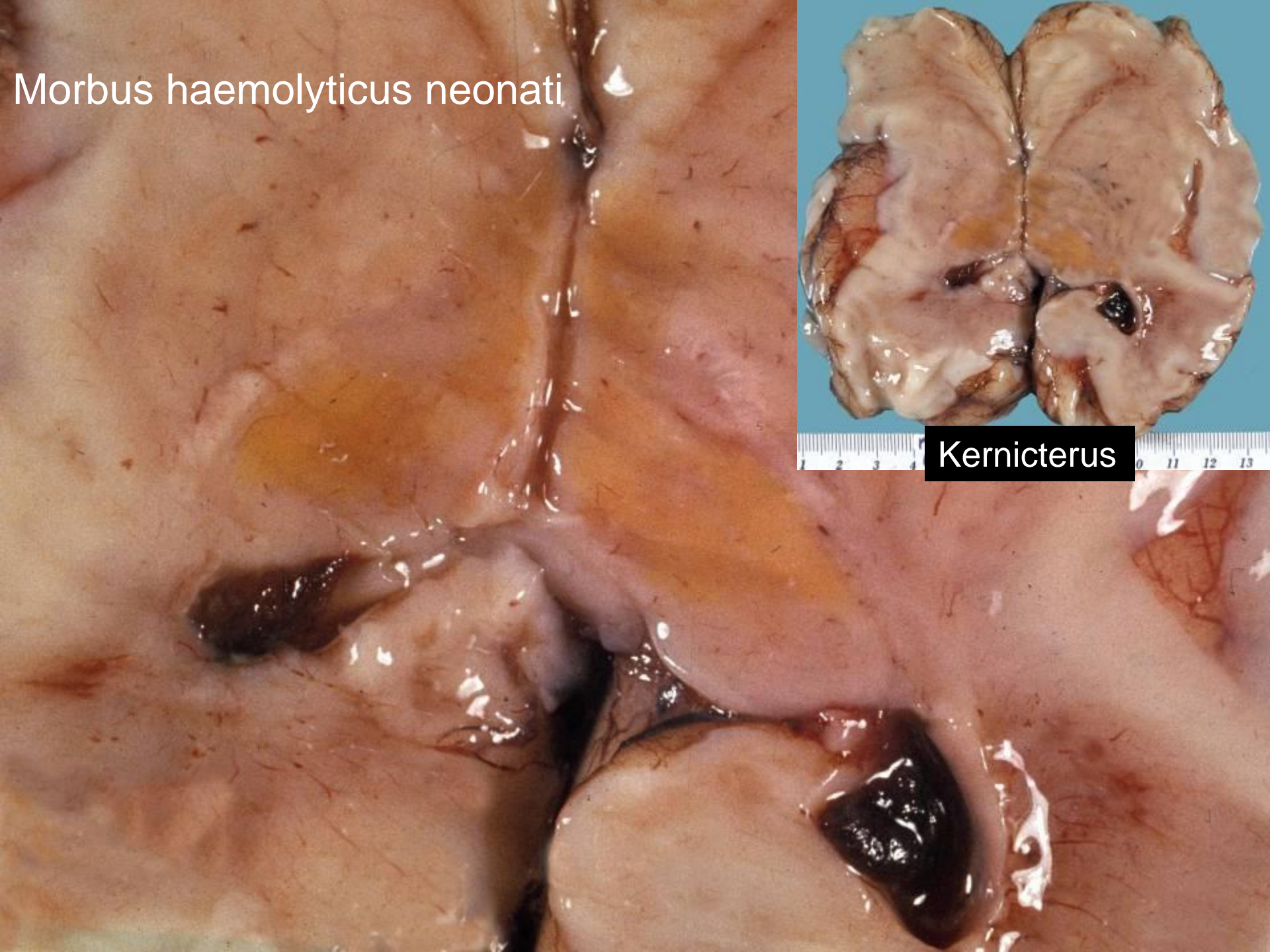
Hemolytická nemoc novorozence – fetální erythroblastóza

- Rh- matka s Rh+ plodem
- anti Rh IgG přestupují placentou
  - anaemia neonati
  - icterus neonati gravis
  - hydrops fetus universalis
  - abortus

Hemolytická nemoc novorozence. Macerovaný plod.

Morbus haemolyticus neonati

Nemoci krve a krvetvorby

- **anémie** (ztráty: kvácení a lýza, nedostatečná tvorba)
- **leukopenie a agranulocytóza**
- **krvácivé stavy**
- **nádory z krevních buněk – lymfomy a leukémie**

Leukemie

def.

- *difúzní nádorová proliferace buněk
kostní dřeně*

granulocytární

lymfocytární

Lymfomy

def.

maligní nádory buněk lymfatické tkáně
*(lymfocytů, histiocytů) a jejich
prekurzorů a odvozených buněk*

non Hodgkinovy (B, T)

Hodgkinovy

Lymfomy a leukemie -

klinické příznaky

LYMFOM

- nebolestivé zvětšení uzlin
- infiltrované orgány
- hepatosplenomegalie
- postižení dřeně (& leukemie)

LEUKEMIE

- anaemie / únava
- imunodeprese – infekce, horečka
- haemoragická diatéza epistaxe, ecchymozy
- bolest kostí
- hepatosplenomegalie
- CNS –meningeální (ALL)

Chronic myeloid leukemia

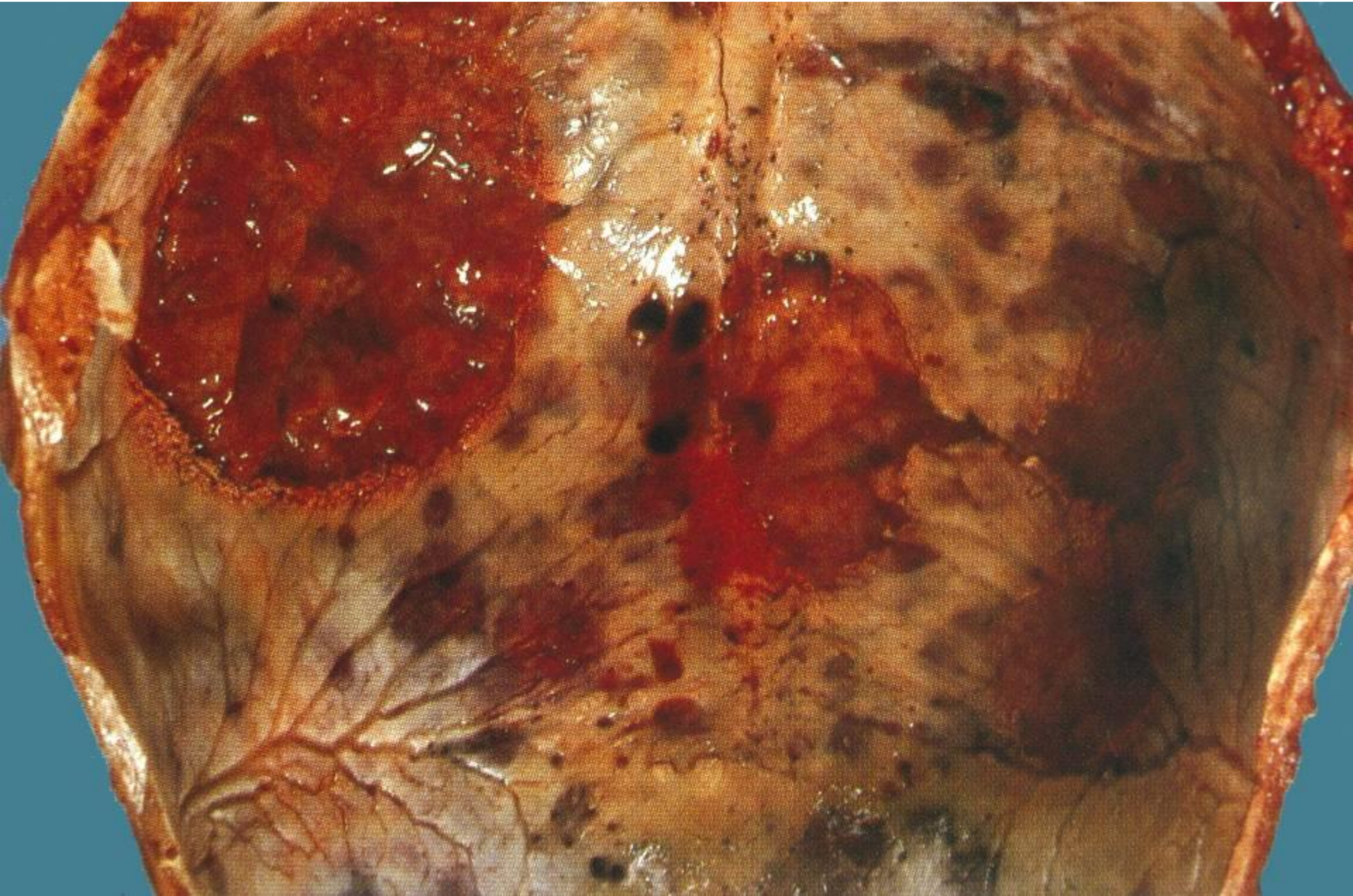

Splenomegalie
(CML)

norm

Mnohotný myelom – m. Kahleri

Lymfom (non H)

HG nH ML (B)

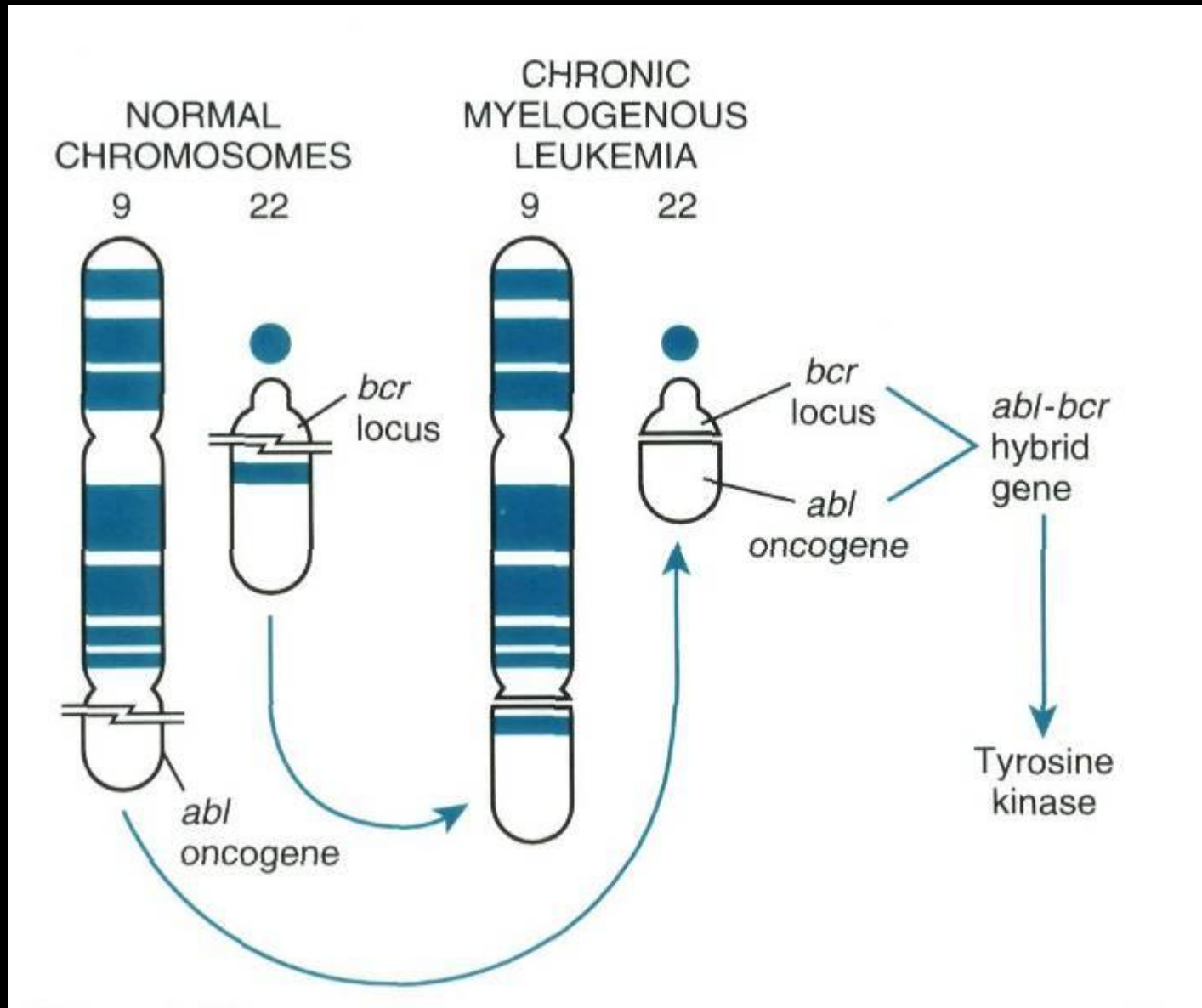

B
u
r
k
i
t
ů
v
l
y
m
f
o
m

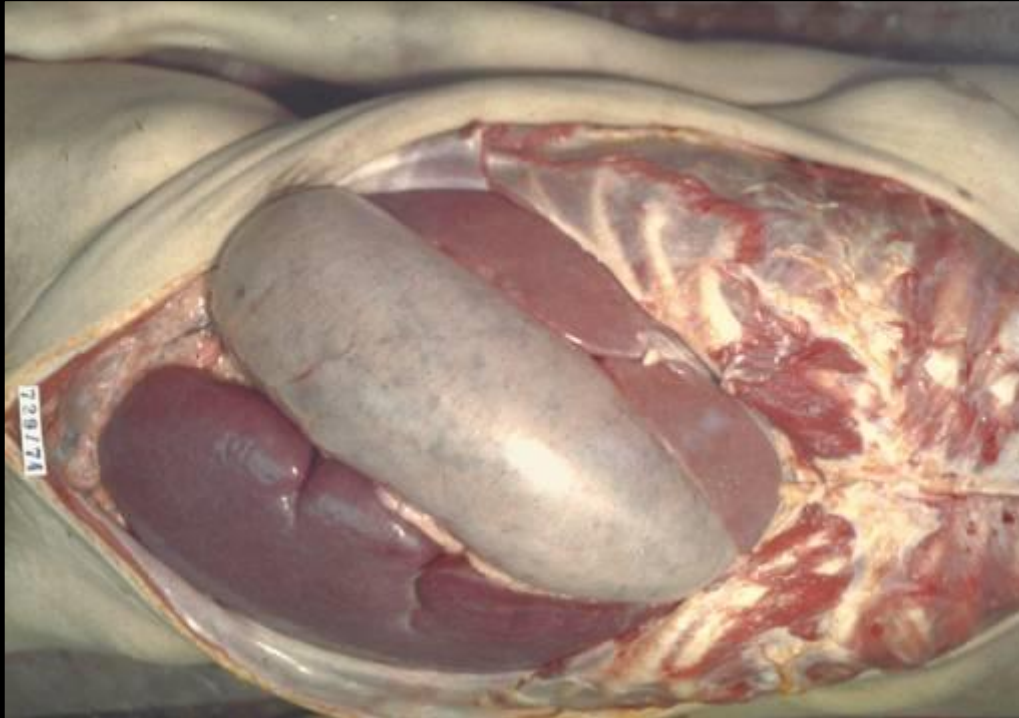
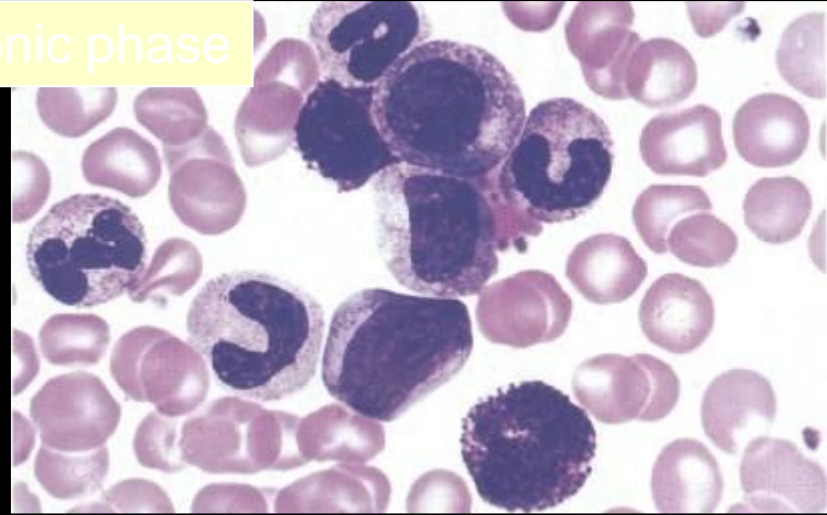
40% v čelistech

CHRONICKÁ MYELOIDNÍ LEUKÉMIE (CML)

CHRONICKÁ MYELOIDNÍ LEUKÉMIE (CML)

Peripheral blood at chronic phase

Hepatosplenomegaly

Peripheral blood at blastic phase

